

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI
STRUČNA SLUŽBA GRADONAČELNIKA

Primjeno	10-02-2025		
Org. jed.	Kl. broj	Dop. broj	
01	11	368/25	

Broj: 02-11-136/25-AP-3
Datum: 03.02.2025. godine

GRADSKO VIJEĆE ZAVIDOVIĆI
n/r PREDSDJEDAVAJUĆA GRADSKOG VIJEĆA
Hadžić dr Amira, spec. radiolog

PREDMET: Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići i Plana aktivnosti na otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u Izvještaju, dostavlja se

U prilogu akta dostavljam Vam Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići i Plana aktivnosti na otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u Izvještaju.

Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići i Plana aktivnosti na otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u Izvještaju sa obrazloženjem i zaključkom gradonačelnice, dostavljam Gradskom vijeću Zavidovići radi uvrštavanja u dnevni red sjednice Gradskog vijeća.

S poštovanjem

Dostavljeno:

1. Naslovu,
2. U spis.

Akt pripremila: F.M.
(Fatima Merdanović)

Akt pregledao: N.
(Nermin Čahtarević)

GRADONAČELNICA

mr. iur. Erna Merdić Smailhodžić

Broj: 02-11-136/25-AP-2
Datum: 03.02.2025. godine

Na osnovu člana 11. Poslovnika o radu Kolegija Općinskog načelnika („Službeni glasnik Općine Zavidovići“, broj: 1/2017), Kolegij Gradonačelnice Zavidovići na 4. sjednici održanoj 03.02.2025. godine razmatrao je Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići i Plana aktivnosti na otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u Izvještaju, te nakon rasprave gradonačelnica donosi

ZAKLJUČAK

1. Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu i Plana aktivnosti na otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u Izvještaju sa obrazloženjem dostavlja se Gradskom vijeću Zavidovići na razmatranje.
2. O realizaciji ovog Zaključka starat će se Stručna služba gradonačelnika.

Dostavljeno:

1. Gradsko vijeće Zavidovići,
U spis.

Akt pripremila: F.M.
(Fatima Merdanović)

Akt pregledao: Nermin
(Nermin Čahtarević)

GRADONAČELNICA

mr. iur. Erna Merdić Smalhodžić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI
Služba za internu reviziju

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI
STRUČNA SLUŽBA GRADONAČELNIKA

02-1-PP
02

Primljeno:	17-01-2025		
Org. jer.	Broj	Red. broj	Dr. broj
02	19	136/25	

Broj: 09-45-24/25-AP-4
Datum: 16.1.2025.. godine

GRADONAČELNICA

Predmet: Dostava Izvještaja o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići i Plana aktivnosti na otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekšaja identifikovanih u Izvještaju

U prilogu akta dostavljamo Vam Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu, kao i Plan aktivnosti na otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekšaja identifikovanih u Izvještaju o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu, koje je potrebno uputiti prema Gradskom vijeću Grada Zavidovići kao informaciju za daljnje postupanje.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

1. Gradonačelnica,
2. U spis.

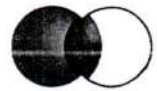
Obradio:
interni revizor:

(Sunija Rahić dipl.ecc)

POMOĆNIK
GRADONAČELNICE

Izet Bašić dipl.ing.agr.
(po ovlaštenju Gradonačelnika
br.02-30-124/23-AP-2,
od 17.01.2023. godine)

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

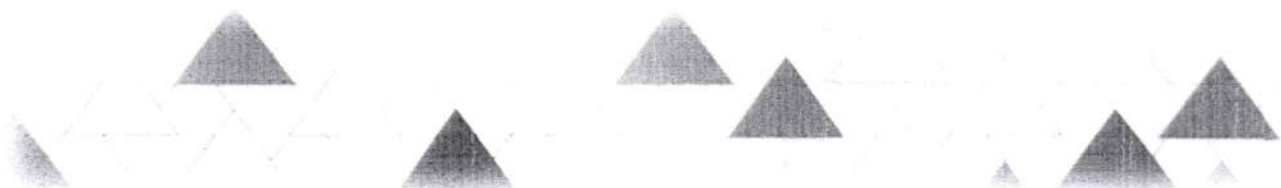
GRADA ZAVIDOVIĆI

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-2933-7/23

Sarajevo, juli 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje budžeta.....	14
5.2	Izvještavanje	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	16
6.1.1	Prihodi i primici	16
6.1.1.1	Prihodi od poreza	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi	16
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	18
6.1.1.4	Primici od prodaje stalnih sredstava	19
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	20
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	20
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	21
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	23
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	28
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	29
6.1.3	Finansijski rezultat.....	31
6.2	BILANS STANJA	31
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	31
6.2.1.1	Novčana sredstva	31
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja	31
6.2.2	Stalna sredstva	33
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	34
6.2.4	Izvori sredstava	36
6.2.5	Popis imovine i obaveza	36
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	37
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	37
8.	JAVNE NABAVKE	37
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	42
V.	PRILOZI	44
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	44
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	44

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Grada Zavidovići (u daljnjem tekstu: Grad)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Izveštaj o novčanim tokovima, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Grada na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

1. **Ne možemo potvrditi sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 1.145.411 KM jer se značajan dio njih odnosi na raniji period, za koje Grad nije utvrdio stvarno stanje i nije izvršio procjenu njihove naplativosti. Zbog toga potraživanja nisu realno iskazana, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izveštaja);**
2. **Kratkoročne obaveze nisu realno iskazane jer su u okviru njih iskazane obaveze u iznosu od 596.220 KM iz ranijeg perioda, za koje ne postoji adekvatna dokumentacija o osnovanosti nastanka. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.3. Izveštaja);**
3. **Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 4.879.282 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Pored toga, ne možemo potvrditi strukturu i vrijednost stalnih sredstava jer su u okviru njih iskazane šume (1.999.722 KM) u zbirnom iznosu, a dio sredstava se vodi u pripremi, iako se koriste u iznosu najmanje od 123.916 KM. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2 Izveštaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Grad ne raspolaže potpunom dokumentacijom o vlasništvu ili pravu raspolaganja za stanove čija je nabavna vrijednost na 31. 12. 2023. godine iskazana u iznosu od 14.218.998 KM. Poduzete su aktivnosti u vezi sa utvrđivanjem stvarnog stanja, koje nisu okončane (tačka 6.2.2. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Gradonačelnik je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Grada Zavidovići za 2023. godinu izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Grada za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nije izvršen sveobuhvatan popis imovine i obaveza jer nije popisano zemljište i šume, stanovi, sredstva u pripremi i potraživanja, zbog čega nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);
2. Prilikom planiranja i pokretanja dijela postupaka javnih nabavki izvođenja radova na cestovnoj i ostaloj infrastrukturi nije se vodilo računa o građevinskoj sezoni, što je zbog vremenskih uslova imalo za posljedicu da radovi nisu okončani u ugovorenim rokovima. Nabavka betona, asfaltiranja cesta i sanacije ulica, ukupne ugovorene vrijednosti 300.396 KM, nije vršena u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije. Također, nisu se poštovale odredbe zaključenih ugovora koje se odnose na poštovanje rokova, dostavljanje garancija i korištenje zaštitnih klauzula zbog kašnjenja u izvođenju radova. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i zaključenim ugovorima (tačke 6.1.2.5 i 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Statut Grada nije usvojen, iako je, u skladu sa Privremenom statutarnom odlukom koja je donesena na osnovu Zakona o Gradu Zavidovići, rok za usklađivanje sa Zakonom bio april 2023. godine (tačka 4. Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, gradonačelnik je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

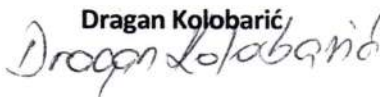
Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Grada, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE /TAČKA
1.*	Nastaviti pokrenute aktivnosti na uključivanju javnih ustanova u Registar budžetskih korisnika i trezorski način poslovanja, shodno odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH.	4.
2.*	Izvršiti identifikovanje i procjenu rizika, te uspostaviti registar rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, donijeti nedostajuće akte i postojeće usaglasiti shodno promjeni statusa i važećim propisima.	4.
3.*	Nastaviti aktivnosti na uspostavljanju jedinice interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.*	Osigurati mišljenje nadležnog ministarstva finansija prije upućivanja Nacrta budžeta prema Vijeću, a rashode planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1
5.	Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u roku koji je utvrđen Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima države službe u FBiH.	6.1.2.1
6.	Uspostaviti adekvatnu i suštinsku kontrolu nad namjenskim utroškom sredstava za sportska udruženja u skladu sa Programom utroška sredstava planiranih u Budžetu Grada.	6.1.2.3
7.*	Intenzivirati aktivnosti na ocjeni naplativosti potraživanja iz ranijeg perioda i na osnovu konstatovanog za neizvjesna i nenaplativa poduzeti mjere u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.	6.2.1.2
8.*	Nastaviti aktivnosti u vezi sa analizom stalnih sredstava, utvrđivanjem i identifikacijom imovine koja je u vlasništvu/posjedu Grada, te na osnovu konstatovanog provesti odgovarajuća knjiženja i uspostaviti evidenciju u poslovnim knjigama u skladu s propisima.	6.2.2
9.	Preispitati osnovanost iskazivanja obaveza iz ranijeg perioda, te shodno konstatovanom i na osnovu relevantne dokumentacije provesti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja u cilju realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.	6.2.3
10.*	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
11.*	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.3
12.	Prilikom planiranja i pokretanja javnih nabavki voditi računa o građevinskoj sezoni, a tenderskom dokumentacijom definisati uslove za kvalifikaciju učesnika srazmjerno predmetu nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.
13.	Osigurati primjenu odredbi zaključenih ugovora, naročito u dijelu koji se odnosi na količine i cijene utvrđene tenderskom dokumentacijom, rokove uvođenja u posao i izvođenja radova.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (8)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Budžet Grada Zavidovići za 2023. godinu;
 - Odluka o izvršenju Budžeta Grada Zavidovići za 2023. godinu;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Privremena Statutarna odluka Grada Zavidovići;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH;
 - Zakon o preuzimanju Zakona o državnoj službi FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Odluka o plaćama i dodacima na naknadama plaće zaposlenih u općinskom organu državne službe Općine Zavidovići;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Grad Zavidovići je jedinica lokalne samouprave u sastavu Zeničko-dobojskog kantona, uspostavljena Zakonom o Gradu Zavidovići,² Ustavom Federacije BiH, Ustavom Zeničko-dobojskog kantona, Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH³ i Privremenom statutarnom odlukom Grada Zavidovići.⁴

Grad obavlja poslova kojim se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na: osiguranje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom; donošenje budžeta Grada, donošenje plana i programa razvoja Grada i stvaranja uslova za privredni razvoj i zapošljavanje; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje; utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje; utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanja visine naknade za korištenja javnih dobara; raspolaganja i korištenja i upravljanje građevinskim zemljištem; politike upravljanja i raspolaganje imovinom grada; utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Grada i raspodjele sredstava ostvarenih od njihovog korištenja; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture; organizovanje i unapređenje javnog prevoza i drugo.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Grad su: JKP „RADNIK“, Zavidovići, Razvojna agencija Zavidovići, JU „Dom zdravlja“, Zavidovići, JU „Centar za socijalni rad“, Zavidovići, JU „Javna biblioteka“, Zavidovići, JU „Kulturno-sportski centar“, Zavidovići i JU „Gradski dječiji vrtić“, Zavidovići.

Grad je uspostavio Registar budžetskih korisnika za 2023. godinu,⁵ kojim je kao budžetski korisnik utvrđen Grad Zavidovići.

Organi Grada su Gradsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i gradonačelnik. Vijeće je predstavnički organ koji broji 29 vijećnika, koji se biraju na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Vijeće donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način rada Vijeća, tok sjednica i druga značajna pitanja vezana za rad i njegovih radnih tijela. Gradonačelnik je nosilac izvršne vlasti Grada, koji se bira neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH, a predstavlja i zastupa Grad, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću.

Predsjedavajući Vijeća je Admir Fojnica, koji je imenovan na tu funkciju 28. 2. 2023. godine.

Odlukom Vijeća o osnivanju općinskih službi za upravu Općine Zavidovići⁶ utvrđene su osnovne organizacione jedinice. U skladu sa Odlukom, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog upravnog organa Općine Zavidovići utvrđeno je da se poslovi obavljaju putem službi: Stručna služba gradonačelnika, Stručna služba gradskog vijeća, Služba za upravu privrede, lokalni razvoj, infrastrukturu i međunarodnu saradnju, Služba za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova, Služba za upravu društvenih djelatnosti, pitanje boraca i opću upravu, Služba za upravu finansija, budžet i trezor, Služba za upravu geodetskih, imovinsko-pravnih poslova i urbanizama, Služba za upravu civilne zaštite i Služba za internu reviziju. Odlukom o osnivanju Pravobranilaštva, ono je osnovano radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Grada.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano je 115 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine zaposleno je 96.

Funkciju načelnika obavlja Hašim Mujanović, koji je imenovan 15. 12. 2020. godine

Sjedište Grada je u Zavidovićima, u Ulici Mehmed-paše Sokolovića broj 9.

² „Sl. novine FBiH“, br. 17/22

³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

⁴ „Sl. glasnik Općine Zavidovići“, br. 4/22

⁵ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 1/22

⁶ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 5/05, 7/09 i 8/21

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Grada za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od novembra 2023. do juli 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine Zavidovići za 2016. i 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima te negativno mišljenje na usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima za 2016. godinu i mišljenje s rezervom za usklađenost 2017. godine. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Grad je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim i planiranim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je utvrđeno da su preduzete određene mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Izvršena je registracija i identifikacija Općine Zavidovići kao pravnog lica u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave i Statutom Općine Zavidovići.
2.	Sačinjavaju se planovi novčanih tokova, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta.
3.	Sačinjen je Dokument okvirnog budžeta, te je pri izradi nacrtu budžeta osigurano fiskalno pravilo da je planirani tekući bilans pozitivan, i donesen je plan izdataka za kapitalne investicije.
4.	Sačinjena je Analiza iskaza, odnosno tekstualni dio uz finansijske izvještaje, te obrazloženja uz periodične izvještaje o namjenskom utrošku transfera u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
5.	Odlukom Vijeća u 2022. godini utvrđena je namjena korištenja sredstava od građevinskog zemljišta i rente, donesen je program uređenja, te su uspostavljene evidencije ovih prihoda, a evidentiraju se kao prihodi po utrošku, a neutrošena sredstva prenose se u budžet naredne godine u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.
6.	Uspostavljena je kontrola nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava MDD „Merhamet“ u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta.
7.	Tekući izdaci planirani su i iskazani u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a na poziciji tekućih transfera planirana su i iskazana nepovratna davanja u tekuće svrhe.
8.	Sredstva za korištenje gradskog građevinskog zemljišta, uređenje građevinskog zemljišta i prirodnu pogodnost koriste se shodno Zakonu o građevinskom zemljištu u FBiH.

9.	Knjigovodstveno su evidentirani rashodi i obaveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
10.	Kratkoročna potraživanja se evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda u periodu na koji se odnose u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, radi fer i istinitog iskazivanja istih u finansijskim izvještajima.
11.	Obaveze se stvaraju u visini odobrenog budžeta u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, izmjenama i dopunama vršeno je uravnoteženje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, a izvještavanje se vrši na osnovu podataka iskazanih u Glavnoj knjizi i računovodstvenim izvještajima.
12.	Utvrđeni su jasni i mjerljivi kriteriji za raspodjelu sredstava za fizičku kulturu i sport, koji su se primjenjivali prilikom utvrđivanja iznosa sredstava krajnjim korisnicima.
13.	Kapitalna ulaganja u objekte lokalne infrastrukture, koja su Općini povjerena u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave, planirana su i knjigovodstveno evidentirana na poziciji izdataka za nabavku stalnih sredstava.
14.	Potraživanja po osnovu općinskih naknada evidentirana su po principu nastanka događaja i vjerodostojne knjigovodstvene isprave, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
15.	Potraživanja starija od šest mjeseci knjigovodstveno su evidentirana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.
16.	Služba za upravu poljoprivredu, vodoprivredu i komunalne poslove u saradnji sa Općinskim pravobranilaštvom poduzima zakonom propisane radnje u cilju naplate općinskih naknada u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH, a aktivnosti na utvrđivanju naplativosti potraživanja iz ranijeg perioda su u toku.
17.	Informacije o dugu i zaduživanju dostavljane su Federalnom ministarstvu finansija u rokovima propisanim Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH.
18.	U okviru vanbilansne evidencije, u saradnji sa Gradskim pravobranilaštvom, evidentirane su potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu sudskih sporova koje vodi Grad i koji se vode protiv Grada.
19.	Za planirane nabavke utvrđena su sredstva u Budžetu, i vrše se izmjene i dopune plana javnih nabavki shodno primljenim neplaniranim sredstvima.
<i>Djelimično realizovane preporuke</i>	
1.	Pokrenute su aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola zasnovanog na COSO modelu koje nisu okončane, a nadležnom ministarstvu dostavljen je godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.
2.	Donesen je značajan broj internih akata. Međutim, određeni još uvijek nisu doneseni, dio nije usklađen s važećom regulativom, a za pojedine nije osiguran nadzor nad njihovom primjenom.
3.	Interni akti koji regulišu obračun i isplatu plaća i naknada usklađeni su sa odredbama Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, osim za utvrđivanje koeficijenta za obračun plaće pomoćnika gradonačelnika.
4.	Okončane su značajne aktivnosti na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja shodno Zakonu o trezoru u FBiH. Međutim, nisu okončane aktivnosti kako bi se budžetski korisnici kojima je Grad osnivač i koji se finansiraju preko 50% iz sredstava Budžeta Grada (čime ispunjavaju kriterije u skladu sa propisima) uvrstili u Registar budžetskih korisnika i uključili u trezorski način poslovanja.

5.	U internoj reviziji popunjeno je radno mjesto stručnog savjetnika - internog revizora, ali i dalje nije uspostavljena interna revizija u potpunosti shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.
6.	Izmjene i dopune budžeta blagovremeno su usvojene. Međutim, s obzirom na to da je gradonačelnik nakon donošenja Budžeta uputio zahtjev za arbitražu donošenja budžeta, ne možemo potvrditi da je saradnja gradonačelnika i Vijeća odgovarajuća.
7.	Poduzete su aktivnosti na usaglašavanju potraživanja, koje nisu okončane, a u bilješkama su obrazložena stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirane aktivnosti i način njihovog rješavanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
8.	Donesene su računovodstvene politike usklađene sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, ali njima nije uređen način knjiženja određenih specifičnih događaja koji se pojavljuju u poslovanju.
9.	Promjene se evidentiraju u periodu nastanka poslovnog događaja i uspostavljena je pomoćna knjiga stalnih sredstava. Međutim, dio sredstava je i dalje iskazan u zbirnom iznosu i na ova sredstva nije izvršen obračun amortizacije u skladu sa propisima.
10.	Ulaganja u stalna sredstva Grada planiraju se i evidentiraju na kapitalnim izdacima, te su poduzete značajne aktivnosti kako bi se utvrdila i iskazala stalna sredstva i izvori sredstava za sva javna dobra kojima Grad upravlja, koje nisu okončane.
Nerealizovane preporuke	
1.	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
2.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Utvrđiti jasne i mjerljive kriterije za raspodjelu sredstava za kulturne manifestacije, te definisati dokumentaciju koja jasno potvrđuje ispunjenost uslova po određenim kriterijima. Ocjena preporuke nije vršena jer navedeni transfer nije bio predmet revizije shodno utvrđenom pragu materijalnosti.
2.	Uspostaviti adekvatnu kontrolu nad namjenskim utroškom sredstava za boračka udruženja, uz obavezu korisnika sredstava da dostave relevantnu dokumentaciju koja potvrđuje njihov utrošak. Ocjena preporuke nije vršena jer navedeni transfer nije bio predmet revizije.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 13 preporuka, od čega je pet novih i osam preporuka koje su već date u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2016. i 2017. godinu.⁷

⁷ Četiri preporuke iz prethodnog izvještaja koje se odnose na sistem internih kontrola i donošenje internih akata spojene su u jednu, a dvije koje se odnose na stalna sredstva su spojene u jednu.

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je deset preporuka, od kojih su četiri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, četiri djelimično, a dvije preporuke nisu implementirane.

Poduzimanjem aktivnosti na implementaciji preporuka koje su date u pismu menadžmentu, rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u okviru izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Grad u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁹ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Zakonom o Gradu Zavidovići iz aprila 2022. godine uspostavljen je Grad, te je određen njegov teritorij, svojstvo, organi, način izbora Vijeća i gradonačelnika, kao i da će se donijeti Privremena statutarna odluka Grada Zavidovići, koja će važiti do donošenja Statuta. U skladu sa Zakonom, Vijeće je usvojilo Privremenu statutarnu odlukom kojom je definisano da će se Statut, drugi akti i obilježja uskladiti sa ovom odlukom i Zakonom o uspostavljanju Grada Zavidovići u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona (tj. do aprila 2023. godine). **U aprilu 2023. godine usvojen je Nacrt statuta Grada, ali Statut nije usvojen do okončanja revizije.**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinštenog općinskog organa uprave Općine utvrđena je unutrašnja organizacija, organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, s opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući obaveze i odgovornosti. Odlukom o osnivanju Općinskog pravobranilaštva Zavidovići¹⁰ definisano je da funkciju pravobranilaštva vrše pravobranilac i njegov zamjenik, te da se sredstva za njihov rad obezbjeđuju u Budžetu Općine. Rješenjem gradonačelnika iz ranijeg perioda imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

¹⁰ Odluka od 11. 7. 1998. godine

Odlukom o uspostavi registra budžetskih korisnika Grada Zavidovići za 2023. godine kao budžetski korisnik utvrđen je Grad.

JU „Centar za socijalni rad“ Zavidovići, JU „Gradski dječiji vrtić“ Zavidovići i JU „Kulturno-sportski centar“ Zavidovići finansiraju se putem transfera, iako ispunjavaju uslove za potencijalne budžetske korisnike u skladu sa Odlukom o načinu i kriterijima za uspostavu Registra budžetskih korisnika Općine Zavidovići¹¹ i Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH¹² (što je konstatovano i provedenom internom revizijom). **Međutim, još uvijek nisu okončane aktivnosti kako bi se budžetski korisnici kojima je Grad osnivač i koji se finansiraju preko 50% iz sredstava Budžeta Grada (čime ispunjavaju kriterije u skladu sa propisima) uvrstili u Registar budžetskih korisnika i uključili u trezorski način poslovanja, shodno odredbama navedenog Pravilnika i Zakona o trezoru u FBiH.**

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Tokom prethodne revizije utvrdili smo da nije uspostavljen registar rizika, niti se vrši kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, što za posljedicu može imati da se rizicima ne upravlja na adekvatan način i neusaglašenost aktivnosti sa propisima koji su na snazi. Prezentirana je dokumentacija da su pokrenute aktivnosti na sačinjavanju registra rizika, koje nisu okončane.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i procedurama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

S ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, Grad je usvojio određene interne akte i procedure. U novembru i decembru 2023. godine za određen broj poslovnih procesa donesene su mape procesa koje su unesene u Aplikaciju PIFC (modul za finansijsko upravljanje i kontrolu) ali njima nisu identifikovani rizici s mjerama za njihovo smanjenje. Računovodstvene politike Grada donesene su 2020. godine u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike u FBiH, ali nije izvršeno usklađivanje sa izmjenama iz decembra 2023. godine koje se odnose na odredbe kojima je definisan obračun revalorizacije. Računovodstvenim politikama nije definisan način knjigovodstvenog evidentiranja određenih specifični poslovnih promjena (ulaganja u tuđa sredstva, ulaganja koji se realizuju sa mjesnim zajednicama i sl.). U 2022. godini Općina Zavidovići je dobila status Grada, ali konstatovali smo da još uvijek nisu svi interni akti i procedure usklađene s promjenom statusa, te su na snazi propisi iz ranijeg perioda. Utvrdili smo da Odluka o komunalnim naknadama nije usklađena sa važećim kantonalnim Zakonom o komunalnim naknada, a obračun se vrši u skladu sa odredbama navedenog Zakona. Nije donesen akt Vijeća kojim se uređuju uslovi i način pribavljanja i raspolaganja nekretninama i o građevinskom zemljištu kojom bi se definisao način utvrđivanja naknada za uređenje i prirodnu pogodnost za građevinsko gradsko zemljište, te način plaćanja i odobravanje plaćanja na rate ovih naknada.

Također, utvrdili smo da koeficijent za obračun plaća pomoćnika načelnika utvrđenog Odlukom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama plaće zaposlenih u općinskom organu državne službe Općine Zavidovići nije usaglašen sa koeficijentom utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.¹³

Grad je 28. 2. 2024. godine dostavio Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu. U ovom izvještaju nisu navedene mjere koje se planiraju poduzeti na daljnjem razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, ali su one navedene u Planu za uspostavljanje i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole koji je donio gradonačelnik u februaru 2024. godine.

¹¹ „Sl. glasnik Općine Zavidovići“, br. 12/19

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

¹³ „Sl. novine FBiH“, broj 45/10 i 20/17

Informacije i komunikacija u pojedinim slučajevima nisu na zadovoljavajućem nivou. S tim u vezi, ističemo da su nadležne službe koje iniciraju javnu nabavku iz svog resora zadužene da prate realizaciju zaključenih ugovora. Međutim, uvidom u njihove izvještaje o realizaciji utvrdili smo da se navodi finansijski dio realizacije ugovora, bez podataka o poštovanju ostalih značajnih odredbi ugovora (npr. količine, rokovi i sl.).

Statut Grada nije usvojen, iako je u skladu sa Privremenom statutarnom odlukom koja je donesena na osnovu Zakona o Gradu Zavidovići rok za usklađivanje sa Zakonom bio april 2023. godine.

Nisu okončane aktivnosti kako bi se budžetski korisnici kojima je Grad osnivač i koji se finansiraju preko 50% iz sredstava Budžeta Grada, čime ispunjavaju kriterije za potencijalne budžetske korisnike, uvrstili u Registar budžetskih korisnika i uključili u trezorski način poslovanja, shodno odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH.

Iako je Grad poduzeo određene aktivnosti, još uvijek nije uspostavljeno finansijsko upravljanje i kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH u dijelu procjene i utvrđivanja uticaja rizika za ključne segmente poslovanja, uspostave registra rizika i kontrolnih aktivnosti budući da pojedini akti nisu doneseni, a pojedini nisu usklađeni sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2023. godine sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- ***nastaviti pokrenute aktivnosti na uključivanju javnih ustanova u Registar budžetskih korisnika i trezorski način poslovanja, shodno odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH.***
- ***izvršiti identifikovanje i procjenu rizika, te uspostaviti registar rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, donijeti nedostajuće akte i postojeće usaglasiti shodno promjeni statusa i važećim propisima.***

Interna revizija

Grad je, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁴ i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁵ Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uspostavio Službu za internu reviziju. U Službi su sistematizovana tri radna mjesta (pomoćnik načelnika, stručni savjetnik i viši stručni savjetnik za internu reviziju), od kojih je tek krajem 2022. godinu popunjeno jedno radno mjesto, i to stručnog savjetnika za internu reviziju. Ističemo da u skladu sa propisima rukovodilac jedinice za internu reviziju, između ostalog, ima obavezu da organizira i koordinira aktivnosti interne revizije i nadzire implementaciju planiranih aktivnosti, te osigurava kvalitet aktivnosti interne revizije.

U martu 2023. godine usvojen je Strateški plan interne revizije za period 2023-2025. godine, kao i Godišnji plan interne revizije za 2023. godinu. Planom je predviđeno da se izvrše četiri revizije, jedna revizija praćenja datih preporuka, te jedna specijalna revizija, tj. po nalogu gradonačelnika. U skladu s Planom interna revizija je u 2023. godini izvršila sljedeće revizije: naknade gradskih službi; trezor i trezorsko poslovanje u Gradu; stalnih sredstva, nekretnina, objekata i javnih dobara Grada, te sudskih sporova i sudskih rješenja o izvršenu. Pored toga, obavljene su tri ad hoc revizije, te revizija naknadnog praćenja datih preporuka. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je interna revizija revidirala značajne procese u Gradu, tj. oblasti koji nose visok rizik, i u svojim izvještajima dala adekvatne preporuke u cilju njihovog unapređenja.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Budući da nije popunjeno radno mjesto rukovodioca Službe za internu reviziju, sve poslove obavlja stručni savjetnik za internu reviziju, a nadzor nad angažmanom se ne vrši, zbog čega konstatujemo da nije u potpunosti uspostavljena jedinica za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Grada.

Preporuka:

- ***nastaviti aktivnosti na uspostavljanju jedinice interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.***

Prevenција korupcije

Strategijom za prevenciju i borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona za period 2022-2026. godine¹⁶ (u daljnjem tekstu: Strategija) i Akcionim planom za provođenje Strategije¹⁷ utvrđena je obaveza svim budžetskim korisnicima Kantona i jedinicama lokalne samouprave da imenuju koordinate antikorupcijskih aktivnosti (kontakt-tačke) odnosno timove za borbu protiv korupcije (institucije u kojima ima više od 50 zaposlenih), te da donesu svoj plan integriteta.

Shodno tome, Rješenjem gradonačelnika iz maja 2022. godine imenovan je Tim za borbu protiv korupcije. Plan integriteta Grada za period 2023-2027. godine usvojen je rješenjem gradonačelnika od 13. 11. 2023, nakon pribavljenog mišljenja Ureda za borbu protiv korupcije Zeničko-dobojskog kantona. Rješenjem je utvrđeno da se za praćenje i nadzor nad provođenjem Plana integriteta imenuje sekretar Grada, te je utvrđena obaveza sačinjavanja izvještaja o provođenju Plana do 31. januara tekuće godine za prethodnu. S obzirom na to da je Plan donesen krajem 2023. godine, nije sačinjen izvještaj, a plan provođenja Plana integriteta za 2024. sekretar je dostavio gradonačelniku u februaru 2024. godine.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžet Grada Zavidovići za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Budžet) usvojilo je Vijeće 29. 12. 2022. u iznosu od 14.676.779 KM, kada je donesena i Odluka o izvršavanju Budžeta Grada (u daljnjem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta). Izmjene i dopune Budžeta usvojene su 14. 11. 2023. u iznosu od 18.893.403 KM.

Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi i primici u iznosu od 18.494.083 KM i raspodjela neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u iznosu od 399.320 KM. Ukupno su planirani prihodi u iznosu od 12.923.510 KM (prihodi od poreza 8.923.787 KM, tekuće i kapitalne potpore 5.018.020 KM i neporezni prihodi 3.007.710 KM i) i primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 1.544.566 KM. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 18.893.403 KM i odnose se na: tekuće rashode u iznosu od 12.123.035 KM, izdatke za nabavku stalnih sredstava od 6.757.787 KM, izdatke za otplate dugova od 12.581 KM i tekuću rezervu u iznosu od 70.000 KM.

Dokument okvirnog Budžeta Grada za period 2023-2025. godine usvojen je Zaključkom gradonačelnika od 28. 6. 2022. i objavljen na internet-stranici Grada. Instrukciju broj 2 o načinu i elementima izrade prijedloga Budžeta za 2023. godinu Služba za finansije i trezor je sačinila 13. 7. 2022. i dostavila je nadležnim službama.

U skladu sa članom 33. Zakona o budžetima u FBiH, gradska služba za finansije je bila u obavezi prije dostavljanja nacrta, odnosno prijedloga budžeta, gradskom vijeću pribaviti mišljenje nadležnog kantonalnog ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjene fiskalnog pravila iz člana 43. ovog Zakona. S obzirom na to da je mišljenje ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona pribavljeno 28. 10. 2022. godine i proslijeđeno Vijeću nakon upućivanja nacrta u proceduru, ono nije pribavljeno blagovremeno.

¹⁶ Strategija je usvojena Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 31. 3. 2022. godine.

¹⁷ Akcioni plan usvojen je Odlukom Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 10. 6. 2022. godine.

Nacrt Budžeta Vijeće je usvojilo Zaključkom od 31. 10. 2022. godine i upućen je na javnu raspravu. Nakon održane javne rasprave gradonačelnik je Vijeću uputio Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi o Nacrtu Budžeta, a Vijeće je 14. 12. 2022. godine usvojilo Prijedlog budžeta.

Budžet je usvojen u propisanom roku i u iznosu kao i Prijedlog budžeta, a u odnosu na prijedlog izvršene su izmjene u okviru pojedinih pozicija na osnovu amandmana Vijeća. S tim u vezi, gradonačelnik je 6. 1. 2023. Federalnom ministarstvu finansija podnio Zahtjev za arbitražu donošenja Budžeta za 2023. godinu, u kojem je naveo da usvajanjem određenih amandmana u toku usvajanja Budžeta može se dovesti u pitanje rad i ugroziti funkcionisanje Grada ta dao pojedinačna obrazloženja. Međutim, Federalno ministarstvo finansija nije provelo postupak arbitraže jer nije u propisanom roku zaprimilo prijedloge svih institucija za članove arbitražnog tijela, u skladu s propisima.

Vijeće je 14. 11. 2023. godine usvojio Izmjene i dopune Budžeta, po skraćenom postupku, u iznosu od 18.893.403 KM. Nakon toga su do kraja fiskalne godine donesene odluke o preraspodjeli sredstava u ukupnom iznosu od 214.132 KM. Na osnovu Odluke o izvršavanju Budžeta, gradonačelnik je donosio odluke kojima je povećan Budžet za iznos primljenih namjenskih sredstava i transfera. Po ovom osnovu, Budžet je uvećan za 2.399.250 KM, od čega se najveći dio odnosi na primljena sredstava od FBiH za program pomoći EU za građane BiH (1.665.331 KM). Shodno tome, ukupno raspoloživa sredstava za 2023. godinu iznosila su 21.292.653 KM.

Revizijom smo utvrdili da pojedini rashodi nisu planirani i iskazani na odgovarajućim kontima u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što za posledicu ima da u finansijskim izvještajima nisu iskazani na odgovarajućim pozicijama (transferi za određena udruženja i za pojedince planirani su i iskazani na poziciji transfera nižim nivoima vlasti, umjesto na transferima za neprofitne organizacije i pojedince).

Strategija integriranog razvoja Općine Zavidovići za period 2017-2026. godine usvojena je 2017, a Vijeće je 28. 2. 2023. dalo saglasnost na Akcioni plan realizacije Strategije za 2023. s trogodišnjim planskim periodom 2023- 2025. godine.¹⁸

Odlukom Vijeća iz 2022. godine¹⁹ usvojen je Plan kapitalnih investicija Općine Zavidovići revidiran za period 2023-2027, kojim su određene glavne smjernice investicionog razvoja za navedeni period i navedene su liste projekata razvrstane po oblastima za cestovnu infrastrukturu, vodovodni i kanalizacioni sistem, javna rasvjeta i ostalo.

Vijeće je u decembru 2022. donijelo Program rada za 2023. godinu. Program rada Gradonačelnika i organa uprave za 2023. sačinjen je u januaru 2023. godine, koji je Vijeće primilo na znanje u februaru 2023. godine.

Nacrt Budžeta upućen je Vijeću prije nego što je dobiveno mišljenje ministarstva finansija, iako je Zakonom o budžetima u FBiH propisano da su gradske službe za finansije, prije dostavljanja nacrta, odnosno prijedloga budžeta, gradskom vijeću obavezne pribaviti mišljenje kantonalnog ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjene fiskalnog pravila propisanog ovim Zakonom. Pojedini rashodi nisu planirani prema klasifikaciji utvrđenoj Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***osigurati mišljenje nadležnog ministarstva finansija prije upućivanja Nacrta budžeta prema Vijeću, a rashode planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

¹⁸ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 3/23

¹⁹ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 8/22

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o radu Grada za 2023. sačinjen je u martu 2024. godine. Odredbama Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da izvještaj o izvršenju budžeta gradonačelnik podnosi Vijeću na usvajanje u roku od šest mjeseci od završetka fiskalne godine. Izvještaj o izvršenju Budžeta Grada za 2023. godinu nije sačinjen i Vijeće ga nije usvojilo do okončanja revizije.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Grad je sačinio Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Uz finansijske izvještaje Grada sačinjena je analiza iskaza (tekstualni dio), u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Periodični izvještaji dostavljeni su Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona u skladu s Pravilnikom o finansijskom i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta iskazani su prihodi i primici u iznosu od 16.678.629 KM. Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (8.559.417 KM), neporezni prihodi (1.982.239 KM), primljeni transferi (5.345.171 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (791.802 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (5.789.399 KM), poreza na dohodak (2.045.604 KM) i poreza na imovinu (723.433 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznavaču na depozitni račun Grada.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 1.982.239 KM, a najveći dio odnosi se na: prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (378.122 KM) i naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (1.590.842 KM).

U okviru prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine najznačajniji su prihodi od davanja prava na eksploataciju (349.378 KM). Ovi prihodi se uplaćuju od Zeničko-dobojskog kantona shodno Zakonu o koncesijama Zeničko-dobojskog kantona, kojim je utvrđeno da se sredstva prikupljena po osnovu naknada za korištenje koncesije raspoređuju 70% u korist općina i 30% u korist Budžeta Kantona. S obzirom na to da je za ove prihode utvrđena namjena, kao prihod perioda priznaje se dio u kojem su utrošeni, dok se neutrošeni dio preknjižava na poziciju kratkoročnih razgraničenja.

Naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga odnose se na: administrativne takse (158.349 KM), komunalne naknade i takse (134.113 KM), ostale budžetske naknade i takse (431.534 KM), naknade i takse po federalnim zakonima i dr. propisima (841.866 KM) i neplanirane uplate (24.980 KM).

Prihodi od administrativni taksu naplaćuju se na osnovu Odluke o administrativnim taksama Općine Zavidovići²⁰ kojom je utvrđeno plaćanje tarife za administrativne takse za spise i radnje u upravnim stvarima i za druge predmete i radnje koje se rješavaju kod općinskog organa uprave i drugih pravnih lica kojima su zakonom ili odlukom Vijeća povjerena javna ovlaštenja da samostalno rješavaju u upravnim stvarima o određenim pravima i obavezama. Revizijom smo utvrdili da su prihodi iskazani u periodu na koji se odnose.

²⁰ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 7/17, 6/20 i 2/21

Ostale budžetske naknade i takse najvećim dijelom odnose se na prihode od komunalne naknade (302.166 KM), naknade po osnovu prirodne pogodnosti – rente (68.887 KM) i naknade za zauzimanje javnih površina (16.078 KM).

Za obračun naknada za komunalne naknade primjenjuje se Zakon o komunalnim djelatnostima²¹ i Odluka Vijeća o utvrđivanju vrijednosti boda komunalne naknade u Općini Zavidovići.²² Zakonom je propisano da komunalnu naknadu plaćaju vlasnici stambenog, proizvodnog i poslovnog objekta, te građevinskog zemljišta, a obaveza plaćanja ove naknade nastaje prvog dana sljedećeg mjeseca od početka korištenja objekta ili prostora. Mjesečni iznos komunalne naknade za sve obveznike izračunava se množenjem pripadajućeg broja bodova s vrijednošću boda i korisnom površinom objekta, odnosno površinom zemljišta koje neposredno služi za obavljanje proizvodnje i pružanje usluga. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđuje se posebnom odlukom Vijeća najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu, a ako se vrijednost boda ne utvrdi do tog roka visina komunalne naknade ostaje nepromijenjena. Odlukom Vijeća iz decembra 2009. godine (sa primjenom od 2010.) utvrđena je vrijednost boda na osnovu kojeg se utvrđuje visina komunalne naknade za finansiranje komunalnih djelatnosti zajedničke potrošnje u Općini u iznosu 0,004 KM/m². **Revizijom smo utvrdili da je Odluka o utvrđivanju komunalne naknade za finansiranje komunalnih djelatnosti zajedničke potrošnje u Općini Zavidovići donesena 2002. sa izmjenama i dopunama u 2004. i 2006. godini. Međutim, ova Odluka nije usklađena sa odredbama kantonalnog Zakona o komunalnim djelatnostima iz 2008. godine, za šta je data preporuka u tački 4. Izvještaja.**

Nadležna gradska služba izdaje rješenja do kraja januara za tekuću godinu kojima se utvrđuje visina komunalne naknade u mjesečnom iznosu, te da je obveznik dužan plaćati komunalnu naknadu mjesečno. Prema prezentiranim podacima u 2023. godini izdato je 4.621 rješenja (za stambene objekte 4.186 i za poslovne objekte 435), na osnovu rješenja knjigovodstveno se evidentiraju potraživanja po ovom osnovu, a prihod se u skladu sa propisima priznaje u periodu kada je naplaćen.

Prihodi od naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta uređeni su Zakonom o prostornom uređenju i građenju,²³ Odlukom o utvrđivanju prosječne konačne građevinske cijene m² korisne stambene površine na području Grada Zavidovići za 2023. godinu²⁴ i Odlukom o određivanju zona.²⁵ Rješenjima Službe za upravu geodetske, imovinsko-pravne poslove i urbanizam utvrđuje se obaveza plaćanja i visina naknade za troškove pripreme uređenja gradskog građevinskog zemljišta i naknade za prirodne pogodnosti korištenja gradskog građevinskog zemljišta (renta). Visina naknade se utvrđuje po m² korisne površine objekta koji će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu pomnožen sa utvrđenom visinom naknade prema zoni kojoj pripada, a utvrđena je obaveza investitora da uplati naknadu u roku od 15 dana od pravosnažnosti rješenja.

Zakonom o prostornom uređenju (iz 2014. godine) utvrđena je mogućnost da nadležna općinska služba i investitor mogu ugovorom urediti plaćanje iznosa na rate. Novim kantonalnim Zakonom (koji je stupio na snagu u novembru 2023. godine) utvrđeno je da se izuzetno ugovorom može regulisati plaćanje iznosa u ratama, pri čemu cjelokupna suma mora biti uplaćena prije izdavanja odobrenja za upotrebu i početka korištenja objekta, ali ne duže od tri godine od dana izdavanja odobrenja za građenje. **Međutim, utvrdili smo da Grad nema akt kojim bi se regulisala, između ostalog, obaveza plaćanja, način obračuna naknade za troškove pripreme uređenja gradskog građevinskog zemljišta i prirodne pogodnosti korištenja gradskog građevinskog zemljišta (renta) i plaćanje na rate, a za obročno plaćanje primjenjuje odredbe Zakona (preporuka data u tački 4. Izvještaja).**

²¹ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 17/08 i 9/11 – autentično tumačenje

²² „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 11/09

²³ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 1/14 i 4/16, a koji je stavljen van snage u novembru 2023. godine stupanjem na snagu novog Zakona objavljenog u „Sl. novinama Zeničko-dobojskog kantona“, br. 17/23

²⁴ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 2/22 i 4/23 (za 2022. godinu utvrđen je iznos od 540 KM, a za 2023. godinu od 600 KM)

²⁵ „Sl. novine Općine Zavidovići“, br. 9/11

Uvidom u uzorak utvrdili smo da je investitoru „Enigma-invest“ d.o.o. Zavidovići u postupku izdavanja odobrenja za građenje za izvođenje radova na građenju stambeno-poslovnog objekta sa podzemnom podrumskom garažom, nadležna služba 24. 10. 2023. godine donijela rješenje o utvrđivanju naknade za uređenje građevinskog zemljišta (105.336 KM) i naknade za prirodnu pogodnost korištenja građevinskog zemljišta-renta (234.079 KM). Na zahtjev investitora, a rješenjem gradonačelnika odobreno je plaćanje na rate te je između gradonačelnika i investitora 31. 10. 2023. godine zaključen Ugovor o plaćanju iznosa naknade na rate. Ugovorom je definisano da će se ukupna naknada platiti u tri rate utvrđeni su iznosi rata i rokovi dospijeca istih (dio odmah po potpisivanju, a dio do 30. 3. i 30. 10. 2024. godine). Definisano je da Grad ima pravo otkazati otplatu naknade ako se investitor ne pridržava odredbi ugovora, a otkazni rok u kojem je investitor dužan platiti cjelokupan iznos naknade sa pripadajućom kamatom je 30 dana od dana dostavljanja otkaznog pisma investitoru. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se plaćanje vrši u skladu sa zaključenim ugovorom.

Naknade i takse po federalnim zakonima i dr. propisima (841.866 KM) najvećim dijelom odnose se na naknade za korištenje šuma (461.152 KM), naknade za ceste (216.029 KM) i naknade za korištenje podataka i vršenje usluga iz oblasti premjera i katastarsa (148.519 KM).

Zakonom o šumama Zeničko-dobojskog kantona²⁶ uređen je način prikupljanja, raspodjele i korištenja naknada za korištenje državnih šuma i šumskog zemljišta. Utvrđena je namjena korištenja ovih sredstava (za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području općine, za opremanje i obuku jedinica za gašenje požara i izgradnju skladišta za smještaj vatrogasne opreme). Prikupljanje i utrošak sredstava od cestovnih naknada utvrđen je Zakonom o cestama u FBiH,²⁷ a za naknade premjera i katastar primjenjuje se Odluka o naknadama za korištenje podataka premjera i katastra²⁸. U odabranom uzorku utvrdili smo da su prihodi priznati u iznosu u kojem su utrošeni, a neutrošeni dio sredstava je iskazan je na kratkoročnim razgraničenjima do momenta utroška.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 5.345.171 KM, a odnose se na primljene tekuće transfere iz inostranstva (76.684 KM), primljene transfere od ostalih nivoa vlasti (3.046.936 KM), primljene kapitalne transfere ostalih nivoa vlasti (2.219.751 KM) i donacije (1.800 KM). Ova sredstva odnose se na doznačena sredstva za namjene koje su utvrđene ugovorima, odlukama i drugim aktima, a na poziciji primljenih transfera iskazuje se utrošeni dio ovih sredstava.

Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se na transfere od Federacije BiH (1.835.437 KM) i Zeničko-dobojskog kantona (1.210.493 KM).

Najveći dio primljenih transfera odnosi se na sredstva iz Budžeta FBiH koja su doznačena Gradu po osnovu odluke Vlade FBiH, za podršku energetski siromašnih domaćinstvima iz sredstava EU (1.664.967 KM) i sredstava od Federalnog ministarstva prostornog uređenja (80.000 KM) za sanaciju fasade na objektu OŠ Hajdarevići.

Primljeni transferi od Kantona najvećim dijelom odnose se na sredstva doznačena od Ministarstva za pitanje boraca za finansiranje zakonskih prava iz oblasti boračko – invalidske zaštite (719.089 KM), program zapošljavanja i stambeno zbrinjavanje boračke populacije (101.700 KM) i za isplate stipendija članovima porodica boračke populacije (233.050 KM). Od Ministarstva obrazovanja nauke, kulture i sporta Kantona doznačena su sredstva u iznosu 60.435 KM za isplate stipendija učenicima i studentima.

U okviru primljenih kapitalnih transfera od ostalih nivoa vlasti na transfere od FBiH odnosi se 864.519 KM, od Kantona (1.323.026 KM), Republike Srpske (18.206 KM) i pojedinaca (14.000 KM).

Prema prezentiranim podacima značajniji iznos transfera od FBiH odnosi se na sredstva doznačena za realizaciju projekata: sanacija i rekonstrukcija ceste Zavidovići - Pašin Konak (100.000 KM), sanacija ceste Zavidovići – Pašin konak – II faza (250.000 KM), sanacija ceste Kamenica – Mitrovići-Mašica (110.090 KM), rekonstrukcija ceste Zavidovići – Bijačić (127.246 KM) i sanacija lokalne ceste Zavidovići- Dolovi- Gobarica (101.745 KM).

²⁶ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 8/13

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 12/10, 16/10 i 66/13

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 49/15

U okviru primljenih transfera od Kantona značajniji se odnose na sredstva za realizaciju projekata: sanacija puteva u MZ Kovači (87.658 KM), termoizolacija zidova i zamjena vanjske stolarije na zgradi JU Kulturno-sportski centar Zavidovići (87.326 KM), asfaltiranje i sanacija puteva u MZ Brezik (79.501 KM), izgradnja rezervoara R-5 Pašin konak (65.000 KM), sanaciju puteva u MZ Maoča (65.000 KM), vodosnabdijevanje naselja u MZ Rujnica (61.258 KM), sanaciju puta u MZ Branioci Grada (52.825 KM) i izgradnju kanalizacione mreže Podubravlje (50.000 KM).

U skladu sa propisima primljeni transferi priznati su u iznosu u kojem su utrošeni, a neutrošeni dio sredstava iskazan je na kratkoročnim razgraničenjima do momenta utroška. Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da su se primljeni transferi koristili za namjene utvrđene ugovorima i drugim aktima o finansiranju.

6.1.1.4 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 791.810 KM, od čega se 646.356 KM odnosi na ugovor o zamjeni nekretnina zaključenog između Grada i „Prevoz putnika“ d.o.o. i iznos od 10.150 KM na osnovu ugovora o zamjeni nekretnina sa Cvrčak Jasminom, a 135.237 KM odnosi se na primitke od prodaje sredstava.

U okviru *primitaka od prodaje stalnih sredstava (135.237 KM)* najveći iznos (63.378 KM) odnosi se na uplatu sredstava po osnovu notarski obrađenog Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 7. 7. 2023. godine zaključenog između gradonačelnika i privrednog društva „Enigma-invest“ d.o.o. Zavidovići. Ugovor je zaključen na osnovu Odluke Vijeća od 31. 5. 2023. godine o prodaji nekretnina neposrednom pogodbom radi oblikovanja građevinske čestice i uz mišljenje Pravobranilaštva na nacrt ugovora od 21. 7. 2023. godine. Odlukom i Ugovorom definisano je da Grad prodaje neplodno zemljište u ukupnoj površini od 787 m², uz naknadu od 63.378 KM, te je kupac dužan uplatiti navedeni iznos u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora. Na osnovu ugovora izvršena je uplata 25. 7. 2023. godine.

Vijeće je 30. 6. 2022. godine donijelo Odluku o neposrednoj zamjeni nekretnina između Grada i „Prevoza putnika“ d.o.o. Zavidovići, pozivajući se na član 363. stav 4 Zakona o stvarnim pravima kojim je propisano da je dopuštena neposredna zamjena nekretnina u vlasništvu Federacije, kantona i jedinice lokalne samouprave za nekretninu približno iste vrijednosti u vlasništvu druge osobe. Odlukom Vijeća utvrđeno je da Grad daje u zamjenu nekretninu – dvorište površine 3328 m² koja je u njegovom vlasništvu, a „Prevoz putnika“ d.o.o. daje nekretninu – ostalo neplodno zemljište površine 2968 m² koja je u njegovom vlasništvu. Navedeno je i da su predmetne nekretnine a prema nalazima i mišljenju sudskog vještaka građevinske struke iz aprila 2022. godine približne vrijednosti (prema navedenim procjenama vrijednost nekretnine Grada iznosi 646.441 KM, a prevoza putnika 646.356 KM), te je ovlašten gradonačelnik da zaključi ugovor o zamjeni nekretnina po prethodno pribavljenom mišljenju pravobranilaštva. Uz mišljenje pravobranilaštva, gradonačelnik je zaključio Ugovor o zamjeni nekretnina 2. 8. 2022. godine koji je notarski obrađen. U ugovoru su navedene parcele koje su predmet zamjene, te da ugovarači navode da je tržišna vrijednost nekretnine jednake vrijednosti. Naime, „Prevoz putnika“ je u decembru 2020. godine podnijelo Zahtjev za zamjenu u kojem su navedene parcele, te da je njihov zahtjev upućen u namjeni privođenja parcela prema Regulacionom planu Centar II „Zavidovići“. Nadležna gradska služba je 19. 5. 2022. godine dala mišljenje u kojem je između ostalog navedeno da se može izvršiti spajanje odnosno oblikovanje građevinskih parcela kako je navedeno u Regulacionom planu.

S obzirom na to da se poslovna promjena odnosi na zamjenu zemljišta, i nije bilo novčanog toka po ovom osnovu, tj. odliva i priliva sredstava, u knjigovodstvenoj evidenciji Grada na osnovu utvrđene vrijednost zemljišta evidentiran je iznos na poziciji primitaka od prodaje sredstva i izdataka za nabavku sredstava, te promjena u okviru pozicije stalnih sredstava-zemljišta.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 16.907.481 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: bruto plaće i naknade i doprinosi (3.840.494 KM), kapitalni transferi (361.167 KM), tekući i drugi tekući rashodi (6.230.696 KM), izdaci za materijal i usluge (2.039.112 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (4.436.012 KM).

U okviru tekućih transfera iskazano je izvršenje iznad iznosa odobrenog u Budžetu, a odstupanje se odnosi na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti (1.646.781 KM) i subvencija javnim preduzećima (30.146 KM). Odstupanje na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti odnosi se na realizaciju programa pomoći EU za građane BiH u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize za koja su u decembru 2023. godine, nakon izmjena i dopuna Budžeta Grada, doznačena sredstava iz Budžeta FBiH. U skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta gradonačelnik je donio odluku o unosu namjenskih sredstava i primljenih sredstava u Budžet kojom su odobrena sredstva na poziciji primitaka od drugih nivoa vlasti i tekućih transfera. Također, nakon izmjena i dopuna Budžeta donesena je odluka o preraspodjeli sredstava kojom je odobreno uvećanje na poziciji subvencije javnim preduzećima.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 3.503.244 KM, od čega se na izdatke za bruto plaće i naknade plaća odnosi 3.070.462 KM, a na naknade troškova zaposlenih 432.783 KM.

Obračun plaća i naknada uređen je Odlukom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama plaće zaposlenih u općinskom organu državne službe Općine Zavidovići (u daljem tekstu: Odluka) iz 2015. godine i njenim izmjenama iz 2017. godine. Odluku je donijelo Vijeće i njome su utvrđeni koeficijenti u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH (u daljnjem tekstu: Zakon o plaćama), izuzev koeficijenta za radno mjesto pomoćnika gradonačelnika (odlukom je za ovo radno mjesto propisan koeficijent 6,2, dok je Zakonom za pomoćnike rukovodioca organa uprave propisan koeficijent 5,7), za šta smo dali preporuku u tački 4. Izvještaja.

U skladu sa Zakonom o plaćama u februaru 2024. godine usvojen je Pravilnik o plaćama, dodacima za plaću i naknada u jedinstvenom organu uprave i drugim organima Grada Zavidovića, kojim je utvrđeno da su platni razredi i koeficijenti radnicima propisani Odlukom.

Osnovna plaća utvrđuje se množenjem koeficijenta plaće s utvrđenom osnovicom za plaću. Osnovica za obračun plaće u 2023. godini iznosila je 330 KM, bod 1,272727 što je utvrđeno Odlukom o izvršavanju i potpisanim Sporazumom između gradonačelnika i predstavnika sindikalne organizacije državnih službenika i namještenika.

Najviša plaća u 2023. godine isplaćena je u neto iznosu od 4.976 KM, a najniža u iznosu od 913 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.783 KM.

Gradonačelnik je donio Odluku o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena²⁹, kojim je definisano radno vrijeme od 7:00 do 15:30 sati, i vrijeme pauze od 30 minuta koje se ne uračunava u radno vrijeme, od 10:00 do 10:30 sati kao i Pravilnik o obaveznoj evidenciji prisustva na poslu u jedinstvenom organu uprave Grada Zavidovića.³⁰

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu³¹ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se evidencija o radnom vremenu i prisustvu na radu vodi elektronski te da sadrži propisane elemente. Na mjesečnom nivou pomoćnici gradonačelnika, Službi za upravu finansija, budžet i trezor podnose obavijesti o kašnjenju na osnovu koje se vrši korekcija plaće.

²⁹ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, broj: 6/23

³⁰ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, broj: 3/22

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Testirali smo obračun i isplatu plaća za mart, septembar i decembar 2023. godine i utvrdili smo da se obračun vrši na osnovu donesenih akata.

Zakonom o državnoj službi u FBiH, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika u organima državne službe FBiH utvrđena je obaveza ocjenjivanja zaposlenika, te je definisan rok za ocjenu 30 dana od dana isteka perioda utvrđenog za ocjenjivanje. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je za značajan broj državnih službenika i namještenika izvršeno ocjenjivanje. Za uposlenike šest službi dostavljeni su prijedlozi ocjena rada u martu što nije u propisanom roku, a tri službe nisu postupile u skladu sa obavezom. Zbog navedenog konstatujemo da ocjenjivanje uposlenike nije izvršeno u skladu s propisima.

Naknade troškova zaposlenih najvećim dijelom se odnose na naknadu za topli obrok (246.836 KM), naknadu za godišnji odmor (61.657 KM), prevoz na posao i s posla (42.499 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (32.240 KM) i pomoć u skladu sa federalnom Uredbom (30.870 KM). Obračun i isplata naknada uređene su Odlukom o visini i načinu ostvarivanja prava na naknade i dodatke na plaću zaposlenih u općinskom organu državne službe Općine Zavidovići iz 2018. godine.

Naknada za topli obrok isplaćivala se dnevno za vrijeme rada u visini od 1% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, na osnovu mjesečnih odluka.

Naknada za godišnji odmor (regres) isplaćena je na osnovu rješenja u najvećem u visini 604 KM, odnosno 50% prosječne neto plaće u FBiH za prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

U skladu sa Uredbom o isplati pomoći od strane poslodavca usljed inflatornog rasta cijena, donesena je Odluka o isplati pomoći u iznosu od 1.260 KM po radniku u tri tranše. Prva tranša od 315 KM isplaćena je u 2023. godini, kao i da će se preostale dvije tranše isplatiti do 30. 6. 2024.

Utvrdili smo da se naknade isplaćuju u skladu sa propisima.

Preporuke:

- **ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u roku koji je utvrđen Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima države službe u FBiH.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 2.039.112 KM, a najznačajniji se odnose na: komunikaciju i komunalne usluge (766.421 KM), ugovorene i druge posebne usluge (593.115 KM), tekuće održavanje (515.441 KM), energiju (60.215 KM) i nabavku materijala i sitnog inventara (49.493 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge najvećim dijelom odnose se na troškove održavanja javnih površina gradskih i prigradskih ulica (287.587 KM), za javnu rasvjetu (284.890 KM) i dio zimskog održavanja gradskih i prigradskih ulica (77.514 KM).

Gradonačelnik je 26. 1. 2023. godine usvojio Program utroška sredstava za održavanje javnih površina i zimsko održavanje gradskih, prigradskih ulica za 2023. godinu kojim je za redovno održavanje planirano 297.000 KM, a za zimsko održavanje javnih površina 120.000 KM. Programom je predviđeno da se sredstva po mjesecima raspoređuju na prioritetne poslove prema stanju na terenu i ukazanim potrebama, a što se definiše pojedinačnim prijedlozima za svaki mjesec od strane komunalnog preduzeća. Prijedloge odobrava Služba za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova. Grad je potpisao ugovor o održavanju javnih površina sa JKP Radnik d.o.o. Zavidovići. Ugovorena je količina usluga na bazi plana komunalne higijene koji obuhvate površine ulica, broj čišćenja po mjesecima s primjenom cijena iz Odluke o cjenovniku komunalnih usluga i načina plaćanja komunalnih usluga JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići (u daljem tekstu: Cjenovnik).³² Sredstva za finansiranje ovih izdataka se osiguravaju iz više izvora. Na osnovu prikupljenih sredstava komunalne naknade, iskazani su izdaci od 162.388 KM, sredstava općeg fonda 114.317 KM i naknade za zauzimanje površine 10.882 KM. Na osnovu rješenja gradonačelnika, nadzor nad izvođenjem radova u vezi komunalne higijene po programu obavljala je Služba za upravu poljoprivrede, vodoprivrede i komunalnih poslova.

³² „Sl. glasnik Općine Zavidovići“ br. 12/13, 10/15 i 11/19

Grad je potpisao dva ugovora sa JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići za zimsko održavanje za sezone 2022/2023 i 2023/2024 u pojedinačnim iznosima od 151.879 KM. Ugovorima je predviđeno da će se zimsko održavanje gradskih, prigradskih i strmih ulica, javnih površina i lokalnih puteva na gradskom obavljanju na području koji obuhvata: 34 gradske ulice (cca 22 km), 30 prigradske i strme ulice (cca 19,52 km), 33 javne površine (spomenici, plato, parking prostori i dr), 12 lokaliteta javnog stepeništa, četiri lokalne ceste (cca 19,69 km) kao i nabavka i ugradnja hladne mase za krpljenje udarnih rupa/jama (cca 3 t) u skladu sa cjenovnikom. Cijena je utvrđena po jednom kilometru u ovisnosti o tome da li se radi o gradskoj (1.581 KM/km), strmoj (1.931 KM/km) ili lokalnoj cesti (1.300 KM/km) odnosno o javnoj površini (350 KM/lok). Rashodi po ovom osnovu evidentiraju se na izdacima za održavanje javnih površina – zimsko održavanje (77.514 KM) i izdacima za usluge popravke i održavanja cesta, željeznica, mostova – zimsko održavanje lokalnih cesta (25.067 KM). Nadzor nad zimskim održavanjem javnih površina obavlja Služba za upravu privrede, lokalni razvoj, infrastrukturu i međunarodnu saradnju. Revizijom je utvrđeno da su izdaci za ovu namjenu realizovani u okviru planiranog iznosa i u skladu sa cjenovnikom.

Izdaci za javnu rasvjetu (284.890 KM) se odnose na fakture od Elektroprivrede BiH za potrošnju električne energije za javnu rasvjetu na području Grada i mjesnih zajednica. Ovi izdaci dijelom se finansiraju iz namjenskih sredstava od komunalne naknade (109.311 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge najvećim se dijelom odnose na izdatke za naknade vijećnicima (173.028 KM), naknade i doprinosi za volonterski rad (58.059 KM), za rad komisija (38.585 KM) i za opremanje i nabavku materijala tehničkih sredstava za općinsku profesionalnu vatrogasnu službu (36.717 KM).

Odluka o osnovama i načinu isplate naknada i drugih primanja vijećnika i članova radnih tijela vijeća stupila je na snagu 1. 4. 2023. godine (u daljem tekstu: Odluka o naknadama i primanjima vijećnika), do kada se primjenjivao akt iz 2014. godine. Odlukom je utvrđeno da pravo na naknadu (mjesečni paušal, za prisustvo sjednicama i članovima radnih tijela za prisustvo i učešće u radu radnih tijela Vijeća) pripada vijećnicima i članovima radnih tijela kada prisustvuju sjednicama ili kada vrše određene poslove za potrebe Vijeća. Visina naknade utvrđena je u određenim procentima od neto plaće u FBiH iz novembra prethodne godine. Shodno tome, osnovica za obračun ovih naknada u 2023. godini iznosila je 1.162 KM te je naknada za mjesečni paušal vijećnika iznosila 25% osnovice (što iznosi 290 KM), za predsjedavajućeg vijeća 50% osnovice (581 KM), a za zamjenika predsjedavajućeg 30% osnovice (348 KM). Naknada za prisustvo i učešće u radu Vijeća utvrđena u je u visini od 20% osnovice (232 KM). Za rad u radnim tijelima Vijeća utvrđeno je pravo na naknadu i to za člana radnog tijela u visini od 5% osnovice (što iznosi 58 KM), a predsjedavajućem radnog tijela 6% osnovice (70 KM). Odlukom o naknadama i primanjima vijećnika utvrđeno je da evidenciju prisustva vijećnika i članova radnih tijela, sjednicama radnih tijela, vrši Stručna služba vijeća. Obračun i isplatu naknada vrši Služba za upravu finansije, budžet i trezor na osnovu evidencija. Vijećniku ili članu radnih tijela koji ne prisustvuje sjednici vijeća, ili koji bez najave ili opravdanog razloga napusti sjednicu, neće biti uplaćena naknada. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se obračun i isplata naknada i drugih primanja vijećnika i članova radnih tijela vijeća vršila u skladu sa Odlukom o naknadama i primanjima vijećnika.

Izdaci za tekuće održavanje se najvećim dijelom odnose na izdatke za usluge popravki i održavanja cesta, željeznica i mostova (379.360 KM) i za održavanje javne rasvjete (46.888 KM).

Planom i programom održavanja i zaštite i programom rekonstrukcije izgradnje lokalnih cesta i gradskih usluga Grada Zavidovići za 2023. godinu planirani su izdaci za usluge popravke i održavanja cesta, željeznica i mostova: tekuće održavanje gradskih i prigradskih ulica (110.000 KM), tekuće održavanje lokalnih cesta (105.000 KM) i zimsko održavanje lokalnih cesta (170.000 KM).

Izdaci za usluge popravke održavanja cesta, željeznica i mostova u 2023. godini se odnose na redovno održavanje lokalnih cesta (54.527 KM), gradskih i prigradskih ulica (126.767 KM) i zimsko održavanje lokalnih cesta (192.870 KM). Grad je proveo postupke javnih nabavki za navedene usluge i ugovarao okvirne sporazume s dobavljačima. Najveći dio izdatka za redovno održavanje lokalnih cesta se odnosi na fakture po osnovu ugovora s GTPD „Porobić“ d.o.o. Zavidovići iz 2022. godine, od čega je u 2023. godini realizovano 53.685 KM.

Najveći dio izdataka za održavanje gradskih i prigradskih ulica se odnosi na realizaciju ugovora s MGV gradnja d.o.o. Zavidovići s kojim je Grad potpisao okvirni sporazum u martu 2023. godine na iznos 104.304 KM, i u potpunosti je realizovan. Nadzor je obavljala nadležna služba Grada. Postupak za nabavku zimskog održavanje podijeljen je na tri lota, po regijama i proveden je u 2022. godini za sezonu 2022/2023. godinu, kao i u 2023. godini za sezonu 2023/2024.. Najveći dio izdataka se odnosi na fakture ispostavljene na osnovu ugovora sa preduzećima: GTPD Porobić d.o.o. Zavidovići (71.854 KM), MGV gradnja d.o.o. Zavidovići (49.784 KM), Ikan d.o.o. Zavidovići (24.570 KM). Ugovorom je definisana jedinična cijena sa uračunati porezom na dodatnu vrijednost na bazi jednog kilometra lokalnog puta u zimskoj sezoni. Nadzor nad zimskim održavanjem obavljao Construct projekt d.o.o Zavidovići (6.994 KM). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su poštovale odredbe u dijelu ugovorenih količina i cijena.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su u iznosu od 6.230.696 KM.

Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera i ostalih rashoda dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet za 2023. godinu	Izvršenje u 2023. godine	Izvršenje u 2022. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	4.722.888	6.230.696	5.274.458
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	1.655.296	3.302.077	2.926.463
2.	Tekući transferi pojedincima	1.527.745	1.453.056	1.273.163
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	451.674	359.276	512.822
4.	Subvencije javnim preduzećima	617.633	647.779	67.000
5.	Subvencije privatnim preduzećima	383.540	388.528	417.060
6.	Drugi tekući rashodi	87.000	79.980	77.950

Odlukom o izvršenju Budžeta uređeno je da se realizacija transfera vrši na osnovu akata gradonačelnika i Vijeća, ovisno o vrsti transfera. Veća realizacija od planiranih iznosa za tekuće transfere drugim nivoima vlasti i subvencije javnim preduzećima opisana je u tački 6.1.2. Izvještaja.

U okviru **tekućih transfera drugim nivoima vlasti** (3.302.077 KM), najznačajniji su transfer za: pomoć energetske siromašnim domaćinstvima- namjenski transfer FBiH – Pomoć EU (1.664.967 KM), transfer za socijalni rad (360.000 KM), predškolsko obrazovanje i vaspitanje (300.000 KM), muški rukometni klub (150.000 KM), JU Kulturno – sportski centar (145.000 KM), nogometni klub (87.500 KM), mjesne zajednice (81.447 KM) i ženski rukometni klub (80.000 KM).

U okviru tekućih transfera drugim nivoima vlasti iznos od 1.664.967 KM odnosi se na **pomoć domaćinstvima/kućanstvima u cilju ublažavanja negativnog uticaja energetske krize**. Između Grada i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) 20. 10. 2023. godine zaključen je Sporazum o saradnji na realiziranju programa mjera podrške energetske siromašnim domaćinstvima/kućanstvima. Sporazum je zaključen na osnovu Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava sa pozicije Tekućeg transfera drugim nivoima vlasti i fondovima – podrška Evropske unije BiH u cilju ublažavanja negativnog soci-ekonomskog uticaja na energetske krize.³³ Programom je utvrđeno da Ministarstvo raspisuje javni poziv, da visinu novčane pomoći po domaćinstvu utvrđuje Vlada FBiH nakon okončanja postupka dostavljanja zahtjeva za dodjelu sredstava sa listama domaćinstava koja su zadovoljila uslove prijave i njihovog finaliziranja i objedinjavanja za područje FBiH, a jedinice lokalne samouprave nadležne su za zaprimanje i obradu prijave građana za dodjelu sredstava i isplatu sredstava krajnjim korisnicima.

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 46/23

Odlukom Vlade FBiH iz decembra 2023. godine³⁴ o utvrđivanju visine jednokratne pomoći energetske siromašnim domaćinstvima i raspoređivanju sredstava jedinicama lokalne samouprave sa pozicije tekućih transfera drugim nivoima vlasti i fondovima – Podrška Evropske unije BiH u cilju ublažavanja negativnog socio - ekonomskog uticaja energetske krize, utvrđen je iznos koji se dodjeljuje Gradu, kao i da se roku od 10 dana od uplate sredstava na račun Grada izvrši pojedinačna isplata jednokratne novčane pomoći krajnjim korisnicima koji su ostvarili to pravo. Odlukom Gradonačelnika o uvećanju Budžeta izvršeno je uvećanje prihodovne i rashodovne strane Budžeta. Utvrdili smo da su Gradu po ovom osnovu uplaćena sredstva 27. 12. 2023. godine, a isplata krajnjim korisnicima izvršena je 28. 12. 2023. godine, a Grad je dostavio izvještaj Ministarstvu u propisanom roku. **Budući da su korisnici ovih sredstava pojedinci, a ne drugi nivoi vlasti, ovi izdaci nisu iskazani na odgovarajućoj poziciji u skladu sa Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike u FBiH. Za navedeno je data preporuka u tački 5.1 Izvještaja.**

Tekući transferi drugim nivoima vlasti, izuzev namjenskog transfera FBiH – pomoć EU, **uređeni su Programom utroška sredstava – Službe za društvene djelatnosti planiranih u budžetu 2023. godine** (u daljnjem tekstu: Program utroška – društvene djelatnosti), koji je usvojio gradonačelnik. Program utroška – društvene djelatnosti sa svrhom određivanja načina i plana korištenja finansijskih sredstava usvojen je u ukupnom iznosu 2.552.622 KM, a odnosi se na: tekuće transfere drugim nivoima vlasti (2.344.000 KM), kapitalne transfere (194.422 KM) i izdatke (14.200 KM). Dio sredstava za tekuće transfere namijenjen je javnim ustanovama iz oblasti obrazovanja, kulture, zdravstva, socijalne zaštite, mjesne zajednice, udruženjima građana i dr. a koji su utvrđeni Budžetom kao i iznosi sredstava koji su im odobrena. Najveći dio ovog transfera se realizovao po zaključcima gradonačelnika, na način da su krajnji korisnici nadležnoj službi podnosili zahtjeve, kao i na prijedlog službe po ukazanoj potrebi i procjeni. Programom su utvrđeni kriterij i način pravdanja utroška sredstava za svaki transfer pojedinačno.

Transfer za socijalni rad (360.000 KM) se odnosi na sredstva planirana za finansiranje redovnog rada Javne ustanove “Centar za socijalni rad” Zavidovići (plaće i naknade zaposlenih, materijalni troškovi i obaveze, investiciona ulaganja, tekuće održavanje objekata i dr.). Zaključcima gradonačelnika sredstva su doznavačavana mjesečno. Uz mjesečni zahtjev za odobravanje sredstava, Centar za socijalni rad je dostavljao izvještaj o utrošku za prethodni mjesec sa pratećom dokumentacijom.

Transfer za predškolsko obrazovanje i vaspitanje (300.000 KM) se odnosi na sredstva planirana u budžetu za finansiranje troškova potrebnih za redovan rad i djelatnost Javne ustanove “Gradski dječiji vrtić” Zavidovići, odnosno plata. Zaključkom gradonačelnika sredstva su odobravana u jednakim mjesečnim ratama. Uz zahtjev ustanova je dostavljala izvještaje o utrošku sredstava za prethodni period s pratećom dokumentacijom.

Transfer za Javnu ustanovu „Kulturno-sportski centar“ Zavidovići (145.000 KM) planiran je za sufinansiranje redovne djelatnosti, naknada za rad uposlenika, vanrednih troškova i aplikacija za projekte iz djelatnosti i od interesa Javne ustanove „Kulturno-sportski centar“ Zavidovići. Sredstva su se odobravala u mjesečnim tranšama, a korisnik je dostavljao izvještaje o utrošku sredstava sa pratećom dokumentacijom.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su se transferi javnim ustanovama realizovali u skladu s utvrđenom namjenom i da su ustanove pored mjesečnih izvještaja o pravdanju utroška sredstava dostavljale godišnje izvještaj o radu, plan rada i godišnje finansijske izvještaje.

Programom utroška - društvene djelatnosti planirana su sredstva (305.000 KM) za finansiranje sportskih udruženja utvrđenih Budžetom od čega za: Rukometni klub „Krivaja“ Zavidovići (150.000 KM), Nogometni kluba „Krivaja“ Zavidovići (90.000 KM) i Ženski Rukometni klub „Krivaja“ Zavidovići (65.000 KM). **S obzirom na to da su sredstva planirana i odobrena udruženjima građana, konstatujemo da ni ovaj transfer nije budžetom planiran i iskazan na odgovarajućem kontu, za šta je data preporuka u tački 5.1. Izvještaja.**

³⁴ V broj 1876/2023 od 21. 12. 2023. godine

Programom je utvrđeno da se iz sredstava Budžeta Grada ne mogu plaćati troškovi angažovanja profesionalnih igrača sa kojima se potpisuje ugovor, a troškovi hranarine za igrače ne mogu prelaziti mjesečni iznos veći od 300 KM po takmičaru i može se isplatiti samo za igrače takmičare u seniorskim selekcijama koji su nastupali za klub u mjesecu za koji se isplaćuje hranarina. Također, definisano je da se doznačena sredstva ne mogu koristiti za isplatu školskih/studentskih stipendija takmičarima. Plaćanje troškova službenih lica se mora isključivo vršiti na bankovne račune službenih lica, te da se uz pravdanje utroška sredstava mora dostaviti kopija naloga za službena lica izdatog od saveza. Programom je propisano i da se pri pravdanju sredstava uz podnošenje zahtjeva za sredstva obavezno dostavlja tabelarni prikaz plana utroška sredstava za trebovanu tranšu, pravdanje prethodno doznačenih sredstava, izvodi sa svih bankovnih računa kluba gdje su jasno vidljive transakcije i prenos prethodno doznačenih sredstava angažovanim fizičkim i pravnim licima, prikaz sredstava doznačenih od drugih subjekata (viši nivoi vlasti ili druga pravna lica, sponzori, donatori) za prethodni period, te prikaz uplaćenih članarina svih selekcija kluba za prethodni period uz dostavljen spisak članova selekcija kluba sa jasno vidljivim pojedinačno uplaćenim novčanim iznosom po članu i ukupnim iznosom svih uplaćenih članarina.

Transfer za muški rukometni klub (150.000 KM) namijenjen je za ostvarivanje javnog interesa u sportu i podrška redovnom radu i funkcionisanju Rukometnog kluba „Krivaja“ Zavidovići. Sredstva su odobravana kvartalno po zaključcima gradonačelnika a na osnovu podnesenih zahtjeva uz dostavljanje dokumentacije za pravdanje prethodno doznačenih sredstava. Uvidom u izvještaje o pravdanju sredstava utvrdili smo da se najveći dio odnosio na ugovore o djelu, prevoz, zakup. Prezentirani su bankovni izvodi na kojima se vide uplate po osnovu članstva i sponzorstva. Međutim, utvrdili smo da nisu dostavljeni podaci sa spiskom članova selekcija kluba sa jasno vidljivim pojedinačno uplaćenim novčanim iznosom po članu i ukupnim iznosom svih uplaćenih članarina. Kod isplate po osnovu ugovora o djelu, dostavljene su samo uplatnice te su na osnovu naknadnog zahtjeva prezentirani ugovori o igranju (amaterski ugovori), kao i ugovori o sportskom stipendiranju i usavršavanju. U pojedinim slučajevima vršile su se uplate igračima po osnovu obje vrste ugovora, a pri tome nije prezentiran spisak igrača koje imaju ugovore o profesionalnom angažmanu. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi da li se poštuju programske odredbe u dijelu plaćanja profesionalnih igrača, kao i da je korisnik pri pravdanju sredstava dostavljao svu dokumentaciju traženu Programom utroška sredstava.**

Tekući transfer za nogometni klub (87.500 KM) namijenjen je ostvarivanju javnog interesa u sportu, podršku redovnom radu i funkcionisanju Nogometnog kluba „Krivaja“ Zavidovići te održavanje i uređenje objekata Gradskog nogometnog stadiona. Transfer se realizovao kvartalno na osnovu podnesenih zahtjeva uz dostavljeno pravdanje prethodno odobrenih sredstava. Uvidom u izvještaje o pravdanju sredstava za I i IV kvartal, utvrdili smo da su se isti najvećim dijelom odnosili na isplate troškova službenih lica (sudija, delegata), ali nisu dostavljene kopije naloga za službena lica izdatog od saveza ili kopije predračuna za troškove službenih lica izdatog od strane saveza. Naknade za ugovore o djelu isplaćene su na transakcijske račune angažovanih lica (neto naknade 65 KM, 70 KM, 90 KM i 170 KM) bez dokaza o uplati poreza i doprinosa. Uz izvještaj o pravdanju sredstava priloženi su tabelarni prikazi uplata za škole fudbala kao i Odluka o isplati hranarine, Odluka o isplati novčanih sredstava sa mjestom prebivališta izvan Zavidovića, Odluka o isplati novčanih sredstava trenerima. **Navedeno ukazuje da pravdanje sredstava nije vršeno u skladu sa odredbama Programa utroška sredstava.**

Tekući transfer za ženski rukometni klub (80.000 KM) namijenjen je ostvarivanju javnog interesa u sportu i podršku redovnom radu i funkcionisanju Ženskog rukometnog kluba „Krivaja“ Zavidovići. Transfer se realizovao kvartalno na osnovu podnesenih zahtjeva uz dostavljanje pravdanje sredstava po prethodno doznačenim sredstvima. Uvidom u izvještaje o pravdanju sredstava, utvrdili smo da se pravdanje odnosilo na isplate po osnovu ugovora o djelu, račune za prevoz, za troškove goriva, isplate delegatima i sudijama (neto iznosi od 280 KM i 300 KM, bez uplate doprinosa) uz kopije naloga za službena lica izdatog od saveza. Isplate troškova za utakmice (zapisničaru, doktoru, fotografu, mjerač vremena i dr.) vršile su se preko blagajne, što nije u skladu sa Programom kojim je definisano da se sva plaćanja realizuju putem bankovnih računa.

Također, prilagani su računi za medijsku promociju, edukacije, računi ugostiteljskih objekata, troškovi službenih lica na utakmicama, računi za hotelski smještaj. Dostavljeni su bankovni izvodi na kojima se vide predmetne isplate. Prema programu, klub je bio u obavezi dostaviti pregled prihoda po drugim osnovama, ali utvrdili smo da nije poštovana ova odredba programa utroška sredstava.

Uvidom u dokumentaciju u odabranom uzorku za transfer sportskim udruženjima (317.500 KM), utvrdili smo da su korisnici dostavljali planove i izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, ali koji nisu u potpunosti usklađeni s traženim zahtjevima iz Programa utroška – društvene djelatnosti i u adekvatnoj formi. Iz prezentirane dokumentacije nismo se mogli uvjeriti da li su sredstva korištena u skladu sa Programom u dijelu koji se odnosi na ugovore o djelu jer nije nam prezentiran spisak igrača amatera, odnosno profesionalaca,³⁵ kao i u dijelu prihoda jer nisu dostavljani podaci, odnosno dostavljeni su u nepotpunoj formi. Tokom revizije nismo stekli uvjerenje da se vršio suštinski nadzor nad utroškom sredstava kod sportskih udruženja i da je Grad uspostavio adekvatne mehanizme kontrole na način da se vrši rekapitulacija dostavljenih troškova, računska kontrola i eventualno sankcionisanje u pogledu nepoštovanja postavljenih zahtjeva iz Programa utroška – društvene djelatnosti.

Tekući transferi pojedincima (1.453.056 KM) se najvećim dijelom odnose na odobrena sredstva pojedincima na ime boračko-invalidske zaštite (719.089 KM), boračke stipendije (233.050 KM) i beneficije za socijalnu zaštitu (140.000 KM).

Transferi za boračku populaciju – namjenska sredstva za boračko invalidsku zaštitu odnose se na više programa za koje su sredstva osigurana sa viših nivoa vlasti. Između ostalog, odnosi se na transfere koji se realizuju na osnovu Uredbe o pomoći rješavanju stambenog pitanja branitelja i članova njihovih obitelji³⁶, Odluke o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za braniocice i članove njihovih porodica (u daljem tekstu: Odluka o proširenom pravu)³⁷ i Uredbe o vanrednoj novčanoj pomoći braniocima i članovima njihovih porodica (u daljem tekstu: Uredba o vanrednoj pomoći). Realizacija transfera vrši se na način da se zahtjevi podnose Gradu na obrascu koje je propisalo Ministarstvo za boračka pitanja Zeničko – dobojskog kantona (u dalje tekstu: Ministarstvo za boračka pitanja). Nakon obrade od strane nadležne gradske uprave u vidu prijedloga za odobravanje sredstava isti se proslijeđuju Ministarstvu za boračka pitanja na dalje postupanje.

Na osnovu javnog oglasa o mogućnosti podnošenja zahtjeva za dodjelu novčanih sredstava na ime pomoći u stambenom zbrinjavanju branilaca i članova njihovih porodica, a koje je propisalo Ministarstvo za boračka pitanja, iz maja 2023. godine, ostavljen je rok potencijalnim korisnicima za podnošenje zahtjeva od 18 dana. Članom 13. Uredbe (postupak po zahtjevu) definisano je da općinska služba formira komisiju od tri do pet članova, od kojih najmanje jedan član posjeduje zvanje građevinske struke a jedan je predstavnik udruženja branilačke populacije. Grad je imenovao stručnu komisiju u kojoj su imenovana dva uposlenika nadležne gradske službe i jedan član predstavnik branilačke populacije. Zadatak komisije je razmatranje podnesenih zahtjeva, pregled priložene dokumentacije i stanje objekta na licu mjesta, sačinjavanje zapisnika o izvršenom pregledu te utvrđivanje liste urednih zahtjeva po pravu prvenstva. Komisija je pripremila listu s pregledom urednih zahtjeva i neurednih zahtjeva bez navođenja prijedlog iznosa za dodjelu sredstava, te ostavila rok za prigovor u roku od 15 dana od isticanje lista na oglasnoj ploči. Nakon sačinjavanja konačnog pregleda zahtjeva, nadležna Služba je uputila prijedlog za odobravanje sredstava Ministarstvu za boračka pitanja. U oktobru 2023. godine, Ministarstvo za boračka pitanja je dostavilo obavijest o odbijanju ukupno 29 zahtjeva s obrazloženjem, kao i listu odobrenih sredstava. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su sredstva odobrena za 16 korisnika u ukupnom iznosu od 134.252 KM (u iznosu od 1.248 KM do 20.000 KM). Na osnovu zaključka premijera Kantona, a na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja, ministar je potpisivao ugovore s krajnjim korisnicima. Ugovorom i uredbom nije predviđen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava, nego obaveza nadležne službe Grada da dostavi izvještaj o uplati sredstava.

³⁵ Spisak igrača amatera dostavio NK „Krivaja“ Zavidovići, a isti u svojim izvještajima nije pravdao ugovore o djelu

³⁶ „Sl. novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj 4/14, 1/18, 15/21 i 18/22

³⁷ Sl. novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj 4/15, 15/21 6

Pored sredstava za rješavanje stambenog pitanja koja se realizuju putem javnog oglasa, tokom godine se mogu podnositi zahtjevi za priključak na elektro i vodoprivrednu mrežu, o kojem gradska služba nakon obrade predmeta pojedinačno upućuje zahtjev Ministarstvu za boračka pitanja.

Revizijom transfera boračkoj populaciji utvrđeno je da Grad nije postupio u skladu sa Uredbom o pomoći rješavanju stambenog pitanja branitelja i članova njihovih obitelji kod formiranja stručne komisije. Članom 13. Uredbe je definisano da općinska služba formira komisiju od tri do pet članova, od kojih najmanje jedan član posjeduje zvanje građevinske struke, a jedan je predstavnik udruženja branilačke populacije. Pomoćnik načelnika je imenovao stručnu komisiju u sastavu: jedan član predstavnik branilačke populacije i dva člana nadležne službe, od kojih nijedan nije građevinske struke, čime nije postupljeno u skladu sa Uredbom.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se na transfer parlamentarnim grupama (45.920 KM), transfer za finansiranje redovnog rada udruženja i projekata „Mala sirena“ (41.500 KM) i transferi MDD Merhamet (41.000 KM). Transferi na ovoj poziciji su manje iskazani jer su transferi sportskim udruženjima iskazani u okviru tekući transferi drugim nivoima.

Transfer za MMD Merhamet je utvrđen Budžetom a sredstva su odobrena za sufinansiranje troškova redovnog rada (17.000 KM) i sufinansiranje rada javne kuhinje (24.000 KM). Realizacija transfera se vršila u jednakim mjesečnim odnosno tromjesečnim ratama po zahtjevu Merhameta uz dostavu izvještaja za prethodni period. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je korisnik sredstava dostavljao izvještaje o namjenskom utrošku u skladu sa definisanim uslovima.

Subvencije javnim preduzećima realizirane su u iznosu od 647.779 KM u okviru kojih se iznos od 570.739 KM odnosi se na doznačavanje sredstava JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići, po fakturama ovog preduzeća, a na ime obračuna razlike između ekonomskih i postojećih cijena komunalnih usluga. Pored toga, za ove subvencije na poziciji transfera drugih nivoa vlasti evidentiran je iznos od 34.254 KM, tako da su subvencije na ime razlike cijene realizirane u iznosu od 604.993 KM.

Budžetom je ovaj transfer planiran u iznosu od 300.000 KM, izmjenama i dopunama Budžeta povećan je na 539.593 KM. Nakon rebalansa donesena odluka o preraspodjeli sredstava od 29. 12. 2023. godine u iznosu od 31.850 KM, a na osnovu Odluke o uvećanju sredstava Budžeta od 20. 12. 2023. godine iz sredstava transfera za jedinice lokalne samouprave odobrene iz Budžeta FBiH, za ovaj transfer odobren je iznos od 34.254 KM. U konačnici ukupno raspoloživa sredstva za ovaj transfer iznosila su 605.697 KM.

Odlukom o izvršavanju budžeta Grada definisano je da će se sredstva ovog transfera koristiti prema aktima koje donosi gradonačelnik.

Zakonom o komunalnoj djelatnosti Zeničko-dobojskog kantona³⁸ utvrđeno je da visinu cijene i način plaćanja komunalne usluge predlaže davalac komunalne usluge, na temelju detaljne kalkulacije cijene komunalne usluge. Validnost kalkulacije i utvrđivanje cijena komunalnih usluga vrši se u skladu sa statutom javnog preduzeća. **Također, definisano je da, ukoliko Vijeće utvrdi nižu cijenu usluge od ekonomske cijene korištenja ili je ne usaglašava sa rastom cijena, onda je isti organ davaocu komunalnih usluga obavezan nadoknaditi razliku sredstava.** Cjenovnik za pružanje komunalne usluge usvojen je 2013. godine sa izmjenama u 2019. godine.

Utvrdili smo da je Vijeće 28. 2. 2023. godine donijelo Odluku o nadoknadi razlike cijena komunalnih usluga JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići³⁹ kojom je utvrđeno da će Grad nadoknaditi razliku cijene do visine od 300.000 KM koji su obezbijeđeni u Budžetu, te je utvrđena, po vrsti usluge, razlika cijene komunalnih usluga između ekonomske cijene pružanja komunalnih usluga i cijene po Cjenovniku.⁴⁰ Odlukom je definisano da će se nadoknada razlike sredstava isplaćivati mjesečno po fakturi JKP „Radnik“ d.o.o., na način da se cijena komunalne usluge utvrdi množenjem stvarno isporučene količine komunalnih usluga sa utvrđenom razlikom cijena iz ove Odluke i na tu vrijednost obračunat će se PDV, a članom 4. Odluke propisano je da se primjenjivati u periodu od 1. 1. do 30. 6. 2023. godine.

³⁸ „Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 17/08

³⁹ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 3/23

⁴⁰ U tački 3. Odluke dat je tabelarni pregled ekonomske cijene, važeće cijene i razlike u cijeni

Planirana je izmjena postojećeg Cjenovnika, a u toku 2023. godine Vijeće je dva puta nakon rasprave obilo prijedlog odluke o usvajanju novog Cjenovnika za pružanje komunalne usluge zbog izmjene ekonomske cijene na osnovu sačinjene kalkulacije cijene. Shodno tome, Vijeće je 28. 12. 2023. godine donijelo Odluku o nadoknadi razlike cijena komunalnih usluga KJKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići za period 1. 7. 2023. godine do 30. 11. 2023. godine⁴¹, kojim je utvrđeno da će Grad nadoknaditi razliku cijene do 260.000 KM koji su osigurani u Budžetu, te je utvrđena razlika cijene po vrsti usluge (na osnovu prijedloga nove cijene⁴² i važećeg cjenovnika).

Prema prezentiranoj dokumentaciji do jula 2023. godine transfer je realiziran na osnovu mjesečnih faktura JKP Radnik, zaključaka načelnika o isplati sredstava, a za period od jula do novembra 2023. godine izvršeno je evidentiranje izdataka na osnovu zaključaka načelnika iz decembra 2023. godine i januara 2024. godine te dostavljenih računa od JKP Radnik 29. 12. 2023. godine za mjesec juli-novembar 2023. godine.

U okviru **subvencija privatnim preduzećima** na transfer za subvenciju privredi i za zapošljavanje odnosi se iznos od 179.988 KM, od čega na poticaje u privredi (118.212 KM) i sufinansiranje projekta „Inkluzija i ekonomsko osnaživanje na Zapadnom Balkanu“ (41.777 KM).

Transfer za poticaj privredi realizovan je na osnovu Programa redovnih poticaja privredi, koji je usvojio gradonačelnik na osnovu Uredbe o uslovima i postupku za dodjelu pomoći male vrijednosti. U junu 2023. godine je raspisan javni poziv za ukupno pet mjera, a ocjenu ispunjenosti kriterija vršila je komisija od tri člana. Sredstva su namijenjena mikro, malim i srednjim subjektima male privrede. Prednost su imali mikro i mali subjekti u vlasništvu mladih do 30 godina, u skladu sa Zakonom o mladim FBiH, kojim je predviđena raspodjela u punom iznosu dok se ostatak srazmjerno raspoređuje srednjim subjektima male privrede u vlasništvu mladih. Gradonačelnik je Odlukom o odobravanju i dodjeli poticaja u privredi donio konačnu listu i odobrena su sredstva za: subvencioniranje unapređenja poslovanja za 63 korisnika (pet korisnika u maksimalnom iznosu od 2.500 KM, a ostali od 30 KM do 1.340 KM), subvencioniranje kamatnih stopa za 13 korisnika (jedan u iznosu od 5.000 KM, ostali od 96 KM do 2.683 KM), razvoj ženskog poduzetništva, za 31 korisnika (jedan u iznosu od 3.000 KM, ostali od 64 do 1.769 KM), subvencioniranje troškova nabavke stalnih sredstava za devet korisnika po 1.610 KM. Ističemo da sredstva koja se odobravaju za nabavku stalnih sredstava predstavljaju kapitalne transfere, za što je data preporuka u tački 5.1 Izvještaja. Subvencioniranje troškova obuke novozaposlenih pri prvom zaposlenju za poslove u proizvodnim djelatnostima (planirano 9.000 KM) nije realiziran jer nije bilo dostavljenih prijava. Uvidom u dokumentaciju, nismo utvrdili nepravilnosti pri raspodjeli.

Sportska udruženja, korisnici transfera su dostavljali izvještaje o utrošku sredstava, ali oni nisu u potpunosti usklađeni sa zahtjevima utvrđenim Programom utroška – društvene djelatnosti. Provedenom revizijom nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da se vršio suštinski nadzor nad dostavljenom dokumentacijom i nad utroškom ovih sredstava koja su realizirana u iznosu od 317.500 KM, i eventualno poduzele aktivnosti u vezi sankcionisanja u pogledu nepoštovanja postavljenih zahtjeva iz Programa utroška – društvene djelatnosti.

Preporuka:

- **uspostaviti adekvatnu i suštinsku kontrolu nad namjenskim utroškom sredstava za sportska udruženja u skladu sa Programom utroška sredstava planiranih u Budžetu Grada.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi planirani su u iznosu od 707.138 KM, a realizirani u iznosu od 361.167 KM od čega se na transfer drugim nivoima vlasti odnosi 289.378 KM, a 70.887 KM na transfer pojedincima. Najveće odstupanje od plana odnosi se na planirana sredstava u iznosu od 200.000 KM na ime sufinansiranja projekta rekonstrukcije Gradskog sportskog stadiona koji nije realiziran.

⁴¹ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 12/23

⁴² „Sl. glasnik Grada Zavidovići“ br. 6/23

U okviru *transfera drugim nivoima vlasti* značajniji iznos odnosi se na projekat sanaciju fasade na objektu JU OŠ Hajdarevići (89.627 KM od toga iz namjenskih sredstava 80.000 KM), sanaciju fasade na objektu Gradske sportske dvorane- donja bočna strana (26.426 KM od toga iz namjenskih sredstava 25.000 KM), zamjena stolarije na Gradskoj sportskoj dvorani koja je u sklopu JU Druga osnovna škola Zavidovići (31.216 KM iz namjenskih sredstava), te izgradnja dječijeg igrališta u MZ Rujnica - realizacija u okviru projekta jačanje mjesnih zajednica u BiH (41.956 KM). Ovi projekti se odnose na realizaciju projekata koji se finansiraju ili sufinansiraju od drugih nivoa vlasti na osnovu zaključenih sporazuma ili ugovora (budžet FBiH, Federalni fond za zaštitu okoliša FBiH, UNDP). Grad je provodio postupke javne nabavke za odabir izvođača radova, nakon kojih je zaključio ugovor o izvođenju radova i realizacija je vršena na osnovu ispostavljenih faktura u skladu sa ugovorom.

Prezentirana je dokumentacija da je Grad u aprilu 2024. godine uputio Ministarstvu za obrazovanja, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona kao osnivaču škola obavijest o izvršenom ulaganju, radi usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti objekta.

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizirani su u iznosu od 4.436.012 KM, što u odnosu na plan od 6.757.787 KM iznosi 66%. Struktura ovih izdataka odnosi se na: nabavku građevina (2.631.799 KM), rekonstrukciju i investiciono održavanje (1.131.291 KM), nabavku zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada (656.919 KM) i nabavku opreme (16.003 KM).

U okviru izdataka za nabavku građevina i za rekonstrukciju i investiciono održavanje evidentirane su fakture za realizaciju projekta iz oblasti sanacije i rekonstrukcije cestovne i vodovodne infrastrukture, nabavku transport, isporuku cementa- betona po mjesnim zajednicama, asfaltiranje po mjesnim zajednicama. Dio ovih projekata finansiran je ili sufinansiran iz namjenskih sredstava na osnovu zaključenih ugovora s drugim nivoima vlasti o realizaciji projekata.

Izvršili smo uvid u uzorak izdataka koji se odnose na realizaciju ugovora zaključenih u 2022. godini, kao i dio izdataka po osnovu ugovora zaključenih u 2023. godini, a uzorkovani postupci javnih nabavki i njihova realizacija opisana je u tački 8. Izvještaja.

Grad ima usvojenu strategiju razvoja i plan kapitalnih investicija koji se godišnje ažurira. Na osnovu Zakona o cestama FBiH, gradonačelnik je uz saglasnost Vijeća donio Plan i program održavanja i zaštite i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove lokalnih i gradskih ulica Grada za 2023. godinu⁴³.

Realizacija ugovora zaključenih u 2022. godini

Ugovor za **sanaciju lokalne ceste Zavidovići- Pašin Konak na dionici Mećevići – Krčevine** (L=700) zaključen je 19. 10. 2022. godine sa „Porobić“ d.o.o. u iznosu od 387.058 KM sa ugovorenim rokom izvođenja radova od 60 dana od uvođenja u posao a rok za uvođenje u radove je tri dana od zaključivanja ugovora. Ovaj projekat realiziran je u 2023. godini i izdaci po ovom osnovu iskazani su u iznosu od 384.820 KM. U skladu s ugovorom, izvođač je dostavio garanciju za dobro izvršenje posla u iznosu od 38.058 KM sa periodom trajanja do 27. 12. 2022. godine. Prema izvještaju nadzornog organa izvođač je uveden u posao 8. 11. 2022. godine, a radovi su okončani tek 9. 6. 2023. godine, što ukazuje da nije ispoštovan ugovoreni rok. Naime, Grad je u martu 2023. godine uz mišljenje nadzornog organa prolongirao rok za izvođenje radova do 25. 4. 2023. godine, zbog vremenskih prilika. Nije nam prezentirano da se nakon ovog perioda prolongirao rok uz pisanu saglasnost Grada nego je nadzorni organ kroz građevinski dnevnik konstatovao obustavu radova zbog vremenskih prilika. Izvođač radova nije dostavio novu garanciju za dobro izvršenje ugovora za vremenski period prekoračenja rokova, iako je bio u obavezi u skladu s zaključenim ugovorom.

⁴³ „Sl. glasnik Grada Zavidovići“, br. 4/23

Za izvođenje radova na **izgradnji i rekonstrukciji vodovoda Vozuća** sa dobavljačem GP „Heldovac“ d.o.o. Žepče zaključen je ugovor od 8. 7. 2022. godine u iznosu od 285.541 KM sa ugovorenim rokom izvođenja radova od 90 dana od uvođenja u posao, s tim da je rok za uvođenje u radove sedam dana od zaključivanja ugovora. Ugovorom je definisano da nadzorni organ može odložiti početak radova kao i produžiti datum završetka radova, ukoliko za to postoje opravdani razlozi (vremenske prilike, izmjene u projektu), bez dodatnih troškova. Utvrđeno je da će nadzorni organ uz saglasnost naručioca radova odlučiti o produženju roka u roku od tri dana od pismenog zahtjeva s obrazloženjem, a ako izvođač ne podnese zahtjev za produženje roka ili ne podnese ga blagovremeno predviđeni datum završetka radova neće se mijenjati. U skladu sa ugovorom dostavljena je bankarska garancija sa periodom trajanja do 31. 12. 2022. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji izvođač je uveden u radove 20. 9. 2022. godine a radovi su okončani tek 10. 11. 2023. godine. Pri uvođenju u posao u građevinskom dnevniku naveden je problem u vezi sa izgradnjom pristupnog puta za rezervoar, koji se treba riješiti sa investitorom. Prema izvještaju nadzornog organa izvođenje radova trajalo je 36 dana, nakon čega je uslijedila pauza zbog nepovoljnih vremenskih uslova za izvođenje građevinskih radova na nepristupačnoj lokaciji, kao i zbog iznalaženja rješenja problematike u vezi sa pristupnim putem za izgradnju rezervoara koji nije bio predviđen. Nije nam prezentirana pisana saglasnost Grada za produženje rokova. Ovaj projekat realiziran je ukupno u iznosu od 285.539 KM, od čega su u 2023. godini izvedeni radovi u iznosu od 169.867 KM (okončana situacija od 27. 11. 2023. godine). Shodno navedenom, prije zaključivanja ugovora nisu u potpunosti osigurani svi uslovi za realizaciju projekta, zbog čega nisu ispoštovani ugovoreni rokovi a nije data pismena saglasnost na produženje roka.

Također, **ugovor za izgradnju vodovoda Rasječnica Brezik- završetak radova** koji je zaključen sa GP „Heldovac“ d.o.o. Žepče 29. 3. 2022. godine u vrijednosti od 156.825 KM sa rokom izvođenja radova od 90 dana, nije okončan u ugovorenom roku. U 2023. godini po ovom ugovoru realizirano je 43.676 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji radovi su započeli 5. 7. 2022. godine a završeni 10. 2. 2023. godine. U završnom izvještaju nadzornog organa navedeno je da su radovi kasnili zbog problema punjenja rezervoara jer je bio sušni period i isti su koristili mještani, a pored toga su čekali da se završe i radovi na asfaltiranju ceste koja se istovremeno radila. Nije nam prezentirano da je data pismena saglasnost Grada na produženje roka, niti da je izvođač radova dostavio novu garanciju za dobro izvršenje posla u slučaju prekoračenja roka, iako je to bio u obavezi u skladu s ugovorom.

Za dio ugovora za radove na cestovnoj i vodovodnoj infrastrukturi koji su zaključeni u 2022. godini, a okončani su u 2023. godini, nije ispoštovan ugovoreni rok izvođenja radova. Grad je u pojedinim slučajevima uz mišljenje nadzornog organa produžavao rok zbog vremenskih uslova, a za veći dio ugovora je samo kroz građevinski dnevnik konstatovana obustava radova. U pojedinačnim slučajevima nisu osigurani preduslovi za realizaciju ugovora ili su izvođači uvedeni u posao van građevinske sezone, zbog čega nisu okončani radovi ili su završeni nakon značajnog protoka vremena od datuma zaključivanja ugovora. Nisu se poštovale odredbe zaključenih ugovora u dijelu produženja garancija za dobro izvršenje ugovora usljed prekoračenja ugovorenih rokova. Shodno tome, konstatujemo da nisu planirane i provedene javne nabavke blagovremeno i nije se vodilo računa o građevinskoj sezoni kako bi se osigurali uslovi da se ugovori realizuju u ugovorenim rokovima i u godini u kojoj su planirani, kako je predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH. Preporuka je data u tački 8. Izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	17.348.838	15.886.827	13.744.336	92%
II	RASHODI	12.123.036	12.471.469	11.300.077	103%
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	5.225.802	3.415.358	2.444.259	65%
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	5.213.222	3.644.210	2.240.208	70%
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	12.580	228.852	204.051	1.819%
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	0	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	12.580	0	0	-
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	(228.852)	204.051	-

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	170.467	399.320
---	---------	---------

U revidiranoj godini iskazan je suficit u iznosu od 3.415.358 KM, budući da su prihodi ostvareni u iznosu od 15.886.827 KM, a rashodi i izdaci 12.417.469 KM. Iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 228.852 KM, jer su ukupno prihodi i primici iznosili 16.678.629 KM, a rashodi i izdaci 16.907.481 KM.

U Bilansu stanja na datum bilansa iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (akumulirani suficit) u iznosu od 170.468 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 228.852 KM, koliko je i iskazan finansijski rezultat tekuće godine.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva na 31. 12. 2023. godine iskazana su u iznosu od 5.993.273 KM od čega 4.043.184 KM odnosi na sredstva na transakcijskim računima, a 1.950.000 KM na oročena sredstva po zaključenim ugovorima sa komercijalnim bankama. Sredstva na transakcijskim računima najvećim dijelom odnose se na stanje glavnog transakcijskog računa (1.479.430 KM), te podračuna od kojih je najveći saldo na namjenskom računu za sredstava prikupljena od viših nivoa vlasti i drugih namjenskih sredstava (1.204.269 KM), za ceste (506.688 KM), za zaštitu i spašavanje (395.705 KM), sredstva uplaćena po osnovu propisa o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova (240.014 KM) i sredstva za vatrogastvo (185.293 KM). Javni prihodi se uplaćuju na depozitni račun i na kraju svakog dana prenose na transakcijske račune. Iskazana stanja usaglašena sa stanjem na bankovnim izvodima.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.357.968 KM, od čega su ostala potraživanja (3.344.157 KM) i potraživanja od pravnih lica (13.811 KM).

Računovodstvenim politikama Grada (član 54) definisano je da je po isteku ugovorenog roka za naplatu svakog pojedinačnog potraživanja, koje ne može biti duže od šest mjeseci, nadležna služba poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istog, a u Glavnoj knjizi potrebno je preknjižiti ta potraživanja na sumnjiva i sporna. Prilikom popisa, koji se obavezno vrši na kraju godine komisija daje prijedlog za otpis sumnjivog i spornog potraživanja, koji se ne može izvršiti vez odobrenja načelnika. Prilikom podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti za otpis potraživanja potrebno je priložiti odgovarajuću dokumentaciju koja potvrđuje da su poduzete sve zakonom predviđene mjere za naplatu potraživanja, kao i prijedlog odluke komisije o otpisu potraživanja uz obrazloženje. Ukoliko je dužnik brisan iz sudskog registra, treba predložiti sudske dokumente koji to potvrđuju.

U okviru ostalih potraživanja najveći dio odnosi se na sumnjiva i sporna u iznosu od 2.910.495 KM, potraživanja od naknade prirodne pogodnosti – rente (170.483 KM), potraživanja za komunalne naknade (83.474 KM) i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (78.098 KM).

Revizijom smo utvrdili da se sumnjiva i sporna potraživanja najvećim dijelom odnose na raniji period (2.357.197 KM), kada su se koristili drugi knjigovodstveni program i knjigovodstveno su evidentirana početna stanja iz tih programa. Navedeno se odnosi na prenesena potraživanja iz tzv. programa „Edo“ (sa stanjem na 31. 12. 2013. godine) i Imel (za period 2014-2016. godine). Za dio ovih potraživanja u revidiranoj godini poduzete su značajnije aktivnosti na utvrđivanju njihovog stvarnog stanja.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, na 31. 12. 2023. godine nadležna služba je nakon utvrđivanja stanja dijela ovih potraživanja (provjera pojedinačnih predmeta u saradnji sa Pravobranilaštvom) konstatovala da su za potraživanja u ukupnom iznosu od 1.183.933 KM pokrenuti postupci naplate putem sudskih postupaka, za čiju naplatu je najvećim dijelom u ranijem periodu doneseno sudsko rješenje o izvršenju. U okviru ovih potraživanja značajnija se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu i za korištenje građevinskog zemljišta, od koji se na IP Krivaja d.o.o. odnosi 334.518 KM, Krivaja Mobil (124.258 KM), IP Krivaja u stečaju (108.556 KM), Krivaja 1884 (74.450 KM), Rzio invest (47.342 KM) i JU Prva osnovna (34.829 KM). Međutim, ona nisu naplaćena zbog nepostojanja sredstava na računima, blokiranih računa, pokrenutih stečajnih postupaka i sl., a njihova naplata je neizvjesna. U 2023. godini nije izvršena procjena naplativosti, zbog mogućnosti zastare i vjerovatnoće naplativosti, što posebno ima značaja jer se najveći dio potraživanja odnosi na 2013. godinu i raniji period.

Za ostala sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 1.145.411 KM (koja su preuzeta iz ranijeg programa sa stanjem na 2013. godine) još uvijek nisu okončane aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja pojedinačno za svakog komitenta. Prema prezentiranoj dokumentaciji u okviru ovih potraživanja na potraživanja od IP Krivaja u stečaju odnosi se 112.951 KM, od Krivaja 1884 (36.193 KM), JU Gradski vrtić (34.200 KM), Dendić Sinan (11.404 KM) i Muharemović Muhamed (29.813 KM). Ne možemo potvrditi realnost iskazivanja ovih potraživanja, posebno imajući u vidu period na koji se ova potraživanja odnose te da u ranijem periodu nije izvršeno njihovo usaglašavanje i procjena naplativosti.

Potraživanja za naknadu prirodne pogodnosti – rente (170.483 KM) i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (78.098 KM) najvećim dijelom odnosi se na potraživanja za koje je odobreno plaćanje na rate. U okviru ovog iznosa na potraživanja od Enigma d.o.o. odnosi se iznos od 190.000 KM (od toga za rentu 130.000 KM, a za 60.000 KM za uređenje zemljišta). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je uplata u revidiranoj godini izvršena u skladu sa zaključenim ugovorom o plaćanju na rate, a potraživanja se odnose na ostatak duga koji dopijeva u 2024. godini.

U okviru sumnjivih i spornih potraživanja značajan dio se odnosi na potraživanja iz ranijeg perioda koja su neizvjesna za naplatu. Međutim, za iznos potraživanja od 1.145.411 KM (koja su preuzeta u zbirnom iznosu iz ranijeg perioda) nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da je utvrđeno njihovo stvarno stanje, da li su i koje aktivnosti su pokrenute za naplatu, niti da je izvršeno usaglašavanje ovih potraživanja. Zbog toga ne možemo potvrditi realnost njihovog iskazivanja, posebno imajući u vidu period na koji se odnose (2013. godina i raniji period). Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *intenzivirati aktivnosti na ocjeni naplativosti potraživanja iz ranijeg perioda i na osnovu konstatovanog za neizvjesna i nenaplativa poduzeti mjere u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.*

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Grada na 31. 12. 2023. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 39.040.427 KM (nabavne vrijednosti 46.688.692 KM, ispravke vrijednosti 7.648.265 KM).

Struktura ovih sredstava odnosi se na: zemljište, šume i višegodišnji zasadi (13.533.350 KM), građevine (27.113.752 KM), oprema (884.024 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.158.095 KM), sredstava u pripremi (3.729.352 KM) i sredstva van upotrebe (270.120 KM).

Grad je uspostavio pomoćnu knjigu stalnih sredstava, ali ona za pojedine pozicije stalnih sredstava ne sadrži sve propisane elemente u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a stanja na ovim kontima iskazana su iz ranijeg perioda u zbirnom iznosu bez analitike i pojedinačnih vrijednosti. Navedeno se odnosi na dio pozicije stalnih sredstava- stanovi (14.218.998 KM) i šume (1.999.722 KM), a ove pozicije se odnose na početna stanja iz ranijeg perioda koja se prenose i za koje već duži period nije bilo promjena. Prema izjavi odgovorne osobe na poziciji šuma iskazana je vrijednost iz ranijeg perioda a za koju Grad ne posjeduje dokumentaciju na osnovu koje bi se utvrdilo na šta se tačno odnosi i na osnovu čega je iskazana vrijednost. Za stanove iz ranijeg perioda poduzete su aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja, koje nisu okončane.

U okviru grupe građevina najznačajniji iznos odnosi se na: zgrade (3.141.849 KM), stanove (14.722.678 KM), ceste i mostove (5.850.805 KM), zgrade (3.141.849 KM) i ostali objekti (1.668.915 KM). U toku 2023. godine uvećana je vrijednost građevina u ukupnom iznosu od 3.987.799 KM, a odnosi se na evidentiranje vrijednosti zgrada (objekat gradskog dječijeg vrtića), stanova, garaža, poslovnih prostora, magacina i ostalih objekata koji su u vlasništvu Grada a nisu u ranijem periodu bila evidentirana. Vrijednost nekretnina je utvrđena na osnovu procjene ovlaštenog sudskog vještaka, a najznačajniji iznos odnosi se na evidentiranje vrijednosti zgrade vrtića (1.867.140 KM), sedam poslovnih prostora 886.290 KM, 23 stana 553.679 KM i 18 garaža 122.335 KM.

U okviru nabavne vrijednosti stanova iskazan je iznos od 14.218.998 KM (ispravke vrijednosti od 5.708.998 KM) koji je 2001. godine preuzet iz ranije evidencije u zbirnom iznosu, za koje nije prezentirana struktura i pojedinačna vrijednost stanova. Stanje na ovim pozicijama se nije mijenjalo, a Grad ne posjeduje dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ova stanja preuzeta su nakon prestanka rada „Samoupravne interesne zajednice stanovanja i komunalne djelatnosti Zavidovići“ (u daljem tekstu: SIZ). Odlukom Vijeća o prestanku rada SIZ-a iz 1998. godine utvrđeno je da ona prestaje sa radom 31. 12. 1990. godine, a stanovi i garaže koje su bile u vlasništvu SIZ-a preuzima u vlasništvo Općina, dok opremu, inventar i druge pokretne stvari i arhivu preuzima JKP Radnik. Grad je poduzeo značajne aktivnosti na utvrđivanju njihovog statusa, stvarnog stanja i pribavljanju relevantne dokumentacije, ali one nisu okončane. U revidiranoj godini Grad je preuzeo ovjerenu kopiju spisakova SIZ-a stanovanja iz 1992. godine koji su tada bili korisnici tih stanova na kojim su navedene šifre vlasnika stanova. Služba za finansije Grada je od Pravobranilaštva Grada izuzela upisnike u kojima su upisani podaci o ugovorima o kupovni stanova na kojima postoji stanarsko pravo kako bi utvrdila stvarno stanje. Značajan dio ovih sredstava je u ranijem periodu otkupljen od trećih lica po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, ali tada nisu poduzete aktivnosti kako bi se knjigovodstveno evidentirale te promjene. Služba je nakon analize i uvida u dokumentaciju konstatovala da je ukupan broj stambenih jedinica 2.270 stanova od kojih je 1.881 stambenih jedinica koji se nisu vodile pod šifrom Općine i isti su otkupljeni od drugih prodavaca i u vlasništvu su drugih lica, a 389 stanova je općinskih za koje je utvrđeno da za 76 stambenih jedinica nije podnesen zahtjev za otkup za šta će se u narednom periodu poduzeti aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja. U bilješkama uz finansijske izvještaje navedene su poduzete aktivnosti u vezi utvrđivanja stvarnog stanja za stanove iz ranijeg perioda, te da je planirano da ove aktivnosti okončaju u 2024. godini, nakon čega će se provesti knjiženja u skladu sa konstatovanim stanjem.

Grad je sačinio informaciju o stanju imovine 17. 11. 2023. godine i dostavio Vijeću, ali nam nije prezentirano da je Vijeće istu razmatralo. U izvještaju je navedeno da su za pojedina stalna sredstva upućeni zahtjevi Pravobranilaštvu za upis vlasništva u korist Grada, a za dio su pokrenuti sudskih postupci u vezi rješavanja imovinsko-pravnih pitanja koji nisu okončani.

U okviru stalnih sredstava u obliku prava na poziciji osnivačkih ulaganja iskazan je iznos od 994.459 KM, od čega se 992.459 KM odnosi na osnivački ulog Grada u Javno preduzeće „Radnik“ d.o.o. Zavidovići i iznos od 2.000 KM na ulog u Razvojnu agenciju Zavidovići d.o.o. Zavidovići, a koji su evidentirani na osnovu akta o osnivanju i rješenja o sudskoj registraciji.

Sredstva u pripremi (3.729.352 KM) značajnim dijelom odnose se na izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže, javne rasvjete, sanaciju lokalnih puteva. Nije nam prezentirana evidencija o ovim sredstvima i njihovom stepenu realizacije na osnovu koje bi se uvjerali iz kojeg perioda se odnosi i da li se u svim slučajevima odnosi na projekte koji su u toku. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se dio ulaganja odnosi na višegodišnje projekte koji su u toku (vodovodna i kanalizaciona mreža, sanacija objekta JU Kulturno sportski centar) i za koje nisu još okončane aktivnosti. Međutim, utvrdili smo da se dio ulaganja odnosi na javnu rasvjetu i ulaganje na izletišta (ukupno u iznosu od 123.916 KM), a koja se koriste (za javnu rasvjetu izdate su i upotrebne dozvole). Ova sredstva nisu preknjižena sa pripreme u upotrebu, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine⁴⁴ Grad je bio u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Grad bio obavezan izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 4.879.282 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stopa rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa⁴⁵ prestala je obaveza revalorizacije. Prema pisanom obrazloženju revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu nije provedena, s obzirom da su u toku aktivnosti usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine.

Prezentirana je dokumentacija koja potvrđuje da su poduzete značajne aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja stanova koji su evidentirani u ranijem periodu (14.218.998 KM i većim dijelom nisu u vlasništvu Grada) u cilju osiguranja vjerodostojne dokumentacije na osnovu koje će se izvršiti knjigovodstveno evidentiranje shodno konstatovanom stanju, koje nisu okončane.

Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za iznos od najmanje 4.879.282 KM, s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Pored toga, ne možemo potvrditi strukturu i vrijednost stalnih sredstava jer su u okviru njih iskazane šume (1.999.722 KM) u zbirnom iznosu, a dio sredstava se vodi u pripremi, iako se koriste u iznosu najmanje od 123.916 KM. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH

Preporuka:

- *nastaviti aktivnosti u vezi sa analizom stalnih sredstava, utvrđivanju i identifikaciji imovine koja je u vlasništvu/posjedu Grada, te na osnovu konstatovanog provesti odgovarajuća knjiženja i uspostaviti evidenciju u poslovnim knjigama u skladu s propisima.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 9.352.425 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (1.319.987 KM), obaveze prema zaposlenicima (310.752 KM) i kratkoročna razgraničenja (7.721.686 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se najvećim dijelom na obaveze za prema pravnim licima (1.254.285 KM) i ostale kratkoročne obaveze (55.507 KM).

⁴⁴ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

⁴⁵ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

U okviru obaveza prema pravnim licima najveći dio odnosi se na obaveze prema dobavljačima (623.879 KM od kojih se najznačajniji dio odnosi na tekući period) i obaveze prema dobavljačima iz ranijeg perioda u iznosu od 516.510 KM.

Utvdili smo da se okviru *obaveza prema dobavljačima* iznos od 25.610 KM odnosi na obaveze prema „IP Krivaja“ d.o.o. u stečaju koja se prenose iz početnog stanja (preuzeta stanja iz ranijeg knjigovodstvenog programa). Prema prezentiranoj dokumentaciji ove obaveze se odnose na period od 2007. do 2014. godine po osnovu računa IP Krivaje na ime zakupa opreme i izvršene usluge reprezentacije. Nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se uvjerali da su poduzete aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja ovih obaveza i njihovog usklađivanja sa knjigovodstvenim stanjem u cilju realnog iskazivanja obaveza u finansijskim izvještajima, posebno imajući u vidu period na koji se odnose ove obaveze.

Obaveze prema dobavljačima iz ranijeg perioda 1992-2006. godina evidentirane su u ukupnom iznosu od 516.510 KM i odnose se na početno stanje. Ove obaveze preuzete su 2010. godine iz knjigovodstvenog programa koji se ranije koristio, a najveći iznos se odnosi na obaveze prema IP Krivaja d.o.o. u stečaju (488.768 KM), Poreznoj upravi (10.021 KM) i Elektrodistribuciji (8.522 KM). Nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se uvjerali na šta se odnose ove obaveze, niti da je vršeno usklađivanje istih sa stvarnim stanjem. Imajući u vidu navedeno, kao i period na koji se odnose ne možemo potvrditi da su ove obaveze realno iskazane.

U okviru *ostalih kratkoročnih obaveza* iznos od 54.100 KM odnosi se na iskazanu poziciju obaveza „Pozajmica FUŠ“ iz početnog stanja, koje se prenose duži period bez promjena. Nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi utvrdili po kojem osnovu su iskazane ove obaveze, period nastanka i kako bi se uvjerali u realnost iskazanih obaveza.

Obaveze prema zaposlenicima odnose se na obaveze za decembar 2023. godine, koje su izmirene u januaru 2024. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode (7.713.732 KM), razgraničene rashode (2.655 KM) i ostala razgraničenja (5.298 KM). U okviru razgraničenih prihoda evidentiraju se razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja po izdatim fakturama i rješenjima i razgraničena neutrošena namjenska sredstava.

Razgraničena namjenska sredstava (4.398.644 KM od čega je u 2023. godini razgraničen iznos od 3.307.720 KM) odnose se na neutrošena sredstva čija je namjena korištenja utvrđena posebnim propisima i sredstva od primljenih potpora od drugih nivoa vlasti za realizaciju određenih projekta. Značajniji iznosi u revidiranoj godini odnose se na neutrošena sredstva od naknada po osnovu gradskog građevinskog zemljišta (436.309 KM), naknada za ceste (455.043 KM) i naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (250.879 KM). U okviru neutrošenih namjenskih sredstva od primljenih transfera značajniji su primljeni transfer od Zeničko-dobojskog kantona na ime izgradnje pomoćnog terena na Gradskom stadionu u Zavidovićima (200.000 KM), kapitalni transfer od FBiH za vodosnabdijevanje naselja MZ Rujnica faza I (200.000 KM), sanaciju komunalne infrastrukture u poslovnoj zoni Majdanska polja (112.908 KM) i vodosnabdijevanje prostorne cjeline Pašin konak (100.000 KM). Neutrošena sredstva doznačena od FBiH za realizaciju projekta izgradnje mosta u naselju Stog (180.000 KM) nisu utrošena u predviđenom periodu, te su u 2024. godini u skladu sa ugovorom zaključenim sa FBiH vraćena u Budžet FBiH.

Kratkoročne obaveze nisu realno iskazane jer su u okviru njih iskazane obaveze u od 596.220 KM iz ranijeg perioda, za koje ne postoji adekvatna dokumentacija o osnovanosti njihovog nastanka, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *preispitati osnovanost iskazivanja obaveza iz ranijeg perioda, te shodno konstatovanom i na osnovu relevantne dokumentacije provesti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja u cilju realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.*

6.2.4 Izvori sredstava

U bilansu stanja izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 39.10.894 KM i čine ih izvori stalnih sredstava 39.040.427 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 170.467 KM. Izvori stalnih sredstava usklađeni su sa iskazanom knjigovodstvenom vrijednosti stalnih sredstava.

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Za provođenje popisa primjenjuje se Pravilnik o popisu sredstava i izvora sredstava iz 2018. godine i Uputstvo o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine, obaveza i potraživanja za redovan i vanredan popis iz 2020. godine. Odlukom načelnika od 5. 1. 2024. godine imenovana je Centralna popisna komisija i pojedinačne komisije za popis imovine i obaveza. Navedeno ukazuje da nisu blagovremeno imenovane komisije jer se godišnji popis vrši sa stanjem na dan 31. 12. Komisije su sačinile izvještaje o popisu, na osnovu kojih je Centralna popisna komisija sačinila zbirni izvještaj o izvršenom popisu 9. 2. 2024. godine, koji je isti dan usvojen Odlukom gradonačelnika o usvajanju zbirnog izvještaja o popisu.

U izvještaju **Komisija za popis zemljišta i šuma** navedeni su podaci iz katastra o površini zemljišta i šuma, bez vrijednosti stvarnog i knjigovodstvenog stanja, te eventualnih razlika. Komisija je navela da je popis izvršila na osnovu podataka iz katastra bez stvarnog uvida na licu mjesta, te da se ne može očitovati po pitanju prijedloga o rashodu, otpisu, prodaji i sl. uz napomenu da je vrijednost zemljišta i šuma utvrđena prije mnogo godina što ne odgovara trenutnoj tržišnoj vrijednosti. Shodno navedenom, komisija nije izvršila naturalni popis zemljišta i šuma, niti je usklađeno knjigovodstveno i stvarno stanje, iako je to bila obaveza po Odluci o imenovanju komisije za popis šuma i zemljišta.

Komisija za popis zgrada i kotlovnica, stanova, skloništa, releja, pothodnika i garaža u svom izvještaju dala je prijedlog da se na osnovu utvrđenog osnova i načina sticanja vlasništva krene u proces uspostave ZK uloška; da se uspostavi evidencija pojedinačnih stalnih sredstava; te na osnovu Izvještaja Komisije za procjenu stvarne fer vrijednosti zgrada, kotlovnica, stanova, skloništa i garaža u vlasništvu izvrši usklađivanje vrijednosti stalnih sredstava. Navedeno je da u evidenciji objekata nisu evidentirane četiri zgrade, koje se nalaze u „Omladinskom naselju“ i u istim je smješten Poslovni inkubator koji upravlja RAZ d.o.o. Zavidovići, te je predložila da se za iste izvrši procjena fer vrijednosti i uknjižba, kao i za objekat mjesnog ureda Vozuća (površine 560 m²) i objekta mjesnog doma u Krivaji Donja Svinjašnica, te da se izvrši procjena fer vrijednosti javne rasvjete za koju je izvršen tehnički prijem na području Grada. U prilogu je data Informacija Službe za upravu finansija, budžet i trezor u vezi sa stanovima koji se odnose na preuzeta stanja u ranijem periodu a za koje su pokrenute aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja.

Utvdili smo da nije izvršen popis zemljišta i šuma, stanova i sredstava u pripremi, niti je komisija utvrdila na koji period se odnose ova sredstva i da li se sva sredstva odnose na investicije u toku.

Nije sačinjena rekapitulacija sredstava i izvora sredstava sa stanjem po knjigama i stanjem po popisu po količini i vrijednosti, niti je prezentirana dokumentacija da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Popisom nisu obuhvaćena potraživanja i obaveze prema kupcima i dobavljačima. U izvještaju o radu komisije konstatovano je da ne može dati prijedlog za otpis potraživanja, s obzirom da se najveći dio sumnjivih i spornih potraživanja odnosi na raniji period i da bi zbog vremenske distance utuženi predmeti trebali imati sudski epilog (konačno rješenje ili presudu). Za obaveze prema dobavljačima u iznosu od 516.510 KM, komisija je konstatovala da se odnose na period 1992-2006, te da nije utvrđeno šta čini ukupan dug.

Shodno navedenom, konstatujemo da nije izvršen sveobuhvatan popis imovine i obaveza jer nije izvršen stvarni popis zemljišta i šume, stanova, sredstva u pripremi i potraživanja, a samim tim nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da se novčani tok sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućem kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 16.491.565 KM, novčane isplate 17.505.021 KM, neto novčani primici (1.013.456 KM). Saldo gotovine na početku godine iznosio je 7.006.729 KM, a na kraju godine 5.993.273 KM.

Revizijom smo utvrdili da su novčani primici i izdaci više iskazani za 646.356 KM, jer su uvećani po osnovu primitaka i izdataka za koje nije bilo novčanih transakcija (prilivi i odlivi novca, detaljnije opisno u tački 6.1.1.4 izvještaja). **Zbog navedenog, konstatujemo da Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u potpunosti u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- **Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji evidentiran je iznos od 437.652 KM od čega se na date garancije po kreditu JKP „Radnik“ d.o.o. Zavidovići odnosi 218.112 KM, a na potencijalne obaveze i potraživanja po sudskim sporovima (219.540 KM).

Date garancije po kreditnom zaduženju JKP-u „Radnik“ d.o.o. Zavidovići evidentirane su na osnovu Odluke Vijeća od 25. 1. 2021. godine⁴⁶ kojom je dato odobrenje preduzeću za kreditno zaduženje kod Razvojne banke FBiH, te odobrenje Općini za davanje garancije/mjenica po ovom kreditu. Navedeno je regulisano i Ugovorom o kreditu koji su zaključili Razvojna Banka FBiH i JKP „Radnik“ d.o.o.

U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, evidentirane su potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu sudskih sporova a na osnovu ocjene ishoda sporova zaključno sa 31. 12. 2023. godine od Gradskog pravobranilaštva. Najveći dio predmeta sporova odnosi se na sudske sporove na ime naknade štete, parnice zbog ujeda pasa, radnih sporova i utvrđivanja prava vlasništva.

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki donesen je 20. 1. 2023. godine u iznosu od 4.347.406 KM⁴⁷ i u toku godine imao je 16 izmjena i dopuna. Plan javnih nabavki i njegove izmjene i dopune objavljene su na portalu javnih nabavki. Nakon izmjena i dopuna Plana ukupno je planiran iznos od 5.483.813 KM.

⁴⁶ „Sl. glasnik Općine Zavidovići“, br. 1/21

⁴⁷ Vrijednost su sa iskazanim PDV-om

Tabelarni pregled planiranih i realizovanih postupaka javne nabavke i revidirani uzorak:

Vrsta postupka	Plan javnih nabavki za 2023. godinu		Realizovano u 2023. godini		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Vrijednost planiranih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost provedenih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost zaključenih ugovor
1	2	3	4	5	6	7
Otvoreni postupak	56	4.483.919	49	3.888.649	8	1.331.222
Konkurentski zahtjev	27	481.597	9	100.071	3	66.333
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	10	81.403	10	82.595	3	28.079
Direktni sporazum	141	436.894	72	153.541	6	24.863
UKUPNO	234	5.483.813	140	4.224.855	20	1.450.497

U 2023. godini gradonačelnik je donio Pravilnik o internim procedurama u postupku javnih nabavki roba, usluga i radova i direktnom sporazumu. U okviru Službe za upravu i finansije, budžet i trezor sistematizovana su dva radna mjesta za poslove javnih nabavki. Rješenjem gradonačelnika iz januara 2023. godine imenovana je Komisija za javne nabavke kao stalno radno tijelo koja je zadužena za provođenje postupaka javne nabavke u 2023. godini.

U nastavku teksta opisani su značajniji postupci javne nabavke iz odabranog uzorka i u kojima smo utvrdili određene propuste prilikom provođenja procedure i realizacije zaključenih ugovora.

Za nabavku, transport i isporuku cement-betona za potrebe modernizacije ceste na području Grada, odlukom gradonačelnika od 20. 10. 2022. godine pokrenut je otvoreni postupak nabavke procijenjene vrijednosti od 233.862 KM. Kriterij za dodjelu ugovora bio je najniža cijena. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 12 pravnih lica, a dostavljene su tri ponude u vrijednostima od 232.179 KM do 279.288 KM. Komisija za javne nabavke ocijenila je da sve ponude ispunjavaju formalno-pravne uslove, te je provedena e-aukcija na kojoj je postignuto sniženje cijene od 33 %. U decembru 2022. godine zaključen je ugovor sa GP "Heldovac" d.o.o. Žepče u iznosu 183.030 KM. Isporuke betona vršile su se sukcesivno na području mjesnih zajednica gdje se nalaze nekategorisane ceste, a otpremnice za isporučeni materijal koje su u prilogu faktura potpisivali su predstavnici mjesnih zajednica. Revizijom smo utvrdili smo da se ugovor realizovao u skladu sa odredbama u pogledu cijene i ukupne količine ali ne u pogledu planirane i specificirane količine po lokacijama odnosno mjesnim zajednicama, kao i pogledu roka isporuke. Najveća odstupanja od planiranih količina utvrđenih tenderskom dokumentacijom i ugovorom odnose se na lokacije: MZ Ribnica, planirano 80 t, isporučeno 0 t, MZ Krivaja Smailbašići planirano 120 t, isporučeno 10 t, MZ Brezik planirano 200 t, isporučeno 387 t, MZ Lovnica planirano 120 t, isporučeno 40 t, itd. Pored navedenog, nije utvrđeno na koji način će se izvesti radovi, niti na koji način će biti izvršen nadzor nad korištenjem nabavljene robe. **Navedeno ukazuje na to da se nisu poštovale odredbe zaključenog ugovora koje se odnose na količine i lokacije za isporuku po mjesnim zajednicama, te da nije osiguran nadzor nad korištenjem i ugradnjom predmeta nabavke.**

Otvoreni postupak za redovno održavanje lokalnih cesta pokrenut je odlukom gradonačelnika od 23. 1. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 100.000 KM, a predviđeno je potpisivanje okvirnog sporazuma s jednim dobavljačem, za period do 31. 12. 2023. godine. Kriteriji za dodjelu ugovora bio je najniža cijena. Tendersku dokumentaciju preuzelo je sedam pravnih lica, a dostavljene su tri ponude koje su bile u okviru procijenjene vrijednosti. Na e-aukciji nije bilo promjena cijena. Nakon okončane procedure sa GTPD Porobić d.o.o. Zavidovići, u martu 2023. godine zaključen je okvirni sporazum u vrijednosti od 99.381 KM. Sporazumom je definisano da će se isti realizovati na osnovu pojedinačnih ugovora u periodu važenja. U skladu sa tim, potpisano je šest pojedinačnih ugovora u periodu avgust – decembar u ukupnoj vrijednosti od 96.689 KM. U 2023. godini realizovan je samo jedan ugovor u iznosu od 10.469 KM (realizacija 11%), a isporuka i cijena radova izvršena je u skladu sa ugovorom. Uvidom u uzorak ostalih pet pojedinačnih ugovora utvrdili smo da je ugovoren rok za izvođenje radova 30 dana od dana uvođenja u posao, a rok za uvođenje u posao je 3 dana od zaključenja ugovora. Međutim, prema građevinskom dnevniku, Izvođač je uveden u poslove po osnovu ovih ugovora tek u aprilu odnosno maju 2024. godine.

Ugovorima je definisano da naručilac ima pravo da vrši stručni nadzor nad radovima i na taj način kontroliše kvalitet i tok radova, te da će pismeno obavijestiti Izvođača o tome ko će u njegovo ime vršiti ovaj nadzor, sa kojim će zaključiti ugovor o vršenju stručnog nadzora nakon provođenja postupka javne nabavke. Utvrdili smo da je nadzor nad realizacijom ugovora vršila Služba za upravu, privrede, lokalni razvoj, infrastrukturu i međunarodnu saradnju, a nije nam prezentirano da je u skladu sa ugovorom o izvođenju radova zaključen ugovor o vršenju stručnog nadzora nakon provedenog postupka javne nabavke. **Imajući u vidu navedeno, konstatujemo da nisu ispoštovani ugovoreni rokovi, kao ni odredbe zaključenih ugovora koje se odnose na vršenje stručnog nadzora.**

Odlukom gradonačelnika od 16. 6. 2023. godine pokrenut je **postupak dodjele ugovora o javnoj nabavci radova „investiciono održavanje i sanacija dijela lokalne ceste Donja Lovnica – Gornja Lovnica“** sa dva kraka nerazvrstane ceste u naselju Huremi, procijenjene vrijednosti 98.672 KM. Kriteriji za dodjelu ugovora bila je najniža cijena. U tenderskoj dokumentaciji za tehničku i profesionalnu sposobnost zahtijevano je da ponuđač u radnom odnosu ima najmanje 15 radnika i jednog diplomiranog inženjera arhitektonske ili građevinske struke sa najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima građenja i položenim stručnim ispitom, zaposlenom u radnom odnosu sa punim radnim vremenom kod izvođača, shodno članu 96., stav 2. Zakona o prostornom uređenju⁴⁸. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 12 pravnih lica, a nakon ispravke (izmijenjen rok za preuzimanje tenderske dokumentacije) ukupno 10 pravnih lica. Preduzeće „Ikan“ d.o.o. Zavidovići uložilo je žalbu na tendersku dokumentaciju, u dijelu koji se odnosi na tehničku i profesionalnu sposobnost u vezi uslova u pogledu uposlenika. Ured za razmatranje žalbi (u daljem tekstu: URŽ) je 3. 8. 2023. godine donio rješenje kojim se žalba odbija kao neosnovana, obrazlažući da je ugovoreni organ tendersku dokumentaciju postavio u skladu sa zakonom koji reguliše predmetnu materiju (propisi o građenju), te da je imao opravdane zakonske razloge za navedeni uslov u tenderskoj dokumentaciji.

Nakon okončanja žalbenog postupka nastavljen je postupak javne nabavke, a u ostavljenom roku ponude je dostavilo pet ponuđača. Komisija je ocijenila da sve ponude ispunjavanju zahtjeve u pogledu nabavke i tehničke specifikacije, te je održana e-aukcija na kojoj je ponuđač GTPD Porobić d.o.o. Zavidovići snizio cijenu za 10,15%. Sa navedenim ponuđačem 20. 10. 2023. godine zaključen je ugovor u vrijednosti od 86.933 KM. Napominjemo da je podnosilac žalbe koju je URŽ odbacio kao neosnovanu je 1. 9. 2023. godine podnio tužbu protiv URŽ-a, Sudu Bosne i Hercegovine.

Ugovoren je rok za izvođenje radova 30 dana od dana uvođenja izvođača radova u posao, a rok uvođenja u posao je tri dana od zaključivanja ugovora. Izvođač radova je 20. 11. 2023. godine uveden u posao i isti dan je konstatovano da se radovi obustavljaju do daljnjeg zbog vremenskih uslova. Stručno-tehnički nadzor za ovaj ugovor vrši Project Manager „AT&ŠE“ d.o.o. Tešanj, na osnovu zaključenog ugovora. **Izvođač nije uveden u posao u roku koji je utvrđen ugovorom, a budući da do marta 2024. nisu pokrenute aktivnosti na realizaciji ugovora, nisu ispoštovani mi ugovoreni rokovi.**

Odlukom gradonačelnika od 13. 1. 2023. godine pokrenuta je nabavka **usluge izrade predmjera i predračuna građevinskih radova** za potrebe Grada u 2023. godini, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke bila je 35.100 KM, kriterij za dodjelu ugovora najniža cijena, te je predviđeno zaključivanje okvirnog sporazuma sa jednim ponuđačem na period od godinu dana. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 31 pravno lice, a ponude je dostavilo šest ponuđača u vrijednostima od 30.000 KM do 35.100 KM. Komisija je konstatovala da sve pristigle ponude ispunjavaju formalno – pravne uslove, te je održana e-aukcija na kojoj je postignuto umanjenje cijena od 27% do 68%. Okvirni sporazum zaključen je sa Project Manager „AT&ŠE“ d.o.o. Tešanj u martu 2023. godine u ukupnoj vrijednosti od 9.470 KM, a na osnovu kojeg je zaključeno 45 pojedinačnih ugovora u vrijednosti 8.230 KM. Uvidom u uzorke pojedinačnih ugovora i ispostavljene fakture utvrdili smo da su se poštovale odredbe ugovora. Zakonom o javnim nabavkama i tenderskom dokumentacijom predviđeno je da ako se ocijeni da su dostavljene cijene ponuda neprirodno niske u odnosu na ponuđene robe, ugovorni organ će zahtijevati od ponuđača da opravda ponuđenu cijenu.

⁴⁸ „Sl. novine Zeničko – dobojskog kantona“, broj 1/14.

Ako ponuđač ne dostaviti osnovano obrazloženje koje može, između ostalog, sadržavati i poređenje s cijenama na tržištu, ugovoreni organ će odbaciti takvu ponudu. **Ugovorni organ nije tražio pisano obrazloženje za značajno umanjenje cijene, a ugovor je zaključen, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

Otvoreni postupak nabavke, isporuke i ugradnje asfalta za potrebe modernizacije cesta na području Grada Zavidovići pokrenut je odlukom gradonačelnika od 21. 3. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 120.002 KM. Kriterij za odabir najpovoljnijeg ponuđača bio je najniža cijena i predviđeno je zaključivanje okvirnog sporazuma. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 9 pravnih lica, a ponude su dostavila dva. Komisija je ponude ocijenila kao formalno-pravno ispravne, te je provedena e-aukcija na kojoj nije bilo promjena cijena. Okvirni sporazum o nabavci i sukcesivnom izvođenju radova zaključen je 18. 5. 2023. godine sa „Hajdić“ d.o.o. u vrijednosti od 101.571 KM, s periodom važenja do 31. 12. 2023. godine. Na osnovu sporazuma 9. 10. 2023. godine zaključen je ugovor u ukupnom iznosu sporazuma, te je ugovoren rok izvođenja radova 60 dana od dana uvođenja u posao. Okončana situacija u iznosu od 101.571 KM ispostavljena je 25. 10. 2023. godine. U Izjavi nadzornog organa od 25. 10. 2023. godine navedeno je da su radovi izvedeni u skladu s predmjerom radova, tehničkim propisima i standardima. Navedeno je i da su ugovorene količine i kvalitet izvedenih radova u skladu s ugovorom i ugovorenim predmjerom radova, osim što je napravljena izmjena debljine asfaltnog sloja sa d=7,0 cm na d=5,0 cm, ali je povećana količina površine ugrađenog asfalta o čemu je investitor blagovremeno obavješten. Nije nam prezentirano da je Grad dao pisanu saglasnost za navedenu izmjenu u debljini asfaltnog sloja u odnosu na specifikaciju za ovu stavku koja je definisana u tenderskoj dokumentaciji. **Navedeno ukazuje da realizacija ugovora nije izvršena u skladu s tehničkom specifikacijom (predmjerom radova) koja je dio tenderske dokumentacije na osnovu koje je zaključen ugovor, što nije u skladu sa članom 72. Zakona o javnim nabavkama kojim je definisano da se prilikom zaključivanja ugovora cijena i uslovi u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.**

Otvoreni postupak javne nabavke radova za sanaciju i rekonstrukciju lokalne ceste Zavidovići-Pašin Konak na dionici Mećevići – Krčevine, faza II pokrenut je odlukom gradonačelnika od 22. 6. 2023. godine, procijenjene vrijednosti od 320.240 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 15 pravnih lica, a ponude su dostavila tri ponuđača. Nakon održane e-aukcije na kojoj je snižena ponuda jednog od učesnika, sa GTPD Porobić d.o.o. Zavidovići je 5. 9. 2023. godine zaključen ugovor u vrijednosti od 315.406 KM. Ugovoren je rok izvođenja radova od 60 dana počev od dana uvođenja u posao, a rok za uvođenje u posao je tri dana po zaključivanju ugovora. Ugovoreno je da će se u slučaju prekoračenja rokova vršiti obračun penala, kao i da izvođač dostavlja novu garanciju za dobro izvršene posla u slučaju prekoračenja rokova. Ugovorom nije definisano koji slučajevi se smatraju vanrednim okolnostima i način na koji se može produžiti ugovoreni rok. U skladu sa ugovorom dostavljena je bankovna garancija za dobro izvršenje posla u iznosu od 31.541 KM, s periodom važenja do 17. 12. 2023. godine. U 2023. godini ovaj ugovor realiziran je u iznosu od 195.343 KM (I privremena situacija od 12. 12. 2023. godine). Izvođač radova uveden je u posao 16. 10. 2023. godine (što je više od mjesec dana od ugovorenog roka), a radovi su obustavljeni 17. 11. 2023. godine zbog nepovoljnih vremenskih prilika za nastavak radova, što je upisano u građevinskom dnevniku. Radovi su nastavljani tek 5. 4. 2024. godine. **Shodno tome, konstatujemo da nije ispoštovan rok uvođenja u posao i izvođenja radova, izvođač, iako je bio u obavezi prema zaključenom ugovoru, nije dostavio novu garanciju za dobro izvršenje ugovora, a Grad nije izvršio aktiviranje zaštitnih klauzula. Zbog navedenog konstatujemo da nisu ispoštovane odredbe zaključenog ugovora.**

Odlukom gradonačelnika od 26. 7. 2023. godine pokrenut je otvoreni postupak javne nabavke za izvođenje radova na termoizolacija zidova i zamjena vanjske stolarije na zgradi JU Kulturno-sportski centar Zavidovići. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke bila je 315.973 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 20 pravnih lica, a njene izmjene sedam. Ponude su dostavila dva ponuđača ali je jedna ponuda odbačena kao neprihvatljiva jer je bila iznad procijenjene vrijednosti. Shodno tome, nije provedena e-aukcija, a ugovor sa „DKM Gradnja“ d.o.o. Maglaj zaključen je 25. 9. 2023. godine u vrijednosti od 315.948 KM. Ugovoren je rok izvođenja radova od 60 dana počev od dana uvođenja u posao, a rok za uvođenje u posao je tri dana po zaključivanju ugovora. U 2023. godini ovaj ugovor realiziran je u iznosu od 117.626 KM.

Prema građevinskom dnevniku izvođač je uveden u posao 2. 10. 2023. godine a radovi su obustavljeni 28. 11. 2023. godine zbog niskih temperatura. Grad je 22. 12. 2023. godine uz mišljenje nadzornog organa prolongirao rok izvođenja radova zbog vremenskih uslova (nestabilno vrijeme i kišni dani) dok se ne stvore optimalni uslovi za nastavak radova. Izvođač je u skladu sa ugovorom dostavio novu bankovnu garanciju. Radovi su nastavljeni krajem februara 2024. godine, a druga privremena situacija ispostavljena je 31. 3. 2024. godine u iznosu od 92.156 KM, čime je kumulirano izvedeno radova u vrijednosti od 179.045 KM. **Prilikom provođenja postupka javne nabavke i utvrđivanju rokova nije vodilo računa o vrsti radova i građevinskoj sezoni, zbog čega su radovi obustavljeni i prolongirani ugovoreni rokovi.**

Nakon otvorenog postupaka javne nabavke za izvođenje radova „**Sanacija dijela ulice 15. septembar**“ zaključen je ugovor sa „Geo put“ d.o.o. Maglaj 19. 7. 2023. godine u vrijednosti od 114.905 KM. Ugovoren je rok izvođenja radova od 30 dana počev od dana uvođenja u posao, a rok za uvođenje u posao je tri dana po zaključivanju ugovora. Ispostavljena je okončana situacija u oktobru 2023. godine prema kojoj ukupno izvedena vrijednosti radova u iznosu od 114.405 KM. U izjavi nadzornog organa navedeno je da oni 24. 10. 2023. godine okončani oni su izvedeni u skladu sa ugovorom, bez obrazloženja o periodu trajanja ugovora i ukupnoj realizaciji ugovora.

Za **dodatne radove na sanaciji ulice 15. septembra**, odlukom gradonačelnika od 29. 9. 2023. godine, pokrenut je pregovarački postupak bez objave obavještenja, procijenjene vrijednosti od 15.795 KM. Postupak je pokrenut uz prethodno mišljenje nadzornog organa, a pozivajući se na član. 24. stav 1) Zakona o javnim nabavkama (dodatni radovi). Prema prezentiranoj dokumentaciji postupak je pokrenut radi manjkavosti u predmjeru radova sanacije spomenute ulice jer nije planirana izrada prvog sloja asfaltnog zastora BNS22 u sloju debljine $d=7$ na dijelovima uz novi betonski ivičnjak u saobraćajnici. Projektnu dokumentaciju za osnovni ugovor sačinio je „AT&ŠE“ d.o.o. Tešanj. Nakon provedenog postupka Ugovor sa „Geo put“ d.o.o. Maglaj zaključen je 1. 11. 2023. godine u iznosu od 15.788 KM, a ugovoren je rok izvođenja radova 10 kalendarskih dana od uvođenja u posao. Radovi su okončani u ugovorenom roku i ugovorenom iznosu. Ponudom koja je sastavni dio ugovora definisana je količina 450 m² izrade stabilizacionog sloja asfalta BNS22, 7,00 cm, a cijena 30 KM po m². Izvršena je isporuka i fakturisano je ukupno 461,80 m² po cijeni od 32 KM na koju je obračunat popust od 8,62% (što iznosi 29,24 KM/m²). **Ovo ukazuje na to da se nisu poštovala odredbe ugovora koje se odnose na količine i cijene, te da su se pri realizaciji ugovora izmijenili uslovi iz tehničke specifikacije koja je dio tenderske dokumentacije, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

Otvoreni postupak izvođenja radova na **vodosnabdijevanju naselja MZ Rujnica sa gradske vodovodne mreže faza I – nastavak radova** pokrenut je 4. 10. 2023. godine (procijenjene vrijednosti od 212.135 KM). Tendersku dokumentaciju preuzelo je 13 pravnih lica, a pristigle su dvije ponude. Na e-aukciji nije bilo izmjena u ponuđenim cijenama. Donesena je odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuđača „Porobić“, ali koji nije u ostavljenom roku dostavio traženu dokumentaciju o ispunjavanju uslova lične sposobnosti. Nakon toga donesena je odluka o izboru GP „Heldovac“ d.o.o. kao najpovoljnijeg sa kojim je zaključen ugovor 18. 12. 2023. godine u vrijednosti od 211.847 KM. Ugovoren je rok izvođenja radova od 60 dana počev od dana uvođenja u posao, a rok za uvođenje u posao je sedam dana po zaključivanju ugovora. Ugovorom je definisano da nadzorni organ može odložiti početak radova ili bilo koje aktivnosti u sklopu radova i produžiti datum ukoliko postoje opravdani razlozi (vremenske prilike, izmjene projekta i sl.). Prema građevinskom dnevniku izvođač je uveden u posao 29. 12. 2023. godine, a slijedeći dan radovi su obustavljeni zbog nepovoljnih ulova do sticanja uslova za rad. Prva privremena situacija u iznosu od 108.111 KM ispostavljena je 25. 3. 2024. godine. **S obzirom na to da je ovaj postupak javne nabavke pokrenut kasno, a ugovor zaključen krajem godine i van građevinske sezone, u revidiranoj godini nije bilo realizacije ovog ugovora.**

Također, postupci javnih nabavki na osnovu kojih su zaključeni ugovori za nabavku radova na asfaltiranju cesta u MZ Brezik (57.330 KM), izvođenje radova na asfaltiranju cesta Šabin potok- Ilići – Trn (93.717 KM) pokrenuti su kasno, te su ugovori zaključeni krajem godine odnosno van građevinske sezone (novembar i decembar), zbog čega isti nisu realizovani u revidiranoj godini, niti su ispoštovani ugovoreni rokovi za uvođenje u posao i izvođenja radova.

Uvidom u tendersku dokumentaciju za odabrani uzorak postupaka nabavke za izvođenje radova na cestovnoj i vodovodnoj infrastrukturi i izgradnji objekta kao kvalifikacioni uslovi tražen je spisak o uspješno završenim ugovorima, te da ponuđač u radnom odnosu ima zaposleno najmanje 15 radnika i jednog diplomiranog inženjera građevinske ili arhitektonske struke sa najmanje tri godine radnog iskustva u radnom odnosu s punim radnim vremenom u skladu sa članom 96. Zakona o prostornom uređenju i građenju. U dijelu ekonomske i finansijske sposobnosti traženo je da korisnik nije imao blokiran račun u posljednjih šest mjeseci i ovjerena izjava ponuđača da ukupan promet koji je ponuđač sam ili kao zajedničko poduzetništvo u zadnje tri godine odnosno od početka poslovanja ostvario u segmentu poslovanja koji je isti ili sličan predmetu ugovora nije manji od 160.000 KM do 500.000 KM (ovisno o postupku, a traženi iznos je bio iznad procijenjene vrijednosti). Napominjemo da je članom 44. Zakona o javnim nabavkama propisano da minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu sa njim, te da postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju. **Iako je Ured za razmatranje žalbi donio rješenje kojim je odbacio kao neosnovanu žalbu jednog ponuđača u dijelu uslova za uposlene, a u postupcima su dostavljene dvije ili više ponuda, smatramo da i uslov o ostvarenom prometu predstavlja rizik da minimalni uslovi nisu postavljeni srazmjerno predmetu nabavke imajući u vidu procijenjenu vrijednost postupaka nabavke i mogu imati uticaja na ograničenje aktivnije konkurencije.**

Prilikom planiranja i provođenja postupaka javne nabavke za izvođenje radova na rekonstrukciji i izgradnji cesta, vodovodnih, kanalizacionih i ostalih objekata u pojedinim slučajevima nije se vodilo računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova, zbog čega nisu blagovremeno pokrenuti postupci nabavke. U određenim slučajevima nisu ispoštovani rokovi za uvođenje u posao, kao ni izvođenja radova. Navedeno je imalo za posljedicu da su se produžavali ugovoreni rokovi i da radovi nisu završeni u ugovorenim rokovima. Zbog toga ne možemo potvrditi da je Grad u potpunosti postupio u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama s ciljem najefikasnijeg osiguranja korištenja javnih sredstava, niti je realizacija ugovora vršena u potpunosti sa odredbama zaključenih ugovora.

Pri realizaciji nabavke betona, isporuke i ugradnje asfalta i dodatnih radova na sanaciji ulice ukupne ugovorene vrijednosti 300.396 KM nisu poštovane cijene, količine i lokacije isporuke koje su utvrđene tenderskom dokumentacijom. Navedeno nije u skladu sa članom 72. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da se uslovi iz tenderske dokumentacije ne mogu mijenjati.

U zaključenim ugovorima propisane su zaštitne klauzule u slučaju prekoračenja ugovorenog roka (obračun penala, bankovna garancija), ali u pojedinim ugovorima nije definisano koji su eventualno opravdani razlozi za produženje roka i kada ugovorni organ nema pravo obračunati kaznene odredbe. Dio izvođača radova u slučaju prekoračenja ugovorenih rokova nije dostavio novu garanciju za uredno izvršenje posla sa produženim periodom trajanja, iako je to bila obaveza utvrđena zaključenim ugovorom o izvođenju radova. Grad nije vršio aktiviranje garancije ili naplate penala u slučaju prekoračenja ugovorenih rokova.

Preporuke:

- *prilikom planiranja i pokretanja javnih nabavki voditi računa o građevinskoj sezoni, a tenderskom dokumentacijom definisati uslove za kvalifikaciju učesnika srazmjerno predmetu nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;*
- *osigurati primjenu odredbi zaključenih ugovora, naročito u dijelu koji se odnosi na količine i cijene utvrđene tenderskom dokumentacijom, rokove uvođenja u posao i izvođenja radova.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Grad je 24. 6. 2024. godine dostavio komentar, bez dodatne dokumentacije.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: utvrđivanjem koeficijenta za obračun plaća pomoćnika gradonačelnika, usklađenosti odluke o komunalnim djelatnostima sa važećim propisima, potraživanjima i imovinom Grada, te je navedeno da nema značajnijih primjedbi na Nacrt izvještaja.

Navedena obrazloženja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- za koeficijent obračuna plaća pomoćnika gradonačelnika navedeno je da su pri određivanju koeficijenta uzeti u obzir složenost i vrsta poslova, kao i organizacija organa uprave, te da rukovodni poslovi koje obavljaju pomoćnici načelnika predstavljaju osnov za različito utvrđene koeficijente u odnosu na pomoćnike ministara na kantonalnom i federalnom nivou.

Međutim, gradske službe su dio jedinstvenog gradskog organa kojima rukovodi gradonačelnik, te one nisu uspostavljene kao samostalne uprave niti samostalne upravne organizacije. Zbog toga smatramo da utvrđivanjem koeficijenata pomoćnicima gradonačelnika na nivou koeficijenata rukovodioca samostalne uprave i samostalne upravne organizacije nije izvršeno usklađivanje s koeficijentom utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima uprave FBiH. Naime, ovim Zakonom definisano je da će gradovi propisati iste koeficijente za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike, u skladu sa odredbama ovog Zakona.

- u komentaru je navedeno da se obračun komunalne naknade vrši na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima (2008. godina) i na osnovu vrijednosti boda koji je utvrđen odlukom Vijeća iz 2010. godine na osnovu Zakona. Istaknuto je da se Odluka o utvrđivanju komunalne naknade za finansiranje komunalne djelatnosti zajedničke potrošnje u općini Zavidovići iz 2002. godine (sa izmjenama i dopunama 2004. i 2006. godine) nije ni primjenjivala nakon donošenja spomenutih propisa.

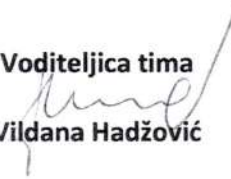
U izvještaju nije navedeno da se ova Odluka primjenjivala, nego je data preporuka da se ona uskladi s odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, kako bi se njom detaljnije uredila ova oblast, s obzirom na to da su Odlukom o utvrđivanju vrijednosti boda komunalne naknade utvrđeni samo vrijednost boda i visina komunalne naknade, dok druga pitanja nisu uređena.

Gradsko pravobranilaštvo je za potraživanja i imovinu navelo da se radi o značajnom obimu predmeta, kompleksnim procesima koji se vrše u kontinuitetu i koji iziskuju određeno vrijeme. Navedene su i aktivnosti koje su poduzete i koje planiraju poduzeti u narednom periodu u vezi sa utvrđivanjem stvarnog stanja potraživanja i imovine koja je u vlasništvu ili kojom Grad upravlja. Ova obrazloženja nisu imala uticaj na izmjenu nalaza i preporuka datih u Nacrtu izvještaja.

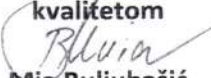
U komentaru je navedeno da će naredne aktivnosti biti usmjerene na izradu plana aktivnosti i na otklanjanje nedostataka identifikovanih u Izvještaju.

Reviziju Grada Zavidovići obavio je revizorski tim u sastavu: Vildana Hadžović – voditeljica tima, i Zijada Brajić – članica tima.

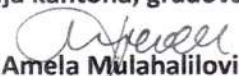
Voditeljica tima

Vildana Hadžović

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje

kvalitetom

Mia Buljubašić

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
institucija kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: **4218234570005**

Šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: **84.11**

Operativni broj: _____

Funkcionalni kod: _____

Nadležno ministarstvo: **Grad**

Potrošačka jedinica-glava: **Budžet**

Sjedište potrošačke jedinice: **Zavidovići**

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od **01.01.** do **31.12.2023.** godine

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1		2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	17.348.838	15.886.827	13.744.336	-1.462.011	92%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	8.923.788	8.559.417	8.073.924	-364.371	96%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	250	494	27	244	198%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	250	494	27	244	198%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204				0	
6	711900	Porez na dobit banaka i dr. fin. organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205				0	
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207				0	
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	350	238	236	-112	68%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	350	238	236	-112	
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	750.000	723.433	905.042	-26.567	96%
12	714100	Porez na imovinu	211	750.000	723.433	905.042	-26.567	96%

Ured za reviziju institucija u FBiH

		212	206	206	206	206	0	
13	715000	Domaci porezi na dobra i usluge					0	
14	716000	Porezi na dohodak	213	1.982.000	2.045.605	1.636.408	63.605	103%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	6.190.932	5.789.399	5.532.208	-401.533	94%
16	719000	Ostali porezi	215	50	42	3	-8	84%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	3.407.029	1.982.239	1.529.769	-1.424.790	58%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	647.947	378.122	200.119	-269.825	58%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	435.425	350.138	136.845	-85.287	80%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	212.522	27.984	63.236	-184.538	13%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220				0	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221				0	
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222			38	0	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223				0	
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224				0	
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	2.337.662	1.590.842	1.290.793	-746.820	68%
27	722100	Administrativne takse	226	170.000	158.349	152.625	-11.651	93%
28	722200	Sudske takse	227				0	
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	140.100	134.113	182.160	-5.987	96%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	867.245	431.534	417.301	-435.711	50%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	1.129.196	841.866	518.264	-287.330	75%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	100		80	-100	0%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	31.021	24.980	20.363	-6.041	81%
34	723000	Novčane kazne	233	22.100	13.275	38.857	-8.825	60%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	399.320			-399.320	0%
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	5.018.021	5.345.171	4.140.643	327.150	107%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	101.445	76.684	81.779	-24.761	76%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	1.682.885	3.046.936	2.623.115	1.364.051	181%

39	741100	Primijeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238						0	
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239					1.346.392		
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240			2.205.751		87.557	-27.000	
42	733100	Donacije	241			1.800		1.800	-1.200	60%
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242			12.471.469		11.300.077	348.433	103%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243			3.503.245		3.317.814	-15.905	100%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244			3.070.462		2.808.997	-2.538	100%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245			432.783		508.817	-13.367	97%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246			337.249		310.496	-751	100%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247			2.039.112		2.143.939	-796.747	72%
49	613100	Putni troškovi	248			16.053		16.881	-947	94%
50	613200	Izdaci za energiju	249			60.215		78.637	-27.785	68%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250			766.421		715.074	-103.597	88%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251			49.493		51.885	-3.821	93%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252			24.419		33.744	-8.581	74%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253						0	#DIV/0!
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254			515.441		426.001	-259.723	66%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255			13.955		18.102	-6.045	70%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256			593.115		803.615	-386.248	61%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257			6.230.696		5.274.458	1.507.808	132%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258			3.302.077		2.926.463	1.646.781	199%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259			1.527.745		1.273.163	-74.689	95%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260			359.276		512.822	-92.398	80%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261			647.779		67.000	30.146	105%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262			388.528		417.060	4.988	101%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263						0	
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264						0	
66	614800	Drugi tekući rashodi	265			79.980		77.950	-7.020	92%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266			361.167		253.370	-345.972	51%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267			289.378		199.771	-238.761	
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268			70.887		10.729	-7.113	91%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269			10.000		42.800	-10.000	0%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270			902		70	-90.098	1%

Ured za reviziju institucija u FBiH

72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271								0	
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272								0	
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273								0	
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	0						0		#DIV/0!
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275								0	
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276								0	
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277								0	#DIV/0!
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278								0	
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279								0	
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	5.225.802	3.415.358	2.444.259					-1.810.444	65%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281								0	
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	1.544.565	791.802	515.877					-752.763	51%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	1.544.565	791.802	515.877					-752.763	51%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284								0	
86	811900	Ostali kapitalni primici	285								0	
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	6.757.787	4.436.012	2.756.085					-2.321.775	66%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	681.506	656.919						-24.587	96%
89	821200	Nabavka građevina	288	4.525.242	2.631.799	1.810.207					-1.893.443	
90	821300	Nabavka opreme	289	34.300	16.003	115.197					-18.297	47%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290								0	
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291								0	
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	1.516.739	1.131.291	830.681					-385.448	
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	5.213.222	3.644.210	2.240.208					-1.569.012	70%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	12.580	-228.852	204.051					-241.432	-1819%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295								0	#DIV/0!

97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297				0	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298				0	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299				0	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300				0	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301				0	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302				0	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303				0	#DIV/0!
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	#DIV/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305				0	#DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306				0	#DIV/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307				0	#DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308				0	#DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309				0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310				0	#DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311				0	#DIV/0!
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	#DIV/0!
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	#DIV/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	#DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316				0	
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317				0	
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318				0	#DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320				0	
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321				0	
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322				0	

Ured za reviziju institucija u FBiH

124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	12.580	0	0	-12.580	0%
125	823100	Oplate dugova primljenih kroz državu	324				0	
126	823200	Vanjske oplate	325				0	
127	823300	Oplate domaćeg pozajmljivanja	326				0	#DIV/0!
128	823400	Oplata unutrašnjeg duga	327				0	
129	823500	Oplata duga po izdanim garancijama	328	12.580			-12.580	
130	823600	Otkup duga	329				0	
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124))	330	-12.580	0	0	12.580	0%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	0	-228.852	204.051	-228.852	#DIV/0!
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332					
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	18.893.403	16.907.481	14.056.162	-1.985.922	86%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	6.601.707	5.659.345	4.542.740	-942.362	86%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	6.328.385	5.443.349	4.333.950	-885.036	86%
137	013	Opće usluge	336	8.400	8.400	8.805	0	100%
138	014	Osnovno istraživanje	337				0	
139	015	liR Opće javne usluge	338				0	
140	016	Opće javne usluge n. k.	339				0	#DIV/0!
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340				0	
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	264.922	207.596	199.985	-57.326	78%
143	02	Obrana(144+.....+148)	342	198.471	776.796	855.530	578.325	391%
144	021	Vojna odbrana	343				0	
145	022	Civilna odbrana	344	198.471	776.796	855.530	578.325	391%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345				0	
147	024	liR Odbrana	346				0	
148	025	Odbrana n. k.	347				0	
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	255.000	38.459	41.059	-216.541	15%
150	031	Policijske usluge	349				0	
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	164.000	37.557	40.989	-126.443	23%
152	033	Sudovi	351				0	
153	034	Zatvori	352				0	
154	035	liR Javni red i sigurnost	353				0	
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	91.000	902	70	-90.098	

156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	224.980	229.980	251.960	5.000	102%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356				0	
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	203.640	208.540	234.987	5.000	102%
159	043	Gorivo i energija	358				0	
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359				0	
161	045	Transport	360				0	#DIV/0!
162	046	Komunikacije	361				0	
163	047	Ostale industrije	362	21.440	21.440	16.973	0	100%
164	048	IIR Ekonomski poslovi	363				0	
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364				0	
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	930.922	778.143	724.054	-152.779	84%
167	051	Upravljanje otpadom	366	28.000	25.910	112.347	-2.090	93%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	321.041	338.394	70.703	17.353	105%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368				0	
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369				0	
171	055	IIR Zaštita životne sredine	370				0	
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	581.881	413.839	541.004	-168.042	71%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	7.112.577	4.553.754	3.416.226	-2.558.823	64%
174	061	Stambeni razvoj	373	742.824		52.202	-742.824	0%
175	062	Razvoj zajednice	374	6.034.173	4.221.976	3.075.914	-1.812.197	70%
176	063	Vodosnabdijevanje	375				0	#DIV/0!
177	064	Ulična rasvjeta	376	335.580	331.778	288.110	-3.802	99%
178	065	IIR Stambeni i zajednički poslovi	377				0	
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378				0	
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	194.300	182.293	185.953	-12.007	94%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380				0	
182	072	Vanbolničke usluge	381				0	
183	073	Bolničke usluge	382				0	
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383				0	
185	075	IIR Zdravstvo	384				0	
186	076	Zdravstvo n. k.	385	194.300	182.293	185.953	-12.007	94%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	875.700	652.238	617.206	-223.462	74%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	688.700	465.438	405.986	-223.262	68%
189	082	Usluge kulture	388	187.000	186.800	175.121	-200	100%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389				0	
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390			36.099	0	#DIV/0!
192	085	IIR Rekreacija, kultura i religija	391				0	
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392				0	#DIV/0!
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	922.226	788.896	885.340	-133.330	86%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	357.126	346.017	353.298	-11.109	97%
196	092	Srednje obrazovanje	395	95.000	78.173	121.967	-16.827	82%

Ured za reviziju institucija u FBiH

197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396					0	
198	094	Visoko obrazovanje	397	391.600	323.206	364.575	-68.394		83%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	78.500	41.500	45.500	-37.000		53%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399				0		
201	097	IIR Obrazovanje	400				0		
202	098	Obrazovanje n. k.	401				0		#DIV/0!
203	10	Socijalna zaštita (204+....+212)	402	1.577.520	3.247.577	2.536.094	1.670.057		206%
204	101	Bolesti i hendikepiranost	403	26.873	15.995	43.998	-10.878		
205	102	Starost	404				0		
206	103	Nasljednici	405				0		
207	104	Porodica i djeca	406				0		
208	105	Nezaposlenost	407	100.000	101.700	73.300	1.700		
209	106	Stanovanje	408				0		
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409				0		
211	108	IIR Socijalna zaštita	410				0		
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	1.450.647	3.129.882	2.418.796	1.679.235		216%

U Zavidovićima

Certificirani računovođa

Rukovodilac
M.P.

Dana

godine

Broj dozvole: 1694/5

Ured za reviziju institucija u FBiH

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Grad
Nadležno ministarstvo

Grad Zavidovići

Potrošačka jedinica - glava

Zavidovići

Sjedište potrošačke jedinice

4218234570005

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0000000000

Organizacioni broj

00000000

Operativni broj

00000000

Funkcionalni kod

00

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA

na dan 31.12.2023. godine

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	- u KM -	
				U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine
1	2	3	4	5	6
		I AKTIVA			
2	100000+	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	9.522.892	10.349.286
	200000				92,01
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	5.993.273	7.006.729
					85,54
4	120000	Vrijednosni papiri	003		
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	3.357.967	3.177.009
					105,70
6	140000	Kratkoročni plasmani	005		
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006		
8	210000	Zalihe materijala i robe	007		
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008		
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	171.652	165.548
					103,69
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	39.040.427	30.297.470
					128,86
12	011000	Stalna sredstva	011	46.688.692	37.564.212
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	7.648.265	7.266.742
					105,25
14	011-0119	Ispravka vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	39.040.427	30.297.470
					128,86
15	020000	Dugoročni plasmani	014		
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015		
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016		
18	031000	Vrijednosni papiri	017		
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018		
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019		
21	09	Dugoročna razgraničenja	020		
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	48.563.319	40.646.756
					119,48

Kontrolni broj: 10587230790224

* 1 0 5 8 7 2 3 0 7 9 0 2 2 4 *

str. 1 od 2

Ured za reviziju institucija u FBiH

R.b.	Broj konta	1	2	3	4	5	6
23			II PASIVA				
24	300000		A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)		9.352.425	9.949.966	93,99
25	310000		Kratkoročne tekuće obaveze	022	1.319.987	1.592.830	82,87
26	320000		Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000		Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000		Obaveze prema zaposlenicima	026	310.752	301.229	103,16
29	360000		Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000		Kratkoročna razgraničenja	028	7.721.686	8.055.907	95,85
31	400000		B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000		Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000		Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000		Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000		C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	39.210.894	30.696.790	127,74
36	510000		Izvori stalnih sredstava	034	39.040.427	30.297.470	128,86
37	520000		Ostali izvori sredstava	035			
38	530000		Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000		Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	170.467	399.320	42,69
40	590000		Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038			
41			UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	48.563.319	40.646.756	119,48

Zavidovići, 20.02.2024.

Mjesto i datum

TADIĆ (HAKIJA) AMIRA

Certifikovani računovoda

doc. dr. HAŠIM MUJANOVIĆ

Rukovodilac

1694/5

Broj dozvole

M.P.

062/501-168

Kontakt

Kontrolni broj: 10587230790224

str. 2 od 2

Grad
Nadležno ministarstvo

Grad Zavidovići
Potrošačka jedinica - glava

Zavidovići
Sjedište potrošačke jedinice

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
000000000
Organizacioni broj
0000000
Operativni broj
00000000
Funkcionalni kod
00
Fond
Pojedinačni obrasci:
Konsolidovani obrasci:

***152772611**

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	15.699.763
2	710000	Prihodi od poreza	451	8.559.416
3	720000	Neporezni prihodi	452	1.872.239
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	3.068.420
5	740000	Kapitalni transferi	454	2.199.688
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	791.802
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	791.802
9		Finansiranje (10+11+12)	458	
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	16.491.565
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	13.069.009
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	3.503.244
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	337.249
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	2.416.653
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	6.380.696
20	615000	Kapitalni transferi	468	431.167
21	616000	Izdaci za kamate	469	
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	4.436.012
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	4.436.012
24		Finansiranje (25+26)	472	
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	17.505.021
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	1.013.456
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	7.006.729
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	5.993.273

Zavidovići, 20.02.2024.
Mjesto i datum

TADIĆ (HAKIJA) AMIRA
Certifikovani računovoda

doc. dr. HAŠIM MUJANOVIĆ
Rukovodilac

1694/5
Broj licence

M.P.

062/501-168
Kontakt

Kontrolni broj: 152772611425

str. 1 od 1

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
GRAD ZAVIDOVIĆI

Broj: 02-45-3/24-AP-67

Datum: 21. 6. 2024., godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
Ložionička broj 3
71000 Sarajevo

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s finansijskom revizijom **Grada Zavidovići** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Grada Zavidovići**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.

1
Grad Zavidovići, Ulica Mehmed paše-Sokolovića broj 9, 72220 Zavidovići
Telefon: 032/206-780 info, fax: 032/206-706, www.zavidovici.ba, grad.zavidovici@zavidovici.ba

- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

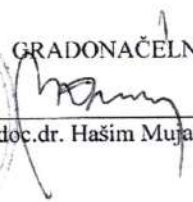
- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Grada Zavidovići** i koje je pokrenuo **Grad Zavidovići** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Gradu Zavidovići** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

GRADONAČELNIK

doc.dr. Hašim Mujanović

2

Grad Zavidovići, Ulica Mehmed paše-Sokolovića broj 9, 72220 Zavidovići
Telefon: 032/206-780 info, fax: 032/206-706, www.zavidovici.ba, grad.zavidovici@zavidovici.ba

Broj: 02-45-3/24-AP-66
Datum: 24. 09. 2024. godine

PLAN AKTIVNOSTI NA OTKLANJANJU SLABOSTI, NEREGULARNOSTI I
PREKRŠAJA IDENTIFIKOVANIH U IZVJEŠTAJU O FINANSIJSKOJ REVIZIJI GRADA
ZAVIDOVIĆI ZA 2023. GODINU

I - UVOD

Finansijska revizija Grada Zavidovići za 2023. godinu najavljena je aktom Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine broj 07-11-2-2933/23 od 20.10.2023. godine, te je ista započela 06. 11. 2023. godine i trajala je kontinuirano do jula 2024. godine.

Revizija je obavljena u dva dijela, prethodna i konačna. Prethodna revizija je provedena u toku prethodne finansijske godine, do kraja mjeseca dembra 2023. godine, a konačna revizija je provedena nakon podnošenja godišnjih finansijskih izvještaja. Predmet revizije su bili finansijski izvještaji Grada Zavidovići za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima. Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li finansijska dokumentacija i bilansi Gradske uprave u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom se procijenjuje da li rukovodstvo Grada primjenjuje zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocjenjuje finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Nakon završenih aktivnosti koje su provedene u postupku prethodne revizije Ured za reviziju institucija u FBiH je 20. 11. 2023. godine uputio Pismo menadžmentu Grada Zavidovići o uočenim nedostacima iz prethodne revizije za 2023. godinu (akt broj 07-11-2-2933-2/23). Gradska uprava je nakon zaprimljenog akta razmatrala uočene nedostatke iz prethodne revizije, te je sačinjen Zapisnik o aktivnostima i radnjama koje trebaju preduzeti državni službenici odgovorni za procese Gradske uprave na kojima su utvrđeni nedostaci u prethodnoj reviziji, kako bi finansijski izvještaji Gradske uprave prikazivali što realnije stanje finansijskog položaja Grada Zavidovići. Od strane Gradske uprave su poduzete aktivnosti na implementaciji preporuka i sugestija iz Pisma menadžmentu, te su u potpunosti implementirane četiri preporuke, četiri djelimično a dvije preporuke nisu implementirane.

Tokom mjeseca marta 2024. godine, od strane Ureda su nastavljene aktivnosti na konačnoj reviziji finansijskih izvještaja Grada Zavidovići, te je nakon analize dokumentacije Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine dostavio Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu broj 07-11-2-2933-5/23 od 06. 06. 2024. godine. Gradske uprave je dostavila Komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu broj 02-45-3/24-AP-66 od 21. 06. 2024. godine u skladu sa članom 15. Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 22/06).

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine je nakon razmatranja Komentara na izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godine sačinio

konačan Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023 godinu broj 07-11-2-2933-8/24 od 29. 07. 2024. godine, te isti dostavio Gradonačelniku i Gradskom vijeću Zavidovići.

U cilju otklanjanja slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu broj 07-11-2-2933-8/24 od 29. 07. 2024. godine pristupilo se određivanju mjera i aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti prikazanih u poglavlju II ovog akta.

II – PRIKAZ MJERA I AKTIVNOSTI KOJE ĆE SE PODUZETI NA OTKLANJANJU SLABOSTI, NEREGULARNOSTI I PREKRŠAJA IDENTIFIKOVANIH U IZVJEŠTAJU O FINASIJSKOJ REVIZIJI GRADA ZAVIDOVIĆI ZA 2023. GODINU

Red. broj	Opis uočene slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanog u Izvještaju	Opis date preporuke i mjere za otklanjanje utvrđene slabosti i neregularnosti	Organ uprave za izvršenje mjere	Zaposlenik za izvršenje mjere	Rok izvršenja mjere
1.	Nisu okončane aktivnosti kako bi se budžetski korisnici kojima je Grad osnivač i koji se finansiraju preko 50% iz sredstava Budžeta Grada, čime ispunjavaju kriterije za potencijalne budžetske korisnike, uvrstili u Registar budžetskih korisnika i uključili u trezorski način poslovanja, shodno odredbama Zakona o Pravidnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta FBiH i Zakona o trezoru u FBiH	Preporuka Ureda za reviziju: Nastaviti pokrenute aktivnosti na uključivanju javnih ustanova u Registar budžetskih korisnika i trezorski način poslovanja, shodno odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Pravidnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta FBiH. Mjere za otklanjanje nepravilnosti: 1. Uspostaviti trezorsko poslovanje u Gradu 2. Javne ustanove koje ispunjavaju uslove registrovati kao budžetske korisnike.	Služba za upravu finansija, budžet i trezor - mjera 1. i 2; Služba za upravu društvenih djelatnosti, pitanja boraca i opću upravu – mjera 2.	Pomoćnik Gradonačelnika u Službi za upravu finansija, budžet i trezor. Pomoćnik Gradonačelnika u Službi za upravu društvenih djelatnosti, pitanja boraca i opću upravu.	1. 01.01.2025.g 2. 31.12.2026.g
2.	Iako je Grad poduzeo određene aktivnosti, još uvijek nije uspostavljeno finansijsko upravljanje i kontrola (FUK), u skladu sa Zakonom o FUK u javnom sektoru u FBiH i Pravidnikom o provođenju FUK u javnom sektoru u FBiH u dijelu procjene i utvrđivanja uticaja rizika za ključne segmente poslovanja, uspostave registra rizika i kontrolnih aktivnosti budući da pojedini akti nisu doneseni, a pojedini nisu usklađeni sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima.	Preporuka Ureda za reviziju: Izvršiti identifikovanje i procjenu rizika, te uspostaviti Registar rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, donijeti nedostajuće akte i postojeće usaglasiti shodno promjeni statusa i važećim propisima. Mjere za otklanjanje nepravilnosti: 1. Usvojiti i uspostaviti Mapu procesa Grada. 2. Usvojiti i sačiniti Registar rizika Grada. 3. Usvojiti Strategiju rizika Grada.	Radna grupa za uspostavu FUK-a u Gradskoj upravi – mjera 1; 2. i 3.	Koordinator za FUK;	1. 31.12.2024.g 2. 30.06.2025.g 3. 30.06.2025.g
3.	Budući da nije popunjeno radno mjesto rukovodioca Službe za internu reviziju, sve poslove obavlja stručni savjetnik za internu reviziju, nadzor nad angažmanom se ne vrši, zbog čega konstatujemo da nije u potpunosti uspostavljena jedinica za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravidnikom o kriterijima za uspostavu jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH i Pravidnikom o unutrašnjoj organizaciji Grada.	Preporuka Ureda za reviziju: Nastaviti aktivnosti na uspostavljanju jedinice interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Mjere za otklanjanje nepravilnosti: 1. Imenovati Rukovodioca službe – Pomoćnika Gradonačelnika u Službi za internu reviziju.	Stručna služba Gradonačelnika i Služba za internu reviziju - mjera 1;	Gradonačelnik; Stručni savjetnik za ljudske resurse	1. 30.06.2025.g

4.	<p>Nacrt Budžeta upućen je Gradskom vijeću prije nego što je dobiveno mišljenje ministarstva finansija, iako je Zakonom o budžetima u FBiH propisano da su gradske službe za finansije, prije dostave nacrta, odnosno prijedloga budžeta, gradskom vijeću obavezne pribaviti mišljenje kantonalnog ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjene fiskalnog pravila propisanog ovim Zakonom. Pojedini rashodi nisu planirani prema klasifikaciji utvrđenoj Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p><u>Preporuka Ureda za reviziju:</u> Osigurati mišljenje nadležnog ministarstva finansija prije upućivanja Nacrta budžeta prema Vijeću, a rashode planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p> <p><u>Mjere za otklanjanje nepravilnosti:</u> 1. Uputiti blagovremeno Zahtjev za mišljenje Ministarstva finansija ili uskladiti termin održavanja sjednice Gradskog vijeća; 2. Rashode i izdatke u knjigovodstvu i Budžetu Grada planirati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p>Služba za upravu finansija, budžet i trezor – mjera 1. i 2;</p>	<p>1. 31.12.2024.g 2. 31.12.2024.g</p>
5.	<p>Zakonom o državnoj službi u FBiH, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika u organima državne službe FBiH utvrđena je obaveza ocjenjivanja zaposlenika, te je definisan rok za ocjenu 30 dana od dana isteka perioda utvrđenog za ocjenjivanje. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je za značajan broj državnih službenika i namještenika izvršeno ocjenjivanje. Za uposlenike šest službi dostavljeni su prijedlozi ocjena rada u martu što nije u propisanom roku, a tri službe nisu postupile u skladu sa obavezom. Zbog navedenog konstatujemo da ocjenjivanje uposlenike nije izvršeno u skladu s propisima</p>	<p><u>Preporuka Ureda za reviziju:</u> Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u roku koji je utvrđen Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima države službe u FBiH.</p> <p><u>Mjere za otklanjanje nepravilnosti:</u> 1. Ocjena rada državnog službenika od strane prepostavljenih rukovodilaca izvršiti u roku od 30 dana od dana isteka perioda utvrđenog za ocjenjivanje; 2. Ocjenjivanje izvršiti u skladu sa propisima vezanim za ocjenjivanje.</p>	<p>Stručna služba Gradonačelnika – mjera 1. i 2; Službe za upravu Grada – mjera 2; Gradsko pravobranilaštvo – mjera 2;</p> <p>Rukovodioci Stručnih službi i Službi za upravu Grada, Gradski pravobranilac i šefovi odsjeka u Gradskim službama.</p>	<p>1. Kontinuirano do 31.01. tekuće za prethodnu godinu; 2. Kontinuirano</p>
6.	<p>Sportska udruženja, korisnici transfera su dostavljali izvještaje o utrošku sredstava, ali oni nisu u potpunosti usklađeni sa zahtjevima utvrđenim Programom utroška – društvene djelatnosti. Provedenom revizijom nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da se vršio suštinski nadzor</p>	<p><u>Preporuka Ureda za reviziju:</u> Uspostaviti adekvatnu i suštinsku kontrolu nad namjenskim utroškom sredstava za sportska udruženja u skladu sa Programom utroška sredstava planiranih u Budžetu Grada.</p> <p><u>Mjere za otklanjanje nepravilnosti:</u> 1. Programom utroška sredstava utvrditi precizno</p>	<p>Pomoćnik Gradonačelnika, Šefovi odsjeka i Viši stručni</p>	<p>1. Kontinuirano do 28.02. tekuće za prethodnu godinu 2. Kontinuirano do 28.02.</p>

	<p>nad dostavljenom dokumentacijom i nad utroškom ovih sredstava koja su realizirana u iznosu od 317.500 KM, i eventualno poduzele aktivnosti u vezi sankcionisanja u pogledu nepoštovanja postavljениh zahtjeva iz Programa utroška – društvene djelatnosti.</p> <p>U okviru sumnjivih i spornih potraživanja značajan dio se odnosi na potraživanja iz ranijeg perioda koja su neizvjesna za naplatu. Međutim, za iznos potraživanja od 1.145.411 KM (koja su preuzeta u zbirnom iznosu iz ranijeg perioda) nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da je utvrđeno njihovo stvarno stanje, da li su i koje aktivnosti su pokrenute za naplatu, niti da je izvršeno usaglašavanje ovih potraživanja. Zbog toga ne možemo potvrditi realnost njihovog iskazivanja, posebno imajući u vidu period na koji se odnose (2013. godina i raniji period). Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p>troškove koji će se priznavati kao dozvoljeni utrošci za pravdanje troškova po transferu.</p> <p>2. Definisati dokumentaciju kojom se pravda i koja jasno potvrđuje namjenski utrošak.</p> <p>3. Pojačati kontrolu nad praćenjem Programa / Kriterija o utrošku sredstava tekućeg transfere</p>	<p>Služba za upravu društvenih djelatnosti, pitanja boraca i opću upravu – mjera 1; 2. i 3;</p>	<p>saradnici u Službi za upravu društvenih djelatnosti, pitanja boraca i opću upravu;</p>	<p>tekuće za prethodnu godinu 3. Kontinuirano u budžetskoj godini</p>
7.	<p>U okviru sumnjivih i spornih potraživanja značajan dio se odnosi na potraživanja iz ranijeg perioda koja su neizvjesna za naplatu. Međutim, za iznos potraživanja od 1.145.411 KM (koja su preuzeta u zbirnom iznosu iz ranijeg perioda) nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da je utvrđeno njihovo stvarno stanje, da li su i koje aktivnosti su pokrenute za naplatu, niti da je izvršeno usaglašavanje ovih potraživanja. Zbog toga ne možemo potvrditi realnost njihovog iskazivanja, posebno imajući u vidu period na koji se odnose (2013. godina i raniji period). Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p>Preporuka Ureda za reviziju: Intenzivirati aktivnosti na ocjeni naplativosti potraživanja iz ranijeg perioda i na osnovu konstatovanog za neizvjesna i nenaplativa poduzeti mjere u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.</p> <p>Mjere za otklanjanje nepravilnosti: 1. Nastaviti evidentiranje redovnih potraživanja, uz evidentiranje sumnjivih i spornih potraživanja, te analitički evidentirati nenaplativa potraživanja 2. Sačiniti Izvještaj ili informaciju o podnešenim prijedlozima za izvršenje za rješenja o neizmirenim naknadama Grada iz 2013. godine i ranije. 3. Pripremiti Izvještaj Gradonačelniku i Gradskom vijeću o otpisu nenaplativih potraživanja.</p>	<p>Službe za upravu Grada koje izdaju rješenja o naknadama – mjera 1; Služba za upravu finansija, budžet i trezor – mjera 1. i 3; Gradsko pravobranilaštvo – mjera 2;</p>	<p>Pomoćnici Gradonačelnika u Službama za upravu Grada koje izdaju rješenja o naknadama; Pomoćnik Gradonačelnika u službi za upravu finansija, budžet i trezor; Gradski pravobranilac.</p>	<p>1. 30.06.tekuće za prethodnu godinu 2. 30.09.2025.g 3. 31.12.2025.g</p>
8.	<p>Prezentirana je dokumentacija koja potvrđuje da su poduzete značajne aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja stanova koji su evidentirani u ranijem periodu (14.218.998 KM i većim dijelom nisu u vlasništvu Grada) u cilju osiguranja vjerodostojne dokumentacije na osnovu koje će se izvršiti knjigovodstveno evidentiranje shodno konstatovanom stanju, koje nisu okončane. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za iznos od najmanje 4.879.282 KM, s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija</p>	<p>Nastaviti aktivnosti u vezi sa analizom stalnih sredstava, utvrđivanju i identifikaciji imovine koja je u vlasništvu ili posjedu Grada, te na osnovu konstatovanog provesti odgovarajuća knjiženja i uspostaviti evidenciju u poslovnim knjigama u skladu s propisima.</p> <p>Mjere za otklanjanje nepravilnosti: 1. Kompletirati evidencije u uspostavljenim pomoćnim knjigama stalnih sredstava na način da se utvrdi i precizira analitika ukupno evidentirane vrijednosti stanova 2. Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje vrijednosti</p>	<p>Služba za upravu finansija, budžet i trezor – mjera 1. 2; 3 i 4;</p>	<p>Pomoćnici Gradonačelnika u Službi za upravu finansija, budžet i trezor i Službi za upravu geodetskih, imovinsko-pravn. poslova i urbanizam; Šefovi Odsjeka u</p>	

	<p>stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Pored toga, ne možemo potvrditi strukturu i vrijednost stalnih sredstava jer su u okviru njih iskazane šume (1.999.722 KM) u zbirnom iznosu, a dio sredstava se vodi u pripremi, iako se koriste u iznosu najmanje od 123.916 KM. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH</p>	<p>stanova koji su u vlasništvu Grada, odnosno iskrijžiti knjigovodstvene vrijednosti stanova za koje postoje dokazi o prodaji.</p> <ol style="list-style-type: none"> Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Utvrđiti i iskazati stalna sredstva i izvore sredstava za sva javna dobra u vlasništvu Grada. Pribaviti dokumentaciju iz katastra i suda (grunt) za sve nekretnine u vlasništvu i posjedu Grada. 	<p>Služba za upravu geodetskih, imovinsko-pravnih poslova i urbanizam – mjera 4. i 5; Stručna služba gradonačelnika mjera 5;</p>	<p>ovim Gradskim službama; Viši referent za gradsku imovinu, poslov. upravljanja i održavanja imovine u Stručnoj službi gradonačelnika;</p>	<ol style="list-style-type: none"> 31.12.2024.g 30.06.2025.g 28.02.2025.g 31.12.2025.g 30.06.2025.g
9.	<p>Kratkoročne obaveze nisu realno iskazane jer su u okviru njih iskazane obaveze u iznosu od 596.220 KM iz ranijeg perioda, za koje ne postoji adekvatna dokumentacija o osnovanosti njihovog nastanka, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.</p>	<p>Preporuka Ureda za reviziju: Preispitati osnovanost iskazivanja obaveza iz ranijeg perioda, te shodno konstatovanom i na osnovu relevantne dokumentacije provesti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja u cijlu realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.</p> <p>Mjere za otklanjanje nepravilnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sačiniti analitiku predmetnih obaveza koja potvrđuje njihov nastanak u ratnom periodu. Provesti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja ovih obaveza 	<p>Služba za upravu finansija, budžet i trezor – mjera 1. i 2;</p>	<p>Šef odsjeka za trezor</p>	<ol style="list-style-type: none"> 31.12.2024.g 31.12.2025.g
10.	<p>Konstatujemo da nije izvršen sveobuhvatan popis imovine i obaveza jer nije izvršen stvarni popis zemljišta i šume, stanova, sredstva u pripremi i potraživanja, a samim tim nije izvršeno ni uskladjivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.</p>	<p>Preporuka Ureda za reviziju: Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti uskladjivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.</p> <p>Mjere za otklanjanje nepravilnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izvršiti sveobuhvatan popis imovine i obaveza. Uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. 	<p>Služba za upravu finansija, budžet i trezor - mjera 1. i 2;</p>	<p>Predsjednici centralne popisne komisije, komisije za popis imovine i obaveza; Šef odsjeka za trezor.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Kontinuirano do 31.01. tekuće za prethodnu g; Kontinuirano do 28. 02. tekuće za prethodnu g.
11.	<p>Revizijom smo utvrdili da su novčani primici i izdaci više iskazani za 646.356 KM, jer su uvećani po osnovu primitaka i izdataka za koje nije bilo novčanih transakcija. Zbog navedenog, konstatujemo da Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u potpunosti u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i GIB u FBiH.</p>	<p>Preporuka Ureda za reviziju: Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.</p> <p>Mjera za otklanjanje nepravilnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> Primitke od prodaje imovine i izdatke za nabavku imovine, istovremeno evidentirati kroz novčani tok, tj priliv i odliv novčanih sredstava. 	<p>Služba za upravu finansija, budžet i trezor – mjera 1;</p>	<p>Šef odsjeka za trezor</p>	<ol style="list-style-type: none"> 31.12.2024.g.i kontinuirano nastaviti u narednom periodu

<p>Prilikom planiranja i provođenja postupaka javne nabavke za izvođenje radova na rekonstrukciji i izgradnji cesta, vodovodnih, kanalizacionih i ostalih objekata u pojedinim slučajevima nije se vodilo računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova, zbog čega nisu blagovremeno pokrenuti postupci nabavke. U određenim slučajevima nisu ispoštovani rokovi za uvođenje u posao, kao ni izvođenja radova. Navedeno je imalo za posljedicu da su se produžavali ugovoreni rokovi i da radovi nisu završeni u ugovorenim rokovima. Zbog toga ne možemo potvrditi da je Grad u potpunosti postupio u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama s ciljem najefikasnijeg osiguranja korištenja javnih sredstava, niti je realizacija ugovora vršena u potpunosti sa odredbama zaključenih ugovora.</p>	<p><u>Preporuka Ureda za reviziju:</u> Prilikom planiranja i pokretanja javnih nabavki voditi računa o građevinskoj sezoni, a tenderskom dokumentacijom definisati uslove za kvalifikaciju učesnika srazmjerno predmetu nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama; <u>Miere za otklanjanje nepravilnosti:</u> 1. Plan javnih nabavki za izvođenje radova uskladiti sa građevinskom sezonom; 2. Provoditi monitoring nad rokovima i terminima izvođenja radova definisanim u ugovorima; 3. Pojačati nadzor nad izvršenjem radova.</p>	<p>Služba za upravu privrede, lokalni razvoj i infrastrukturu i međunarodnu saradnju – mjera 1; 2. i 3; Služba za upravu finansija budžet i trezor – mjera 1;</p>	<p>Pomoćnik Gradonačelnika u Službi za upravu privrede, lokalni razvoj i infrastrukturu, i međunarodnu saradnju; Šef odsjeka za lokalni razvoj, infrastrukturu, upravljanje projektima i međunarodnu saradnju; Nadzorni organ za izvođenje radova; Stručni savjetnik za javne nabavke.</p>	<p>1. Kontinuirano do 31.01. za tekuću godinu 2. Kontinuirano prema rokovima iz ugovora 3. Kontinuirano po zaključenim ugovorima</p>
<p>Pri realizaciji nabavke betona, isporuke i ugradnje asfalta i dodatnih radova na sanaciji ulice ukupne ugovorene vrijednosti 300.396 KM nisu poštovane cijene, količine i lokacije isporuke koje su utvrđene tenderskom dokumentacijom. Navedeno nije u skladu sa članom 72. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da se uslovi iz tenderske dokumentacije ne mogu mijenjati. U zaključenim ugovorima propisane su zaštitne klauzule u slučaju prekoračenja ugovorenog roka (obračun penala, bankovna garancija), ali u pojedinim ugovorima nije definisano koji su eventualno opravdani razlozi za produženje roka i kada ugovorni organ nema pravo obračunati kaznene odredbe. Dio izvođača radova u slučaju prekoračenja ugovorenih</p>	<p><u>Preporuka Ureda za reviziju:</u> Osigurati primjenu odredbi zaključenih ugovora, naročito u dijelu koji se odnosi na količine i cijene utvrđene tenderskom dokumentacijom, rokove uvođenja u posao i izvođenja radova. <u>Miera za otklanjanje nepravilnosti:</u> 1. Ugovorom o realizaciji javne nabavke definisati cijene, količine i lokaciju isporuke koja je utvrđena tenderskom dokumentacijom; 2. Provoditi klauzule ugovora o kaznenim penalima za nepoštivanje ugovorenih obaveza 3. Ugovorom definisati eventualno opravdane razloge za produženje roka izvođenja radova, kada ugovorni organ nema pravo obračunati kaznene odredbe; 4. U slučaju prekoračenja ugovorenih rokova</p>	<p>Služba za upravu privrede, lokalni razvoj i infrastrukturu i međunarodnu saradnju; Šef odsjeka za lokalni razvoj, infrastrukturu, upravljanje projektima i</p>	<p>Pomoćnik Gradonačelnika u Službi za upravu privrede, lokalni razvoj i infrastrukturu, i međunarodnu saradnju; Šef odsjeka za lokalni razvoj, infrastrukturu, upravljanje projektima i</p>	<p>1. Kontinuirano po sklapanju ugovora 2. Kontinuirano prije isteka ugovora 3. Kontinuirano po sklapanju ugovora 4. Kontinuirano prije isteka ugovora 5. Kontinuirano</p>

	<p>rokova nije dostavio novu garanciju za uredno izvršenje posla sa produženim periodom trajanja, iako je to bila obaveza utvrđena zaključenim ugovorom o izvođenju radova. Grad nije vršio aktiviranje garancije ili naplate penala u slučaju prekoračenja ugovorenih rokova.</p>	<p>potrebno je tražiti novu garanciju za uredno izvršenje posla sa produženim rokom garancije;</p> <p>5. U slučaju prekoračenja ugovorenih rokova aktivirati garancije.</p> <p>6. Nakon ulaganja u tuđu imovinu obavezno vlasniku dostaviti obavijest o izvršenom ulaganju.</p>	<p>saradnju – mjerila; 2; 3; 4; 5; i 6;</p> <p>Služba za upravu finansija budžet i trezor – mjera 2; 4. i 6;</p>	<p>međunarodnu saradnju;</p> <p>Odgovorna osoba za realizaciju ugovora;</p> <p>Stručni savjetnik za javne nabavke;</p>	<p>prije isteka ugovora</p> <p>6. Kontinuirano po završetku ugovorenih radova na tuđoj imovini</p>
--	--	---	--	--	--

III – OBRAZLOŽENJE MJERA I AKTIVNOSTI KOJE SU PODUZETE I NA KOJIMA SE NASTAVLJA AKTIVNOST NA OTKLANJANJU SLABOSTI, NEREGULARNOSTI I PREKRŠAJA, A KOJE SU ZNAČAJNO UTICALE NA MIŠLJENJE REVIZIJE

1. Evidentiranje potraživanja po osnovu rješenja o naknadama Gradske uprave, evidentiranje sumnjivih i spornih potraživanja, te otpis potraživanja

U Izvještaju o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu, Ured za reviziju je konstatovao sljedeće: "U okviru sumnjivih i spornih potraživanja značajan dio se odnosi na potraživanja iz ranijeg perioda koja su neizvjesna za naplatu. Međutim, za iznos potraživanja od 1.145.411 KM (koja su preuzeta u zbirnom iznosu iz ranijeg perioda) nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bismo se uvjerali da je utvrđeno njihovo stvarno stanje, da li su i koje aktivnosti su pokrenute za naplatu, niti da je izvršeno usaglašavanje ovih potraživanja. Zbog toga ne možemo potvrditi realnost njihovog iskazivanja, posebno imajući u vidu period na koji se odnose (2013. godina i raniji period). Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH."

S tim u vezi Ured za reviziju institucija u FBiH, prilikom svog obrazloženja osnove za mišljenje u Izvještaju zaključuje sljedeće: "Ne možemo potvrditi sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 1.145.411 KM jer se značajan dio njih odnosi na raniji period, za koje Grad nije utvrdio stvarno stanje i nije izvršio procjenu njihove naplativosti. Zbog toga potraživanja nisu realno iskazana, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.", te na osnovu svega u dijelu Izvještaja Rezime datih preporuka pod rednim brojem 7. preporučuje i nalaže Gradskoj upravi: "Intenzivirati aktivnosti na ocjeni naplativosti potraživanja iz ranijeg perioda i na osnovu konstatovanog za neizvjesna i nenaplativa potraživanja poduzeti mjere u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima."

Da bi se navedena preporuka realizovala u potpunosti u Planu aktivnosti na prevazilaženju i otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u Izvještaju o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu, predvidjeli smo sljedeće mjere za otklanjanje nepravilnosti, čijom realizacijom bi se stekli uslovi da se navedena preporuka provede, a to su:

- Nastaviti evidentiranje redovnih potraživanja, uz evidentiranje sumnjivih i spornih potraživanja, te analitički evidentirati nenaplativa potraživanja;
- Sačiniti Izvještaj ili informaciju o podnešenim prijedlozima za izvršenje za rješenja o neizmirenim gradskim naknadama iz 2013. god. i ranije;
- Pripremiti Izvještaj Gradonačelniku i Gradskom vijeću o otpisu nenaplativ.potraživanja.

Da bi implementirali prvu mjeru, Gradonačelnik je krajem mjeseca marta 2024. godine, usvojio Proceduru o rokovima i načinu izdavanja, evidentiranja, dostavi i naplata rješenja po osnovu naknada i ugovora u jedinstvenom organu uprave Grada Zavidovići (Službeni glasnik Grada Zavidovići broj 03/2024.), u kojoj su precizno određeni nosioci aktivnosti prilikom izdavanja i evidentiranja Rješenja o naknadama Grada, te definisani rokovi za provođenje ovih aktivnosti. Na ovaj način je obezbijedena kontinuirana ažurnost ovih evidencija, te jednoobrazno praćenje evidencija o naknadama kroz knjigovodstveni sistem Gradske uprave. Knjigovodstvene promjene vezane za evidentiranje potraživanja, naplatu potraživanja, knjiženje sumnjivih i spornih potraživanja, prinudna naplata i pokretanje postupka naplate pred sudom su precizno definisani navedenom Procedurom. Procedure su uveliko doprinijele i olakšale aktivnosti Službi za upravu Grada koje izdaju i evidentiraju rješenja o naknadama.

Gradsko pravobranilaštvo je provelo aktivnosti na informisanju o podnešenim prijedlozima za izvršenje za rješenja o neizmirenim gradskim naknadama, za tekući period, a

finaliziraju se ove aktivnosti i u knjigovodstvenom sistemu za potraživanja od 2014. godine pa sve do momenta izrade ovog izvještaja. Konačan Izvještaj o podnešenim prijedlozima za izvršenje za rješenja o neizmirenim naknadama Grada iz 2013. god. i ranije, će Gradsko pravobranilaštvo izvršiti zaključno sa 30. 06. 2025. godine, nakon što se za ovaj period za koji su izdata i evidentirana rješenja o naknadama u knjigovodstvenom sistemu dopune informacijama sudskih epiloga.

Dokumentacija kojom se od strane Gradskog pravobranilaštva potvrđuje da su preduzete sve zakonom dozvoljene radnje na naplati cjelokupnih neizmirenih potraživanja, evidentiranih u knjigovodstvenim evidencijama Gradske uprave očekuje se tokom 2025. godine, tako da je Konačni Izvještaj Gradonačelniku i Gradskom vijeću o otpisu nenaplativih potraživanja predviđen za 31. 12. 2025. godine.

2. Evidentiranje stalnih sredstava i izvora sredstava

U finansijskim izvještajima Grada na 31. 12. 2023. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 39.040.427 KM (nabavne vrijednosti 46.688.692 KM, ispravke vrijednosti 7.648.265 KM). Ured za reviziju institucija u FBiH je u svom Izvještaju o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu konstatovao sljedeće: "Prezentirana je dokumentacija koja potvrđuje da su poduzete značajne aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja stanova koji su evidentirani u ranijem periodu (14.218.998 KM i većim dijelom nisu u vlasništvu Grada) u cilju osiguranja vjerodostojne dokumentacije na osnovu koje će se izvršiti knjigovodstveno evidentiranje shodno konstatovanom stanju, koje nisu okončane. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za iznos od najmanje 4.879.282 KM, s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Pored toga, ne možemo potvrditi strukturu i vrijednost stalnih sredstava jer su u okviru njih iskazane šume (1.999.722 KM) u zbirnom iznosu, a dio sredstava se vodi u pripremi, iako se koriste u iznosu najmanje od 123.916 KM. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH."

S ovim u vezi Ured za reviziju institucija u FBiH, prilikom svog obrazloženja osnove za mišljenje zaključuje sljedeće: "Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 4.879.282 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima. Pored toga, ne možemo potvrditi strukturu i vrijednost stalnih sredstava jer su u okviru njih iskazane šume (1.999.722 KM) u zbirnom iznosu, a dio sredstava se vodi u pripremi, iako se koriste u iznosu najmanje od 123.916 KM. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH", te na osnovu svega u dijelu Izvještaja Rezime datih preporuka pod rednim brojem 8. preporučuje i nalaže Gradskoj upravi: "Nastaviti aktivnosti u vezi sa analizom stalnih sredstava, utvrđivanju i identifikaciji imovine koja je u vlasništvu ili posjedu Grada, te na osnovu konstatovanog provesti odgovarajuća knjiženja i uspostaviti evidenciju poslovnim knjigama u skladu s propisima".

U cilju da se navedena preporuka realizuje u potpunosti Planom aktivnosti na prevazilaženju i otklanjanju slabosti, neregularnosti i prekršaja identifikovanih u Izvještaju o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu, predviđamo sljedeće mjere za otklanjanje nepravilnosti, čijom realizacijom bi se stekli uslovi da se navedena preporuka provede, a to su:

- Kompletirati evidencije u uspostavljenim pomoćnim knjigama stalnih sredstava na način da se utvrdi i precizira analitika ukupno evidentirane vrijednosti stanova;
- Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje vrijednosti stanova koji su u vlasništvu Grada, odnosno isknjižiti knjigovodstvene vrijednosti stanova za koje postoje dokazi o prodaji;

- Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa tada važećim propisima;
- Utvrditi i iskazati stalna sredstva i izvore sredstava za sva javna dobra u vlasništvu Grada;
- Pribaviti dokumentaciju iz katastra i suda (grunta) za sve nekretnine u vlasništvu i posjedu Grada.

Kao što smo ranije izvijestili Ured za reviziju, knjigovodstvo Gradske uprave, odnosno Služba za upravu finansija, budžet i trezor je na osnovu uvida u arhivu dokumentacije Gradskog pravobranilaštva, uspostavila pomoćne evidencije stalnih sredstava na način da je na osnovu evidencije o nosiocima stanarskih prava koji su bili evidentirani u dokumentaciji SIZ-a prilikom Odluke o gašenju ovih ustanova, utvrđena i precizirana analitika (kroz pojedinačne evidencije o kvadraturi i adresama stanova nosilaca stanarskih prava) ukupno evidentirane vrijednosti stanova od 14.218.998 KM. Također u Upisniku Gradskog pravobranilaštva i Registru, odnosno Knjizi položenih ugovora Gradskog pravobranilaštva, evidentirani su kupci stanova, što bi trebala biti knjigovodstvena isprava za isknjižavanje stanova. Utvrdili smo također, o čemu smo Vas i obavijestili da za dio stanova nemamo dokumentaciju o prodaji stanova, na čemu aktivno provodimo aktivnosti na utvrđivanju historijata vlasništva ovih stambenih jedinica. Ove aktivnosti planiramo završiti krajem tekuće 2024. godine, odnosno zaključno sa 31. 12. 2024. godine.

Isknjižavanje knjigovodstvene vrijednosti stanova za koje postoje dokazi o prodaji i eventualnom izmirenju obaveza kupaca ukoliko su iste postojale planiramo završiti do 30. 06. 2025. godine, budući da informaciju o smanjenju vrijednosti imovine, zbog isknjižavanja vrijednosti stanova moramo proslijediti novom Gradskom vijeću, (koje će na osnovu izbornih rezultata biti imenovano tek krajem 2024. godine) zbog obaveze koju nalaže Zakon o lokalnoj samoupravi. Za preostale stanove za koje ne postoje dokazi o prodaji, pribavit će se dokumentacija o vlasništvu i evidentirati kao imovina Grada. Pored navedenih stanova u cilju uspostave Registra imovine Grada potrebo je pribaviti dokumentaciju iz katastra i suda (grunta) za sve nekretnine u vlasništvu i posjedu Grada, što je planirano da se izvrši zaključno sa 30. 06. 2025. godine.

Na ovoj imovini Grada, uključujući i stalna sredstva i izvore sredstava za sva javna dobra u vlasništvu Grada je potrebno izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava, za koju smo u Planu aktivnosti predvidjeli termine izvršenja.

3. Realno iskazivanje kratkoročnih obaveza u knjigovodstvenim evidencijama

Ured za reviziju institucija u FBiH je u svom Izvještaju o finansijskoj reviziji Grada Zavidovići za 2023. godinu konstatovao sljedeće: "Kratkoročne obaveze nisu realno iskazane jer su u okviru njih iskazane obaveze u iznosu od 596.220 KM iz ranijeg perioda, za koje ne postoji adekvatna dokumentacija o osnovanosti njihovog nastanka, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH." S tim u vezi, prilikom obrazloženja osnove za mišljenje zaključio je sljedeće: "Kratkoročne obaveze nisu realno iskazane jer su u okviru njih iskazane obaveze u iznosu od 596.220 KM iz ranijeg perioda, za koje ne postoji adekvatna dokumentacija o osnovanosti nastanka. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH", je preporučio Gradskoj upravi sljedeću preporuku. "Preispitati osnovanost iskazivanja obaveza iz ranijeg perioda, te shodno konstatovanom i na osnovu relevantne dokumentacije provesti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja u cilju realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima."

Gradska uprava je u kontekstu ove preporuke u Planu aktivnosti na otkljanju utvrđenih neregularnosti predvidjela sljedeće mjere za otklanjanje nepravilnosti: "Sačiniti analitiku

predmetnih obaveza koja potvrđuje njihov nastanak u ratnom periodu (što je već izvršeno) i provesti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja ovih obaveza." Budući da je za realizaciju ove mjere potrebna suglasnost Gradskog vijeća (po zakonu o lokalnoj samoupravi) odnosno suglasnost Gradonačelnika (po Zakonu o budžetima), tek nakon isknjižavanja ovih obaveza će se moći planirati vanredni prihod koji može biti sastavni dio novog narednog budžeta Gradske uprave u 2025. godini.

IV – IZVJEŠTAVANJE

Po ovom Planu utvrđuje se obaveza izvještavanja Gradonačelnika o realizaciji naloženih mjera u zadanim rokovima. Izvještaje podnose službe i organi Grada Zavidovići čiji su državni službenici i namještenici zaduženi za izvršenje mjere. Izvještaj o realizaciji mjera se podnosi u roku 8 dana od dana isteka roka koji je određen za izvršenje mjere. Za mjere i utvrđene nedostake iz revizije koji su izvršeni i otklonjeni do početka realizacije ovog Plana, izvještaj se dostavlja u roku 8 dana od dana dostavljanja ovog Plana.

V – IZMJENE I DOPUNE PLANA

U slučaju potrebe izmjena i dopuna ovog Plana, isti se može mijenjati i dopunjavati ukoliko Gradonačelnik ocijeni da postoji potreba ili na obrazložen prijedlog službe ili organa Grada Zavidovići. Izmjene i dopune Plana postaju sastavni dio ovog Plana.

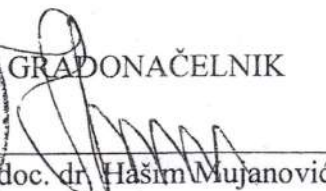
VI - ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Finansijsko poslovanje Grada Zavidovići je potrebno konačno uskladiti sa zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast. Iz prikazanih slabosti, nedostataka i prekršaja uočenih u Izvještaju o reviziji proizilazi da od ukupno 13 preporuka koje je dao Ured za reviziju institucija FBiH, 8 preporuka je ponovljeno u ranijim Izvještajima o reviziji iz 2008. i 2018. godine. Značajno učešće ne realizovanih preporuka iz ranijeg perioda u ukupnoj strukturi preporuka govori da su uočeni nedostaci, nepravilnosti i neregularnosti u finansijskim izvještajima uglavnom vezani za raniji period finansijskog izvještavanja, te da je i konačno mišljenje Ureda za reviziju uslovljeno ovim nedostacima iz ranijeg perioda. Kada je u pitanju trenutno stanje finansijskih izvještaja primjetni su određeni pomaci na kojima treba istrajati, kako bi se kontinuirani trend uočenih neusklađenosti zaustavio i konačno finansijski izvještaji isčistili od utvršnih nedostataka. Zbog toga će se tokom 2024. i 2025. godine posvetiti posebna pažnja aktivnostima koje će u Gradskoj upravi doprinijeti kvalitetnijem finansijskom izvještavanju Grada Zavidovići. U ovim aktinostima je nezaobilazna i uloga Gradskog vijeća Zavidovići, budući da su neke od aktivnosti koje treba provesti, prema Zakonu o lokalnoj samoupravi u nadležnosti Gradskog vijeća, kao i kroz saradnju prilikom kreiranja i usvajanja Budžeta Grada Zavidovići.

Obradio:
interni revizor (Sunija Ramić)

GRADONAČELNIK

doc. dr. Hašim Mujanović